



ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΠΟ ΝΑΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΒΑΛΟΥΚΛΗ: «ΑΔΙΚΙΑ ΣΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, χοροστάτησε, το απόγευμα της Τρίτης, 2 Αυγούστου 2022, στην Ιερά Ακολουθία του Παρακλητικού Κανόνας προς την Υπεραγία Θεοτόκο, στον Ιερό Ναό Αγίων Αναργύρων του Γηροκομείου Βαλουκλή.

Στην ομιλία του, αμέσως μετά, ο Πατριάρχης εξέφρασε τη χαρά του που βρέθηκε και πάλι κοντά στους ομογενείς που περιθάλπονται στο Γηροκομείο, ύστερα από δύο και πλέον χρόνια, καθώς αυτό δεν κατέστη δυνατό λόγω της πανδημίας.

Επίσης, αναφέρθηκε με ικανοποίηση και στην προοπτική εκλογής νέων Εφοροεπιτροπών στις εκκλησιαστικές Κοινότητες και στα Ιδρύματα της Ομογενείας, αλλά και στα Ιδρύματα των άλλων μειονοτήτων, μετά την έκδοση από τις αρμόδιες κρατικές αρχές, ύστερα από εννέα χρόνια αναμονής, του νέου Κανονισμού διενέργειας των εκλογών.

Ο Παναγιώτατος χαρακτήρισε μεγάλη αδικία να μην επιτρέπεται στις μειονότητες να ανανεώνουν τη διοίκηση των ιδρυμάτων τους επί τόσα πολλά χρόνια, «κατά τα οποία πολλοί πέθαναν, πολλοί έφυγαν, και πολλά ιδρύματά μας, εκκλησίες μας, δεν μπορούσαν να διοικηθούν και να λειτουργήσουν ομαλά με κίνδυνο να διοριστούν αντιπρόσωποι από το Κράτος και να φύγει η διοίκηση αυτών των Ιδρυμάτων από τα χέρια της Ομογενείας, στην οποία και ανήκουν». Στη συνέχεια εξέφρασε την απογοήτευσή του γιατί από τη διαδικασία εξαιρέθηκαν τα Νοσοκομεία που έχουν οι μειονότητες. «Μας λένε ότι θα επιτραπούν γι' αυτά τα συγκεκριμένα ιδρύματά μας οι εκλογές να γίνουν του χρόνου. Αυτό μας λυπεί, και δεν διστάζουμε να το λέμε προς πάσα κατεύθυνση, διότι το Νοσοκομείο μας, τώρα μιλώ μόνο για τη δική μας τη μειονότητα, που είναι το μεγαλύτερο από τα ιδρύματά μας, είναι αναπόσπαστο μέρος της Ομογενείας, των παραδόσεών μας, της υποστάσεώς μας, και όταν το εξαιρούν από το υπόλοιπο σώμα της Ομογενείας, οι αρχές μας κάνουν μία αδικία και προς το ίδρυμα αυτό και προς την Ομογένεια στο σύνολό της. Παρακαλέσαμε, πριν εκδοθεί ο Κανονισμός, να μην συμβεί αυτό, διότι μας προΐδεσαν, και είπαμε τα παράπονά μας, την παράκλησή μας, τις απαιτήσεις μας. Δεν εισηκούσθημεν, ούτε εμείς, ούτε οι άλλες μειονότητες. Βεβαίως είναι Κράτος και το Κράτος έχει όλην την εξουσία, όπως λέει ο λαός μας "έχει και το πεπόνι, έχει και το μαχαίρι". Εμείς είμεθα νομοταγείς πολίται, παραπονούμεθα, διαμαρτυρούμεθα, αλλά έως εδώ».

ORTHODOXIANEWSAGENCY.GR

ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΑΛΟΥΚΛΗ: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑ

ΣΟΚ ΚΑΙ ΘΛΙΨΗ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΜΟΛΙΣ ΕΓΙΝΕ ΓΝΩΣΤΟ ΟΤΙ ΣΤΙΣ 12:30 ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ, 4/8/2022, ΕΚΔΗΛΩΘΗΚΕ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΤΟ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΜΑΣ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΒΑΛΟΥΚΛΗ, ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΖΕΥΤΙΝ-ΒURNU, ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ.



Σύμφωνα με τις πληροφορίες ειδησεογραφικών πρακτορείων από την Κωνσταντινούπολη, η καταστροφική φωτιά εκδηλώθηκε από άγνωστη μέχρι σήμερα αιτία, στην ξύλινη στέγη του διώροφου κτιρίου που στεγάζει το γηροκομείο, στο οποίο περιθάλπονται με φροντίδα εδώ και πάρα πολλά χρόνια οι Ρωμιοί υπερήλικες της Κωνσταντινούπολης. Η πυρκαγιά, με πυκνούς καπνούς που φαίνονταν ακόμα και από μακριά, επεκτάθηκε άμεσα σε όλη τη στέγη και στον επάνω όροφο του κτιρίου. Ευτυχώς –από ότι είδαμε– υπήρξε έγκαιρη επέμβαση της πυροσβεστικής υπηρεσίας από τις

γύρω περιοχές, με 17 οχήματα, 12 βυτιοφόρα, 215 πυροσβέστες και τη συνδρομή ενός ελικοπτερου, που έθεσαν σε έλεγχο τη φωτιά μέσα σε ένα δίωρο. Στη συνέχεια για αρκετή ώρα έγινε, ως είθισται, η ψύξη του χώρου με νερό για αποφυγή τυχόν αναζωπυρώσεων.

Εκτός από τις πυροσβεστικές ομάδες, από το ξεκίνημα της φωτιάς, κατέφθασαν επί τόπου πολλά οχήματα της αστυνομίας, ασθενοφόρα, ομάδες αστυνομικών, προσωπικό υγείας, διασώστες και υπάλληλοι του Δήμου Zeytinburnu στο οποίο είναι κτισμένο το Νοσοκομείο.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Την ίδια ώρα που οι πυροσβέστες προσπαθούσαν με κλιμακοφόρα οχήματα να σβήσουν την πυρκαγιά στην ξύλινη στέγη που είχε λαμπαδιάσει, διασώστες, προσωπικό του νοσοκομείου και οι γύρω απλοί κάτοικοι της περιοχής απομάκρυναν τους ηλικιωμένους ασθενείς από το φλεγόμενο κτήριο, με αναπηρικά καροτσάκια, φορεία ακόμα και με τα χέρια, σηκώνοντάς τους στην αγκαλιά τους. Αυτή ίσως ήταν η σωτήρια κίνηση σε όλη την καταστροφή που βρήκε το ίδρυμα –γιατί ήταν μια μεγάλη προσπάθεια– στο ότι μπόρεσαν απεγκλωβιστούν όλοι από το φλεγόμενο κτήριο χωρίς να υπάρξουν νεκροί ή τραυματίες. Έγινε γνωστό ότι οι γέροντες και ασθενείς μεταφέρθηκαν με απόφαση και εντολή του Προέδρου κ. Recep Tayyip Erdoğan στο νέο νοσοκομείο που ιδρύθηκε για την πανδημία του κορονοϊού, στο παλιό αεροδρόμιο Atatürk.

Από πληροφορίες μας οι γέροντες σήμερα που φιλοξενούνταν στο γηροκομείο είναι περίπου 65 και μαζί με τους έχοντες ψυχικά προβλήματα έφταναν τα 104 άτομα που μεταφέρθηκαν.

> ΣΕΛΙΔΕΣ 16-17

ΣΤΟ
ΕΠΟΜΕΝΟ
ΤΕΥΧΟΣ



ΥΠΟΛΟΙΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΑΛΟΥΚΛΗ

Ενδιαφέρουσα συνέντευξη του Προέδρου του Ομογενειακού Νοσοκομείου Βαλουκλή της Κωνσταντινούπολης κ. Κωνσταντίνου Ιωαννίδη στη δημοσιογράφο κ. Tuba Kalçik της εφη-



μερίδας Sabah (15/8/2022) μετά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στο Γηροκομείο του Ιδρύματος. Ευχαριστεί τον Θεό και τον Πρόεδρο της Τουρκίας κ. Recep Tayyip Erdoğan για το ενδιαφέρον του από την πρώτη στιγμή για το περιστατικό...



επικαιρότητα

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ ΦΕΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΙΜΒΡΟΥ;

Διαμαρτυρία προς τις Τουρκικές αρχές από τον σπουδαίο μουσικό *Muammer Ketencioğlu*, ο οποίος ανάρτησε στο *twitter*: «Ακυρώσατε φέτος στην Ίμβρο την τέλεση των εορτών που πραγματοποιούνταν για την Παναγιά εδώ και εκατοντάδες χρόνια. Ντροπή σας!!!» Επίσης στην ιστοσελίδα *Bir Gün* (11/8/2022) άρθρο με τίτλο «Ακυρώθηκε μετά από παράπονα το ετήσιο πανηγύρι και η εκδήλωση εορτής της Παναγίας στις 15 Αυγούστου στην Ίμβρο». Το άρθρο μάλιστα έγραφε ότι μετά από τα παράπονα στο Προεδρικό Κέντρο Επικοινωνίας (CIMER), το πανηγύρι στα Αγρίδια ακυρώθηκε από τον Πολιτιστικό και Εκπαιδευτικό Σύλλογο Ίμβρου.

Τελικά στις 16 Αυγούστου πληροφορηθήκαμε ότι το πανηγύρι πραγματοποιήθηκε με επιτυχία και με τη συμμετοχή του Έλληνα τραγουδιστή Πέτρου Ίμβριου, ο οποίος κατάγεται από το νησί.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η εφημερίδα ο Πολίτης επικοινωνήσε στην Ίμβρο με τον κ. Στέλιο Μπερμπέρ, ο οποίος μας γνωστοποίησε με τον πιο αντικειμενικό τρόπο αυτά που βίωσαν όλοι: «Το πανηγύρι των Αγριδίων είναι το μοναδικό ρωμαϊκό πανηγύρι που έχει εμβέλεια στις ημέρες μας σε όλη την επικράτεια. Όταν πριν από 25-30 χρόνια ξεκίνησε η παλινόστηση στο νησί τα πανηγύρια έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο, γιατί όλοι μαζί ενωθήκαμε γύρω από αυτά. Στη διαδρομή όμως τα πανηγύρια άρχισαν σιγά σιγά να ξεφτιίζουν, να χάνουν τον συλλογικό τους χαρακτήρα και εμείς δεν δώσαμε τη δέουσα προσοχή. Το γεγονός αυτό έκανε από ανάγκη να αρχίσουν να συμμετέχουν ορισμένοι επιχειρηματίες για να διεκπεραιώσουν την όλη οργάνωση. Πέρσι η κοινότητά μας ανέθεσε τη διοργάνωση σε επιχειρηματία, ο οποίος το πρόβαλε σαν να ήταν φεστιβάλ του καταστήματός του. Ο κόσμος όμως με αυτού του τύπου το γλέντι, με τραγούδια και χορό στο κατάστημα δεν έπαιρνε το μήνυμα του παραδοσιακού πανηγυριού της εορτής της Παναγίας.

Φέτος, επειδή είμαστε φορέας, πήγαμε στον Έπαρχο και βγάλαμε την απαραίτητη άδεια για να διοργανώσουμε το πανηγύρι. Υπήρξαν κάποια προβλήματα που προέκυψαν στο πάρα πέντε, όπως η έκδοση άδειας ποτού και η διαδικασία ερχομού στην Ίμβρο του Έλληνα Πέτρου Ίμβριου. Όταν όμως είδαμε ότι κάποιοι υπονομεύουν την προσπάθεια του

συλλόγου μας είπαμε, για να μην ριψοκινδυνεύσουμε τον σύλλογο, ότι αποτραβιάμαστε από την προσπάθεια. Ακούγοντάς το ορισμένοι είπαν ότι το κράτος ακυρώνει το πανηγύρι της Ίμβρου. Δεν υπήρξε κάτι τέτοιο επί κανένα λόγο. Απλά με την κίνησή μας αποτραβήχθηκαν και οι επαγγελματίες με τα μαγαζιά τους. Μετά από αυτό το γεγονός η κοινότητα Αγριδίων με πρωτοβουλία της την τελευταία στιγμή πραγματοποίησε το πανηγύρι, όπως γινόταν πριν από 10-20 χρόνια με απλό τρόπο. Φυσικά δεν υπήρξε ο συνωστισμός των προηγούμενων χρόνων, όπου ερχόντουσαν και αρκετοί Τούρκοι πολίτες του νησιού για να γλεντήσουν. Για εμάς που τρέξαμε όλη αυτή την ιστορία, ήταν σαν να κάναμε μια καινούργια αρχή (reseat) για να ξαναγυρίσει όλη η εκδήλωση στην συλλογική μνήμη και να ξεφύγει από την εμπορευματοποίηση. Να ξεφύγει από τη μορφή των τελευταίων χρόνων. Φέτος το πετύχαμε και του χρόνου πιστεύω θα το κάνουμε ακόμα καλύτερα».

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ξεκινήσαμε φέτος να διοργανώσουμε παραδοσιακό πανηγύρι της 15ης Αυγούστου ως Πολιτιστικός και Εκπαιδευτικός Σύλλογος Ίμβρου και να χρησιμοποιήσουμε τα έσοδα για τα σχολεία μας και την Κοινότητα Αγριδίων.

Ένας από τους σκοπούς μας ήταν, ότι λόγω της θρησκευ-



τικότητας της ημέρας να οργανώσουμε εκ νέου τη διασκέδαση του εορτασμού που πραγματοποιείται εδώ και χιλιάδες χρόνια, με παραδοσιακό τρόπο. Τα έσοδα δε που θα προέκυπταν από την εκδήλωση –η οποία εκτός των άλλων θα συμβάλει και στην ψυχαγωγική κουλτούρα του τόπου– θα τα χρησιμοποιήσουμε για εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τις ανάγκες των Αγριδίων.

Μετά λύπης μας όμως μάθαμε ότι υπάρχουν παράπονα για τη διοργάνωση της εκδήλωσης που προετοιμαζόμασταν – μετά από έγκριση του Κοινοτάρχη Αγριδίων, αλλά και την άδεια που λάβαμε από τον Έπαρχο Ίμβρου.

Νιώθουμε την ανάγκη να δηλώσουμε ότι είμαστε κατά της μετατροπής του πανηγυριού μας σε εμπορική δραστηριότητα. Ένα πανηγύρι, το οποίο συνεχίζεται εδώ και αιώνες ως εθελοντική δραστηριότητα.

Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η εκδήλωσή μας, την οποία αναλάβαμε να διοργανώσουμε με καθυστέρηση για φέτος, δεν θα πραγματοποιηθεί υπό αυτές τις συνθήκες.

Ωστόσο, με σεβασμό ανακοινώνουμε στο κοινό ότι είμαστε πρόθυμοι να πραγματοποιήσουμε το πανηγύρι τα επόμενα χρόνια, με τους σκοπούς που αναφέρθηκαν παραπάνω στη γενικευμένη τους μορφή, και διαρκούν εδώ και αιώνες μακριά από εμπορικές δραστηριότητες.

Ο Πολιτιστικός και Εκπαιδευτικός Σύλλογος της Ίμβρου

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΚΡΟΥΠ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

Μέχρι 31η Ιουλίου 2022 πραγματοποιήθηκε στην Τραπεζούντα το 2ο Διεθνές Φεστιβάλ Ποντιακών Χορών «Αντε 61 χώρες χέρι με χέρι στον ποντιακό χορό». Το φεστιβάλ οργανώθηκε υπό την αιγίδα του Μητροπολιτικού Δήμου Τραπεζούντας, του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και τη Νομαρχία Τραπεζούντας.

Την πρώτη ημέρα όλα τα στελέχη των χορευτικών ομάδων που συμμετείχαν συγκεντρώθηκαν στην Πλατεία Ατατούρκ φορώντας τις πολύχρωμες τοπικές τους ενδυμασίες και παρέλασαν χορεύοντας παραδοσιακούς χορούς στη Λεωφόρο Δημοκρατίας της Τραπεζούντας. Οι χορευτικές ομάδες, που θαυμάστηκαν από τους κατοίκους της περιοχής, στη συνέχεια συγκεντρώθηκαν στον Κήπο του Λαού όπου έγινε η τελετή έναρξης του φεστιβάλ.

Από τους 61 εκπροσώπους που παραβρέθηκαν έλαβαν μέρος μόνο τα χορευτικά της Τσετσενίας, Ινδονησίας, Παλαιστίνης, Γεωργίας, Ινδίας, Ιράν, Κύπρου, Κοσόβου, Μολδαβίας, Πολωνίας, Ρωσίας, Σερβίας, Ιορδανίας, Οσετίας και Ελλάδας.

ΣΤΕΛΝΟΥΜΕ ΜΗΝΥΜΑ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΟΣΥΝΗΣ

Ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Τραπεζούντας κ. Murat Zorluoğlu, αφού ευχαρίστησε τους καλεσμένους, είπε: «Μετά την πανδημία οργανώσαμε φέτος το «2ο Φεστιβάλ Ποντιακού χορού». Εύχομαι, πρώτα ο Θεός, το φεστιβάλ να πραγματοποιείται εδώ για πολλά χρόνια. Όλοι σας βρεθήκατε εδώ από διάφορες χώρες με διάφορους πολιτισμούς. Νιώθουμε μεγάλη ευχαρίστησή που σας φιλοξενούμε. Θα περάσουμε μαζί στην Τραπεζούντα τέσσερις ευχάριστες ημέρες. Ελπίζω να υπάρξει και πολιτιστική αλληλεπίδραση. Από την Τραπεζούντα θα στείλουμε μήνυμα ειρήνης και αδελφοσύνης».

Ο γνωστός Πόντιος Ömer Asan αναφέρει στη σελίδα του ότι παρέλασαν και εισέπραξαν τα θερμά χειροκροτήματα των κατοίκων της Τραπεζούντας οι ποντιακής καταγωγής Ρωμιοί κρατώντας την Ελληνική σημαία και το λάβαρό τους. Ενώ πριν έναν μήνα κάποιοι δεν επέτρεψαν την εμφάνιση του Ματθαίου Τσαλουχίδη και παρ' όλο που αποκάλεσαν προδότη τον κιθαρίστα Απόλα Λέρμι που ξεσήκωσε τότε τον κόσμο, ο Δήμος Τραπεζούντας και η Νομαρχία Τραπεζούντας που οργάνωσαν το φεστιβάλ κάλεσαν την Ελλάδα, η οποία κατέκτησε τις καρδιές των ντόπιων κατοίκων.

Από ιστοσελίδες και εφημερίδες του Πόντου



Μαυρομικάλη 84 & Καλλιδρομίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341, e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr,
www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (aantonopoulos10@gmail.com)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ωράριο γραφείων: Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-18.00

Τα ευυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν και όχι κατ' ανάγκη της εφημερίδας. Η εφημερίδα διατηρεί το δικαίωμα της αλλαγής ή περικοπής των κειμένων, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο. Η εφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τις 15 κάθε μήνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια για όλη την Ελλάδα	30 ευρώ
Για τους Οργανισμούς	35 ευρώ
Για Σωματεία - Συλλόγους	35 ευρώ
Για την Ε.Ε.	53 ευρώ
Για την Τουρκία	53 ευρώ
Για τις υπόλοιπες χώρες	53 ευρώ

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας καθημερινά 10.00-18.00, με εισπράκτορα, μετά από τηλεφώνημα, με ταχυδρομική επιταγή, στις τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR8701101100000011093622154

επικαιρότητα

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΜΟΥΤΣΟΓΛΟΥ Πρέσβης ε.τ.

Στο φύλλο του *Πολίτη* του Αυγούστου καταγράφεται μια έξοχη φιλοσοφική ομιλία του τέως ΠτΔ κ. Παυλόπουλου που έγινε στο Καστελόριζο. Ως προς την εφαρμογή του κανόνα της Επείκειας, στο σύγχρονο Διεθνές Δίκαιο ωστόσο, θα ήθελα να διατυπώσω ορισμένες παρατηρήσεις.

Το καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου στο άρθρο 38 παρ. 1, αναφέρει ότι προκειμένου το Δικαστήριο να αποφασίσει σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο επί των παρουσιαζόμενων σε αυτό διαφορών θα λαμβάνει υπόψη του τις συμβάσεις, το διεθνές εθιμικό δίκαιο, τις γενικές αρχές του δικαίου, ενώ θα μπορεί να λαμβάνει υπόψη του επιβοηθητικά άλλες δικαστικές αποφάσεις και διδαχές σημαντικών διεθνολόγων.

Στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου αναφέρεται ότι αυτή η πρόβλεψη δεν προδικάζει την δυνατότητα του δικαστηρίου να αποφασίζει σύμφωνα με τον κανόνα της Επείκειας (*ex aequo et bono*) εφόσον οι διάδικοι συμφωνούν σε τούτο. Δηλαδή εφόσον συμφωνούν, μπορεί να δικάζει και σύμφωνα με την αρχή αυτή.

Ο κανόνας της Επείκειας όμως, στην πράξη, δεν λειτουργεί συμπληρωματικά με το υπάρχον θεσμικό δίκαιο, αλλά όπως αποδείχθηκε, το ανατρέπει. Η απόφαση εναπόκειται στο «αίσθημα περί δικαίου» του δικαστή.

Η φιλοσοφία του κανόνα της Επείκειας στο δίκαιο της θάλασσας, είναι π.χ.: Πώς είναι δυνατόν ένα νηος που βρίσκεται τόσο κοντά σε παράλια μιας άλλης ηπειρωτικής χώρας με συγκριτικά τεράστια έκταση, να έχει ίσα δικαιώματα στις θαλάσσιες ζώνες με τη χώρα αυτή; Και ακούμε τα γνωστά επιχειρήματα περί του Καστελόριζου. Σε μια άλλη εκδοχή ακούσαμε ακόμη ότι τα ελληνικά νησιά που είναι κοντά στα παράλια της Ανατολίας πρέπει να αποδοθούν στην Τουρκία αφού αυτό υπαγορεύει η «λογική».

Η Ελλάδα αρνήθηκε στο παρελθόν (αυτή είναι η αιτία που δεν ευδοκίμησε η προσφυγή για το Αιγαίο τη δεκαετία του 1970) και αρνείται να κάνει αποδεκτή ανεξέλεγκτα μια τέτοια ρήτρα για την επίλυση των διαφορών της με την Τουρκία.

Βεβαίως ο κ. Πρόεδρος δεν κάνει λάθος. Φοβούμαι όμως ότι ο Αριστοτέλης άλλου είδους δικαστής πόση του. Υπενθυμίζεται η παράλογη απόφαση του Δ.Δ στην υπόθεση του ονόματος της ΠΓΔΜ, όπου αποφάσισε ότι η Ελλάδα κακώς είχε προβάλει αρνησικυρία στην ένταξη της χώρας αυτή στη Συμμαχία (δεν είχε προβάλει, το θέμα δεν είχε συζητηθεί καθόλου) αλλά και ότι, αφού η ΠΓΔΜ θα γινόταν μέλος του ΝΑΤΟ με το όνομα αυτό, μετά εντός του οργανισμού, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει όποιο όνομα ήθελε, χωρίς αυτό να προκύπτει από πουθενά.

Όπως διευκρινίζει και ο κ. Πρόεδρος, η αρχή της Επείκειας δεν θα πρέπει να ανατρέπει το συμβατικό δίκαιο αλλά να το συμπληρώνει. Παραπέμποντας στον Αριστοτέλη υπογραμμίζει ότι η ρήτρα της Επείκειας δεν θέτει εκποδών τον γραπτό κανόνα δικαίου αλλά επιτελεί υπέρ του δικαίου και της δικαιοσύνης την ερμηνευτική λειτουργία της συμπλήρωσης ή και της διόρθωσης του κατά την εφαρμογή. Όπως βλέπουμε όμως από τις αποφάσεις που έχουν ήδη ληφθεί από το Διεθνές Δικαστήριο βάσει του Αρθρ.38.2, αυτό δεν συμβαίνει στην πράξη, η ρήτρα λειτουργεί *contra legem* (αλλά ίσως βάσει πρότερης εξωδικαστικής συμφωνίας των μερών). Σε διαφορετική περίπτωση υπάρχει κίνδυνος σε μια τέτοια απόφαση να ληφθεί υπόψη ακόμη και το στρατιωτικό δυναμικό των αντιδίκων μαζί με την πρόθεση χρήσης του.

Τα ανωτέρω δεν σημαίνουν βέβαια ότι η Ελλάδα αρνείται την προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο. Ο αντιδίκος μας όμως φαίνεται να επιθυμεί μια απόφαση που θα ληφθεί αποκλειστικά βάσει της αρχής της Επείκειας όπως ερμηνεύεται κατά τον γενικότερο δυνατόν τρόπο. Και, ως γνωστόν, ελλείπει η απαιτούμενη αμοιβαία εμπιστοσύνη που θα οδηγούσε με μια εξωδικαστική συμφωνία σε κοινά αποδεκτή λύση.

Εφόσον θα καθίστατο δυνατόν το περιεχόμενο της Επείκειας να εξειδικευτεί και να καταγραφεί σε σύμβαση με τον τρόπο που περιγράφει ο Πρόεδρος κ. Παυλόπουλος, τούτο δεν θα βοηθούσε μόνο την Ελλάδα αλλά το Διεθνές Δίκαιο γενικότερα.



ΚΑΘΕΛΚΥΣΤΗΚΕ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΟΛΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΟΙΟ ΡΑΣΑΒΑΗΤΣΕ

Με επισημότητα κατελκύστηκε, μετά από την ολική του ανανέωση, το 70 ετών περίπου πλοίο της παιδικής μας εποχής το *Rasabahce* στις 13 Αυγούστου 2022, από τα παλαιά ναυπηγεία του Κεράτιου Κόλπου. Το *Rasabahce*, ένα από τα τρία όμοια πλοία της δεκαετίας του '50 ήταν ένα από τα πρωτοπόρα, μοντέρνα τεχνολογικά, πλοία πάντως καιρού, που στα παιδικά μας μάτια φάνταζαν σαν άσπροι κύκνοι στο νερό. Και τα τρία πλοία ήταν αγαπημένα στους πατεράδες μας, οι οποίοι ανεβοκατέβαιναν για τη δουλειά τους στην Πόλη, παρά το ακριβότερο εισιτήριο, έναντι των υπόλοιπων παλιών τεχνολογίας πλοίων της γραμμής. Ο Μητροπολιτικός Δήμος Κωνσταντινούπολης μας έστειλε επίσημη πρόσκληση για την κατέλκυση, επειδή ο Πολίτης ασχολήθηκε αρκετά με τη σωτηρία του πλοίου από την αποξήλωσή του και ευχαριστούμε θερμά γι' αυτό.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Στην κατέλκυση παραβρέθηκε αρκετός κόσμος αλλά και εγώ, μεταξύ των οποίων ο κ. Πρόεδρος του CHP κ. Kemal Kılıçdaroğlu και ο Δήμαρχος Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu. Η εφημερίδα μας δεν παραβρέθηκε λόγω έλλειψης της πανδημίας. Τις πληροφορίες για την κατέλκυση και την πρώτη πλεύση λάβαμε από τη *Hürriyet* στις 7/8/2022.

Το ανακαινισμένο πλοίο, το οποίο είχε αποσυρθεί από την ενεργό δράση το 2010, ξαναβρέθηκε μετά από 12 χρόνια στα νερά του Κερατίου Κόλπου. Η πρώτη διαδρομή του ήταν από τα ναυπηγεία του Κασίμπασα μέχρι το Μουσείο Κοτς. Το *Rasabahce*, που κατελκύστηκε από τα ναυπηγεία του Κερατίου Κόλπου στις 18:00, στις 13/8/2022 φιλοξένησε αρκετούς καλεσμένους, μεταξύ των οποίων τους προαναφερόμενους Πρόεδρο του CHP, τον Δήμαρχο Κωνσταντινούπολης και την Πρόεδρο της περιοχής Κωνσταντινούπολης του CHP κ. Canan Kaftancıoğlu. Κατά την πλεύση του προς το μουσείο, ομιλίες έκαναν ο Πρόεδρος κ. Kılıçdaroğlu, ο Δήμαρχος κ. İmamoğlu, ενώ ο ποιητής κ. Sunay Akin μίλησε για το ιστορικό του πλοίου.

Ο φίλος Πριγκιπιανός δημοσιογράφος κ. Adil Bali, ο οποίος χρόνια πρωτοστατούσε στην καμπάνια για τη σωτηρία του πλοίου, είπε: «Το καράβι που βλέπετε δεν έχει καμία σχέση με την κατάστασή του το 2017. Ο Δήμος Μπέικοζ, στον οποίο το είχαν δωρίσει, ήταν έτοιμος να το πουλήσει για παλιοσιδέρα και γι' αυτό το είχε παρατήσει σε οικτρή κατάσταση. Το 2017 πήγα στον Δήμο Μπέικοζ για να το δω από κοντά. Έγραφα ένα κείμενο για τη σωτηρία του *Rasabahce*, και κάναμε μεγάλη καμπάνια για αυτό. Το καράβι έχει γίνει πολύ καλό, μου άρεσε πολύ. Εύχομαι να είναι καλοτάξιδο. Ευχαριστώ τον Δήμαρχο κ. İmamoğlu και τη Διευθύντρια των Ναυτιλιακών Γραμμών της πρωτεύουσας κ. Sinem Dedetaş, που μετά από τους κόπους τους, προσφέραμε ξανά το πλοίο στους Κωνσταντινουπολίτες».



ειδήσεις

► ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΕΣ ΙΣΛΑΜΙΣΤΕΣ ΚΤΥΠΗΣΑΝ ΜΕ ΠΥΡΑΥΛΟ ΤΗ ΝΕΑ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ

Όλα τα ελληνικά πρακτορεία ειδήσεων αναφέρθηκαν στις 25/7/2022 στη βομβιστική επίθεση με drone που δέχτηκε από Ισλαμιστές τρομοκράτες ο Ι. Ναός της Αγίας Σοφίας, που η ανέγερσή της ξεκίνησε από τον Προέδρο της Συρίας Άσαντ το 2020 μετά από συμφωνία της κυβέρνησής του και την υποστήριξη ρωσικών πολιτικών και στρατιωτικών τομέων και ήταν ένα μικρό αντίγραφο της Αγίας Σοφίας της Κων/πολης.

Κατά τη βομβιστική επίθεση, έχασαν τη ζωή τους δύο πολίτες, ενώ τραυματίστηκαν δώδεκα. Στόχος των τρομοκρατών από ότι φαίνεται ήταν τα θυρανοίξια του Ιερού Ναού της Αγίας Σοφίας στην πόλη Al-Suqaylabiyah στα προάστια της Χάμα.

Ανεγέρθηκε με σκοπό την αντιγραφή, σε μικρότερες διαστάσεις, της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη και από την αρχή είχε ασχοληθεί και ο Πολίτης.

Η ημερομηνία της επίθεσης κάθε άλλο παρά τυχαία, αφού 24/7/2020 πραγματοποιήθηκε η πρώτη προσευχή (ναμάζι) στην Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη, όταν μετατράπηκε σε τέμενος.

Αξίζει να σημειωθεί, πως καλεσμένοι στα θυρανοίξια του ναού ήταν ο γνωστός στρατιωτικός αναλυτής Σάββας Καλεντερίδης και ο ανταποκριτής του OPEN Θανάσης Αυγερινός, ο οποίος μετέδωσε άμεσα την είδηση. Από πληροφορίες και οι δύο χάρουν άκρας υγείας.

Υπενθυμίζεται ότι τα θυρανοίξια του Ι. Ναού φιλοδοξούσαν να αποτελέσουν απάντηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας προς την τουρκική αυθαιρεσία μετατροπής της Αγίας Σοφίας της Κωνσταντινούπολης σε τέμενος, αλλά και σαν συνώνυμος σύμβολο για τη διατήρηση της Ορθόδοξης Χριστιανικής παρουσίας στις χώρες της Μέσης Ανατολής.

Η συγκεκριμένη πόλη είναι ελληνορθόδοξη, χριστιανική, συριακή πόλη και αποτελούσε κτήση των Ελλήνων από τους Ελληνιστικούς χρόνους.

Αναζητήσαμε την είδηση σε τουρκικές ιστοσελίδες, αλλά δεν βρήκαμε καμία αναφορά για το θέμα.

Ελληνικά πρακτορεία ειδήσεων



ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΚΡΑΥΓΑΖΑΝ «ΑΛΛΑΧ-ΟΥ ΕΚΜΠΕΡ»

Παρ' όλο που δηλώνουν συνέχεια οι αρχαιολόγοι, οι ιστορικοί και οι δημοσιογράφοι –οι περισσότεροι Τούρκοι– ότι η Αγία Σοφία φθείρεται και καταπονείται από την καθημερινή πολυκοσμία, η φανατισμένη θρησκευτική εξουσία συνεχίζει το ίδιο σκληρό με τον χειρότερο τρόπο.



Παρακολουθήσαμε στο You Tube ανάρτηση της 24ης Ιουλίου 2022 από την ιστοσελίδα της *Yeni Şafak* με τίτλο «Ayasofya'da binlerce çocuk tek ses ile: Allah-u Ekber» (Χιλιάδες παιδιά μέσα στην Αγία Σοφία κραύγασαν με μια φωνή: Πρώτα ο Αλλάχ), η οποία πραγματοποιήθηκε με την ευκαιρία συνάντησης των παιδιών καλοκαιρινών παιδουπόλεων του Ιδρύματος Τουρκικής Νεολαίας (TÜGVA).

Στο βίντεο και την είδηση (αναρτήθηκε μόνο από τη *Yeni Şafak*) βλέπουμε το εσωτερικό της Αγίας Σοφίας γεμάτο με χιλιάδες μικρά παιδιά με καλυμμένο το κεφάλι τους με άσπρα καπελάκια, να λαμβάνουν το σύνθημα για να κραυγάζουν όλα μαζί «Allah-u Ekber» από κάποιον υπεύθυνο που είναι ανεβασμένος στην οροφή μιας τετράγωνης κατασκευής μέσα στον χώρο. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα τις εικόνες κατέγραψαν ιδιώτες με κινητά τηλέφωνα. Να λοιπόν που, μετά το παιχνίδι με τα παιδιά που στο μπαϊράμι με την επιστάση ενός ιμάμη έπαιζαν το τρενάκι, τώρα προχώρησαν σε ακόμα μεγαλύτερη συνάντηση παιδιών για εντυπωσιασμό του κόσμου.

Εντύπωση πάντως μας προκάλεσε πως άλλες φανατικές θρησκευτικές ιστοσελίδες δεν ασχολήθηκαν με το θέμα. Το ολιγόλεπτο βίντεο μπορείτε να το παρακολουθήσετε στο <https://www.youtube.com/watch?v=5wClZP2Zq74>

* Στις καλοκαιρινές παιδουπόλεις (TUVGA), οι μαθητές της Ββάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να διασκεδάσουν στον αθλητικό κλάδο που επιλέγουν, με μαθήματα για ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, βελάκια, μπάτμιντον, σκάκι και παραδοσιακά αθλήματα, τα οποία επιλέγουν τα ίδια τα παιδιά σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά τους.

Στάθης Αρβανίτης

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΑΤΕΙΝΗΣ ΧΑΛΚΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Όλοι έκλεισαν τα μάτια τους, γράφει η ιστοσελίδα T24 (2/8/2022) στην παράνομη ενέργεια οικοδομικής δραστηριότητας. Στη Χάλκη των Πριγκηποννήσων κατασκευάστηκε υδάτινο πάρκο (aquapark) στην όμορφη ιστορική παραλία Sadik Güzel Osman, η οποία ανήκει στο Darülaceze. Και ενώ συμβαίνουν αυτά, βλέπουμε ότι οι τουρκικές αρχές δεν λύνουν το, εδώ και καιρό, πρόβλημα της Ρωμιοσύνης της Πόλης που αφορά τη σκίτη της Μεταμόρφωσης στο ίδιο νησί, που εκκρεμεί ακόμα και μετά την προσφυγή του Πατριαρχείου κατά της κυβερνητικής απόφασης για παραχώρηση της χρήσης της, χωρίς μέχρι σήμερα να παίρνει απάντηση.

Ο δημοσιογράφος Mehmet Kizmaz ανέβασε στον λογαριασμό του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

όλη την καταστροφή της φυσικής ομορφιάς της Χάλκης. Ο Kizmaz εξήγησε πώς ο δήμαρχος Πριγκηποννήσων, κ.Er-dem Gül διέκοψε τις εργασίες, χαρακτηρίζοντάς τες παράνομες. Εργασίες όμως που ξεκίνησαν ξανά με τον ισχυρισμό: «Αποδείχθηκε ότι τα δέντρα κόπηκαν με το δικαιολογητικό “Απλή επισκευή και ανακαίνιση” στην προστατευόμενη αυτή περιοχή, που τελικά μετατράπηκε σε εργοτάξιο».

«ΚΟΠΗΚΑΝ ΠΟΛΛΑ ΔΕΝΤΡΑ ΣΕ ΕΚΤΑΣΗ 13.782 τ.μ.»

Ο Kizmaz χρησιμοποίησε τις εκφράσεις: «Ορίστε, ασταμάτητη είναι η φυσική και περιβαλλοντική σφαγή, που συντελείται με την κοπή δέντρων, την οποία χαρακτήρισαν “απλή επισκευή και ανάπλαση” στην 1ου βαθμού προστατευόμενη περιοχή της Χάλκης και η οποία συνεχίστηκε για 4 χρόνια, παρά το γεγονός ότι ήταν παράνομη. Έχω αναφέρει τουλάχιστον 3 φορές την καταστροφή της ιστορικής παραλίας Sadik Güzel Osman (SGO), που ανήκει στο Darülaceze, και είναι δίπλα στην πλαζ Asaf. Η συγκεκριμένη παραλία είχε βγει σε διαγωνισμό το 2019 για εκμετάλλευση 5 ετών με αντίτιμο 2 εκατομμύρια 675 χιλιάδες ΤΛ. και αγοράστηκε το 2001 από τον İsmail Cevahir, διαχειριστή της παραλίας Green Beach. Στη συνέχεια, έλαβε άδεια «απλής επισκευής και ανάπλασης» με την υπογραφή του Τμήματος Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης και του KÜDEB για μικρές ανακαίνισεις στα υπάρχοντα ακίνητα της παραλίας. Όμως, μετά την άδεια αυτή, κόπηκαν πολλά δέντρα σε έκταση 13.782 m² και η περιοχή μετατράπηκε σε εργοτάξιο που θα άλλαζε την ιδιομορφία της περιοχής».

«ΘΑ ΦΥΤΕΨΟΥΜΕ 100 ΦΟΙΝΙΚΕΣ»

Με την καταγγελία των κατοίκων ο Δήμος Πριγκηποννήσων διέκοψε το έργο το 2019. Οι υπεύθυνοι του δήμου κατά τον έλεγχο είπαν ότι ενδέχεται να υπάρχουν κάποιες ελλείψεις. Ο İsmail Cevahir είπε ότι είναι δύσκολο να πάρεις άδεια στα νησιά. Για αυτό λάβαμε υποχρεωτικά απλή άδεια επισκευής. Κόψαμε 16 μόνο δέντρα. Θα φυτέψουμε όμως 100 φοίνικες.

Ο Ahmet Çakmak, αναπληρωτής προϊστάμενος του Τμήματος Πολιτιστικής Κληρονομιάς, δήλωσε: «Υπάρχει διαφορά μεταξύ αυτού που έπρεπε να κατασκευαστεί με την άδεια που έλαβε και αυτού που κατασκευάζεται. Πρέπει να γίνουν πράγματα που δεν εμπίπτουν πλέον στο πεδίο αρμοδιοτήτων του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης. Ότι και να γίνει, θα πρέπει να παρθεί άδεια από το 5ο Περιφερειακό Συμβούλιο Προστασίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

«ΠΩΣ ΕΔΩΣΑΝ ΑΔΕΙΑ;»

Ένας από τους κατοίκους του νησιού, ο δικηγόρος Mustafa Lütfi Kiyici, δήλωσε ότι ορισμένοι υπάλληλοι του δήμου έκαναν τα στραβά μάτια στις καταστροφές που γίνονταν σε αυτήν την περιοχή. «Δημιούργησαν κωδικούς που δεν υπήρχε πριν. Πώς έδωσαν άδεια για τέτοια πράγματα; Γιατί ο Διευθυντής Διαχείρισης Δασών Πριγκηποννήσων και ο Περιφερειακός Διοικητής έκαναν τα στραβά μάτια στις παράνομες αυτές κατασκευές; Ποιος έδωσε άδεια στην Aslan Turizm να ρίξει μπετόν στην παραλία και γιατί;»

Μετά την καταστροφή του περιβάλλοντος, αναρτήθηκαν διαφημιστικές πινακίδες σε πολλά σημεία της Κωνσταντινούπολης που έγραφαν: «Θα περάσετε πολύ όμορφα! Με φόντο το γαλάζιο και το πράσινο, με ηρεμία και διασκέδαση!».



ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΠΑΛΙ Η ΕΠΙΔΗΜΙΑ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΑΦΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Μετά την καταστροφή των τάφων στο Εβραϊκό νεκροταφείο του Hasköy σειρά είχε ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu του οποίου μάλλον αντίπαλοι βανδάλισαν τον οικογενειακό τάφο στην Τραπεζούντα. Οι αρχές και στις δυο περιπτώσεις επιρρίπτουν το αδίκημα σε παιδιά της γειτονιάς. Πάντως η ομογένειά μας πρέπει να προσέχει για να μην ξαναδούμε εικόνες του 1955, μιας και ξεκίνησε πάλι η επιδημία αυτή. Την είδηση για τον οικογενειακό τάφο του δημάρχου δημοσιεύει η εφημερίδα Cumhuriyet (19/7/2022).

Βανδαλισμό υπέστη στο νεκροταφείο της Τραπεζούντας οικογενειακός τάφος, στον οποίο είναι ενταφιασμένος ο ήρωας του απελευθερωτικού πολέμου Menlüt İmamoğlu, παππούς του σημερινού Δημάρχου κ. Ekrem İmamoğlu. Σχεδίασαν στους τοίχους και στον δρόμο του νεκροταφείου, αγκυλωτούς σταυρούς (σβάστικες). Ο κοινοτάρχης, που αντιλήφθηκε το περιστατικό, ανέφερε αμέσως την κατάσταση στη χωροφυλακή.

ΤΗΡΗΘΗΚΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ

Η ανταποκρίτρια της εφημερίδας Sözcü Özlem Ermiş Beyhan μετέδωσε ότι σε επιτόπιες έρευνες υπήρχαν στον οικογενειακό τάφο των İmamoğlu σχεδιασμένοι αγκυλωτοί σταυροί, έμβλημα των Ναζί. Επίσης αγκυλωτοί σταυροί σχεδιάστηκαν στον δρόμο, μπροστά από το σπίτι του ξαδέλφου του δημάρχου κ. Cemal İmamoğlu, ο οποίος δεν κατονόμασε τον υπεύθυνο. Δεν παραπονέθηκε κάποιος για την υπόθεση, γι' αυτό τηρήθηκαν μόνο πρακτικό. Έγινε γνωστό όμως ότι η χωροφυλακή αύξησε τον έλεγχό της στην περιοχή.

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΕΝΟΣ Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΤΟΥ

Ο κ. Ekrem İmamoğlu είχε επισκεφθεί το 2019, πριν τις δεύτερες εκλογές, τον οικογενειακό τάφο στην περιοχή Akcaabat από την οποία καταγόταν ο πατέρας του. Ο παππούς του, ο ήρωας του απελευθερωτικού πολέμου Menlüt İmamoğlu είναι και αυτός ενταφιασμένος στον τάφο της οικογενείας İmamoğlu.

ΥΓ: Η Διεύθυνση Ασφάλειας Τραπεζούντας στις 22/7/2022 δήλωσε ότι το ναζιστικό έμβλημα σχεδιάστηκε στους τοίχους με σπρέι από δυο παιδιά, γεννημένα το 2007 και 2009 και με αρχικά Μ.Τ.Β. και Σ.Ι.Υ. Στην ανάκριση είπαν ότι δεν γνώριζαν τι σημαίνουν τα σύμβολα, που έβλεπαν πολλές φορές στο διαδίκτυο.



ΝΕΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΛΑΖ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ ΠΡΙΓΚΗΠΟΥ

Ο Μητροπολιτικός Δήμος Κωνσταντινούπολης ανακοίνωσε ότι εγκαινιάσε στην περιοχή του Αγίου Νικολάου Πριγκήπου νέα πλαζ χωρητικότητας 500 λουόμενων. Η νέα πλαζ είναι ακριβώς στη διασταύρωση των λεωφόρων του Μεγάλου και του Μικρού Γύρου, κοντά στη Μονή Αγίου Νικολάου αλλά και στο ορθόδοξο νεκροταφείο του νησιού. Η είδηση από την ιστοσελίδα Yeni çağ (5/8/2022).

Η νέα πλαζ δημιουργήθηκε από τη Δημοτική εταιρία Beltur, η οποία ανήκει στον Μητροπολιτικό Δήμο Κωνσταντινούπολης. Είναι αρκετά μακριά από το κέντρο του νησιού και θα εξυπηρετεί κατά βάση λουόμενους από τις απέναντι ακτές, του οποίους θα μεταφέρουν με συνεχή δρομολόγια πλοία από τη Χαρταλμής και το Μπόσταντζη. Η πλαζ θα είναι με είσοδο και θα λειτουργεί από τις 9:00 έως 19:00. Η τιμή θα είναι 95 ΤΛ. και τα Σαββατοκύριακα 120 ΤΛ. Για τους νησιώτες, που έχουν κάρτα κατοίκησης, θα υπάρχει έκπτωση 20%. Τα παιδάκια μέχρι 7 ετών δεν θα πληρώνουν, ενώ από την ηλικία των 7 έως 12 ετών θα πληρώνουν μισό εισιτήριο. Στην τιμή του εισιτηρίου περιλαμβάνεται η μεταφορά με πλοία, η ξαπλώστρα και η ομπρέλα.

Με πληροφορίες από τον Μητροπολιτικό Δήμο Κωνσταντινούπολης, η πλαζ θα λειτουργεί και σαν μπαρ-καφέ από τη Beltur μέχρι τις 23:30 το βράδυ. Η ίδια εταιρία ετοιμάζεται να κατασκευάσει –μάλλον στην περιοχή– ξενοδοχείο 56 δωματίων. Τέλος ότι την πλαζ και τον περιβάλλοντα χώρο είχε ενοικιάσει παλιότερα από το Υπουργείο Δασών και Αγροτικής Ανάπτυξης ο Δήμος Χαρταλμής, ενώ τώρα το ενοικίασε η Beltur για 20 έτη.



PAYLAN: ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΕΒΡΑΪΚΩΝ ΤΑΦΩΝ

Τους κυπιά λεκτικά για κάθε παράνομη κίνηση κατά των μη τουρκικών μειονοτήτων ο γνωστός πια σε όλους Αρμένιος Βουλευτής του HDP από το Diyarbakir κ. Garo Paylan. Αυτήν τη φορά έθεσε στην ολομέλεια της Βουλής το ερώτημα: «Τι θα κάνετε για να σταματήσετε τα εγκλήματα μίσους;», αναφερόμενος στην καταστροφή των τάφων στο εβραϊκό νεκροταφείο του Hasköy. Από την ιστοσελίδα Gazete Duvar (15/7/2022).

Η συζήτηση για την καταστροφή τάφων του νεκροταφείου του Hasköy μεταφέρθηκε στην ημερήσια διάταξη της Τουρκικής Βουλής. Ο Αρμένιος Βουλευτής του Diyarbakir του Δημοκρατικού Κόμματος Δικαιωμάτων (HDP) κ. Garo Paylan έθεσε ερώτηση στην κοινοβουλευτική ομάδα και τον αντιπρόεδρο της Προεδρίας κ. Fuat Oktay στην οποία επεσήμανε ότι αυτή η επίθεση μίσους και άλλες παρόμοιες δεν μπορούν να θεωρηθούν «μεμονωμένες» πράξεις.

Οι ερωτήσεις στις οποίες ζήτησε απάντηση ο κ. Garo Paylan από τον κ. Fuat Oktay είναι:

- Η επίθεση και καταστροφή τάφων στο εβραϊκό νεκροταφείο Hasköy δεν είναι αποτέλεσμα της πολιτικής του μίσους που υπάρχει;
- Τι θα κάνετε για να σταματήσετε τα εγκλήματα μίσους εναντίον Εβραίων και Χριστιανών;
- Γνωρίζετε ότι η πολιτική μίσους οδηγεί σε εγκλήματα μίσους;
- Τι θα κάνετε για να σταματήσετε αυτήν τη ρητορική μίσους, η οποία προκαλεί εγκλήματα μίσους κατά των μειονοτήτων;

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΕ: ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΩ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΣΗ

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Bekir Bozdağ καταδίκασε την καταστροφή τάφων στο εβραϊκό νεκροταφείο Hasköy, το οποίο υπάγεται στον Δήμο του Πέραν. Ανέφερε ότι η Γενική Εισαγγελία Κωνσταντινούπολης ξεκίνησε έρευνα για το συμβάν. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Bozdağ ανάρτησε στον λογαριασμό του στο διαδίκτυο: «Καταδικάζω την καταστροφή ορισμένων ταφών στο νεκροταφείο του Hasköy, που ανήκει σε Εβραίους συμπολίτες μας της Κωνσταντινούπολης. Καταδικάζω και τους επιτιθέμενους που τις κατέστρεψαν. Στέλνω τις ευχές μου για περαστικά στους Εβραίους συμπολίτες μας. Η Γενική Εισαγγελία Κωνσταντινούπολης ήδη ξεκίνησε δικαστική έρευνα για το θέμα».

Ο ΚΙΛΙÇDAROĞLU ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΕ ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΡΑΒΙΝΟ İSAK HALEVA

Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Λαϊκού Κόμματος (CHP) κ. Kemal Kiliçdaroğlu με αφορμή τα γεγονότα στο Νεκροταφείο του Hasköy, μίλησε τηλεφωνικά με τον Αρχираβίνο κ. İsak Haleva. Ο κ. Kiliçdaroğlu, εξέφρασε τη λύπη του για την επίθεση και μετέφερε τις ευχές του για περαστικά.

NOMIKA KAI SYMBOYΛEYTIKA ΓPAΦEIA GÜMÜŞKAPI & SILVERGATE

Αγαπητοί φίλοι και συμπατριώτες
Ανεξάρτητα από την αιτία που εγκαταλείψατε την Τουρκία και κατοικείτε στην Ελλάδα, αν έχετε προβλήματα περιουσιακά, κληρονομικά, συνταξιοδοτικά ή διεκδικείτε οτιδήποτε σε οποιαδήποτε πόλη της Τουρκίας, σας γνωρίζουμε ότι η δικηγορική μας εταιρεία είναι ικανή να σας συμβουλευσει για νομικά και εμπορικά ζητήματα, υπηρεσίες που προσφέρει εδώ και 30 χρόνια στην Κωνσταντινούπολη και σε άλλα σημεία της Ευρώπης και του κόσμου με γραφεία που διατηρεί στην Κωνσταντινούπολη και το Ρότερνταμ.
Σας δίνουμε τη δυνατότητα να μας πληρώσετε κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της υπόθεσής σας. Είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε μαζί σας σε ταξίδια μας στην Ελλάδα. Έχετε τη δυνατότητα να συνεννοηθείτε μαζί μας στην Τουρκική, Αγγλική και Ελληνική γλώσσα τηλεφωνικά 5 ημέρες την εβδομάδα και με email όλο το 24ωρο, στα κάτωθι τηλέφωνα και διευθύνσεις:
www.mustafademir.av.tr, www.arabulucumustafademir.com
www.silvergate.nl, www.silvergate-legal-consulting.nl

Ελληνικά και Τουρκικά: Nalan Chasanoglou (0090 532 574 82 75)
Αγγλικά και Τουρκικά: Mustafa Demir (0090 555 222 94 89)
Αγγλικά με όλους τους υπόλοιπους νομικούς συνεργάτες μας στα τηλ.: 0090 212-274 47 64, 272 74 68, 275 63 56, Fax: 0090 212-275 63 56.
Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com, avukatmustafademir@hotmail.com, nhasanoglu74@gmail.com
Ortaklar Cad. No:12/10, Mecidiyeköy/İstanbul/Turkey

ειδήσεις

ΚΑΥΤΗΡΙΑΣΑΝ ΟΛΟΙ ΤΑ ΑΚΡΙΒΑ ΓΥΑΛΙΑ ΗΛΙΟΥ ΤΟΥ ERDOĞAN

Αντί τα τουρκικά ΜΜΕ στις 15 Ιουλίου να ασχοληθούν με την απόπειρα του πραξικοπήματος στη χώρα, ασχολήθηκαν με τα πανάκριβα γυαλιά ηλίου που φόραγε ο Erdoğan, παρά την πολύ κακή οικονομική κατάσταση του λαού του. Στο παρελθόν τα ΜΜΕ είχαν ασχοληθεί με τα ακριβά ντύσιμα και αξεσουάρ της πρώτης κυρίας της Τουρκίας Emine. Στο θέμα αναφέρεται η ιστοσελίδα Cumhuriyet (16/7/2022) με τίτλο «Θέμα προς συζήτηση η τιμή των γυαλιών που φόρεσε ο Erdoğan στην εκδήλωση της 15ης Ιουλίου, ίση με 10 βασικούς μισθούς».



Ο Πρόεδρος του ΑΚΡ και της Τουρκίας Recep Tayyip Erdoğan στον τηλεοπτικό βιντεοσκοπημένο χαιρετισμό προς τον λαό για την εορτή της θυσίας (Kurban bayram) είχε καλέσει τον λαό να κάνει υπομονή για την κακή οικονομική κατάσταση. Ο Recep Tayyip Erdoğan είχε πει: «Φυσικά και γνωρίζουμε τις δυσκολίες που προκαλεί το υψηλό κόστος ζωής στην καθημερινότητα του λαού μας». Κάλεσε μάλιστα τους πολίτες να στηρίξουν το πρόγραμμα που εφαρμόζει η κυβέρνηση και να έχουν υπομονή. Όμως στις 15 Ιουλίου, κατά την 6η επέτειο της απόπειρας πραξικοπήματος στη χώρα, εμφανίστηκε με γυαλιά ηλίου τα οποία κοστίζουν περίπου 55 χιλιάδες Τ.Λ. (περίπου 3.500 Ευρώ). Κίνηση που επέκρινε ο λαός.

«ΖΗΤΩ ΤΗΝ ΥΠΟΜΟΝΗ ΣΑΣ»

Σε βιντεοσκοπημένο μήνυμά του, το οποίο αναρτήθηκε στους λογαριασμούς του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ο Erdoğan ανέφερε τις διακυμάνσεις της συναλλαγματικής ισοτιμίας και το κόστος ζωής: «Βλέπουμε για άλλη μια φορά την ορθότητα της επιλογής που κάναμε πριν από περίπου 4 χρόνια δίνοντας προτεραιότητα στην οικονομία και την απασχόληση. Γνωρίζουμε βέβαια τις επιπτώσεις της επιδείνωσης της παγκόσμιας οικονομίας στη χώρα μας, καθώς και τις δυσκολίες που προκαλούν οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών και το υψηλό κόστος ζωής στην καθημερινότητα των ανθρώπων μας. Με τα μέτρα που έχουμε λάβει και τα προγράμματα που εφαρμόζουμε, θα γίνεται συνέχεια καλύτερη και κατανοητή η σημασία των ευκαιριών και η απόσταση που διανύσαμε. Ζητώ λοιπόν από το έθνος μου, ισχυρότερη υποστήριξη και λίγη υπομονή ακόμη για τα προγράμματα που εφαρμόζουμε».

«ΥΠΟΜΟΝΗ ΣΤΟΝ ΛΑΟ, ΑΛΛΑ ΓΥΑΛΙΑ ΗΛΙΟΥ ΑΞΙΑΣ 10 ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΝ»

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού της στην Ιαπωνία τον Ιούνιο του 2019, η τσάντα των 50 χιλιάδων δολαρίων που χρησιμοποιούσε η Emine Erdoğan και τα πολυτελή έξοδα που έγιναν, τα υπερασπιζόταν το Παλάτι λέγοντας ότι τα έξοδα αυτά γίνονταν για αντάξιο τρόπο αξιοπρεπούς εμφάνισης της χώρας. Τότε υπήρξαν διενέξεις ακόμα για τις μαρμελάδες με αλόη βέρα, για τους χυμούς με φρούτο δράκου (παπάγια), για το λευκό τσάι, για μενού σούσι με σολομό και τζιντζερ, που χρησιμοποιούσαν.

Αυτή τη φορά ο Πρόεδρος Recep Tayyip Erdoğan, που είχε καλέσει τους πολίτες να κάνουν υπομονή, εμφανίστηκε (15/7) στην επέτειο της απόπειρας του πραξικοπήματος φορώντας γυαλιά ηλίου τα οποία κοστίζουν στην Τουρκία 54 χιλιάδες 519 Τ.Λ.

Ο İbrahim Özkan που ανήκει στο κόμμα İYİ Parti, αναφέρθηκε στο θέμα, στο Twitter: «Είδα σήμερα αυτά τα γυαλιά στα μάτια ενός Προέδρου κόμματος. Μου άρεσαν. Κοίταξα την τιμή τους που έκαναν 54.519 Τ.Λ. Από την άλλη τα γυαλιά αυτά είναι όμορφα».

«ΗΡΘΕ ΣΤΟΝ ΝΟΥ ΜΑΣ ΞΑΝΑ ΤΟ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙ»

Αφού μαθεύτηκε η τιμή των γυαλιών ηλίου του Erdoğan, μέσα σε λίγη ώρα τα κοινωνικά δίκτυα επανέφεραν στο προσκήνιο το θέμα του Erdoğan με το δακτυλίδι.

Ένας πολίτης αναφερόμενος στην ομιλία για το δακτυλίδι του Προέδρου του ΑΚΡ Erdoğan όταν ήταν δήμαρχος είπε: «Κοιτάξτε βγήκε στον δρόμο με ένα δακτυλίδι και έφτασε στο σημείο να φοράει γυαλιά ηλίου αξίας 54.519 Τ.Λ. Δεν χόρτασαν. Ολόκληρη χώρα δεν τους τάισε τόσο ώστε να χορτάσουν».

ΙΜΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ ΚΑΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ



Εξαφανίζονται σιγά σιγά τα δικαιώματα των μη καλυμμένων γυναικών της Τουρκίας από τον ιμάμη Halil Konakçi της Άγκυρας, ο οποίος ίσως είναι και λάτρης της Σαρία (Seriat). Σε κήρυγμά του στο τέμενος Melike Hatun της Άγκυρας κατηγορήσε την ενδυμασία των γυναικών, κατηγορώντας τους άνδρες τους. Πριν λίγο καιρό καταφέρθηκε κατά της τραγουδίστριας Sezen Aksu. Ήδη στην εισαγγελία έχουν υποβληθεί μηνύσεις για το μίσος που σκορπά στον λαό κατά των γυναικών. Την είδηση έχουν πολλές ιστοσελίδες, μεταξύ των οποίων και η Son Dakika (25/7/2022). Ρωμιός της Πόλης έλεγε ότι, μετά το 2023, ακούγεται από θρησκευόμενους της περιοχής του ότι θα προχωρήσουν σε αλλαγές διοίκησης αραβικού τύπου.

Ο ιμάμης του τεμένους Melike Hatun Άγκυρας Halil Konakçi έκανε ξανά δηλώσεις, προκαλώντας ζήτημα. Είπε για τις γυναίκες που δεν ντύνονται σύμφωνα με το Ισλάμ: «Με αυτές οι δρόμοι μοιάζουν κρεοπωλεία. Βλέπουμε τις γυναίκες με ρούχα, που παππούδες μας δεν είχαν δει ούτε στις κρεβατοκάμαρες τους». Ακολούθησαν παραιτήσεις κατά των ανδρών: «Βρε εσείς δεν ζηλεύετε; Πώς επιτρέπετε στις συζύγους και τις κόρες σας να κυκλοφορούν έτσι; Η συνειδησή σας δεν υποφέρει όταν αναρτούν βίντεο με αυτή την αμφίεση στον δρόμο;»

«ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΑΥΤΑ ΤΑ ΚΡΕΑΤΑ ΒΓΑΙΝΟΥΜΕ ΕΚΤΟΣ ΕΑΥΤΟΥ»

Ο Konakçi είπε για τις γυναίκες που αναρτούν βίντεο: «Κοιτάξτε τώρα που έφτασε η κατάσταση στους δρόμους. Έχουν πάρει όψη κρεοπωλείων. Βλέποντας αυτά τα κρέατα να κυκλοφορούν στους δρόμους, βγαίνουμε εκτός εαυτού. Πριν από 100 χρόνια ντυσί-

ματα που δεν έβλεπαν οι παππούδες μας στην κρεβατοκάμαρά τους τα βλέπουμε τώρα στους δρόμους, τις αγορές και τις πλαζ».

«ΔΕΝ ΖΗΛΕΥΕΤΕ ΚΑΘΟΛΟΥ;»

«Αυτές τις γυναίκες δεν τις επιτηρούν κάποιοι; Δεν έχουν αδελφούς, πατεράδες, συζύγους; Δέχομαι ότι το προσπερνάτε, δεν πιστεύετε ότι είναι αμαρτία. Μπορεί να είστε λίγο θρησκευόμενοι ή άθεοι. Όμως δεν ζηλεύετε καθόλου; Πες μου όταν η κόρη και η σύζυγός σου βγαίνουν έτσι στον δρόμο και βλέπετε τα βίντεο που αναρτούν, δεν υποφέρει η συνειδησή σας; Δεν μπορώ να καταλάβω. Ο Θεός να μας έχει καλό τέλος».

ΕΓΙΝΕ ΘΕΜΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Όταν διαχειριστές κοινωνικών δικτύων αντέδρασαν στα κηρύγματα του Halil Konakçi, άρχισαν τα σχόλια στο Twitter. Μερικές γυναίκες χρησιμοποίησαν πολύ σκληρές εκφράσεις κατά του Konakçi.

ΑΚΥΡΩΘΗΚΕ Η ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΣ!

Με ανακούφιση ενημερώθηκαν οι Ρωμιοί της Πόλης και όλοι οι κάτοικοι της Χάλκης για την απόφαση του δικαστηρίου, η οποία ακύρωσε την παραχώρηση του παλιού Σανατορίου στο Cam Limani της Χάλκης των Πριγκιπωννήσων. Το παλαιό αυτό κτίριο του σανατορίου θα μετατρεπόταν από το τουρκικό Υπουργείο Θρησκευτικών Υποθέσεων σε Ανωτέρα Σχολή Ιμάμηδων, κάτι που δεν ήθελαν και οι μουσουλμάνοι της Χάλκης. Την είδηση μετέδωσε η ιστοσελίδα Bir gün (26/7/2022).



Ακυρώθηκε η παραχώρηση του Σανατορίου της Χάλκης μετά από αγωγή που κατέθεσαν κατά της Προεδρίας των Θρησκευτικών Υποθέσεων, ο Ιατρικός Σύλλογος Κωνσταντινούπολης (ΤΟ), το Παράρτημα του Επιμελητηρίου Πολεοδομικών Κωνσταντινούπολης (ΤΜΜΟΒ), το Παράρτημα Επιμελητηρίου Αρχιτεκτόνων της μεγαλούπολης, ο Δικηγορικός Σύλλογος Κωνσταντινούπολης και ο Σύλλογος Ιατρών Πνευμονολόγων.

Τον Σεπτέμβριο του 2020 αποκαλύφθηκε ότι το οικοπέδο, συμπεριλαμβανομένου και του κτιρίου του παλαιού Σανατορίου, παραχωρήθηκε στην Προεδρία Θρησκευ-

τικών Υποθέσεων. Πολλά ιδρύματα κατέθεσαν άμεσα αγωγή για ακύρωση της παραχώρησης, δηλώνοντας ότι «το όλο επιχείρημα ήταν κατά του δημόσιου συμφέροντος και του νόμου».

Στην αγωγή που κατατέθηκε, ζητήθηκε η ακύρωση όλης της διαδικασίας για την παραχώρηση της ακίνητης περιουσίας η οποία περιλαμβάνει το κτίριο του σανατορίου της νήσου Χάλκης της Νομαρχίας Κωνσταντινούπολης της επαρχίας Πριγκιπωννήσων, στην Προεδρία Θρησκευτικών Υποθέσεων για να χρησιμοποιηθεί ως εκπαιδευτικό κέντρο. Η ακίνητη περιουσία του Σανατορίου ανήκε προηγουμένως στο Υπουργείο Οικονομικών.

Στο κείμενο ακολουθεί αναλυτική περιγραφή με νομικούς όρους, η απόφαση του 14ου Διοικητικού Δικαστηρίου της Κωνσταντινούπολης το οποίο αποφάσισε την ακύρωση της παραχώρησης στις 14 Ιουνίου 2022.

Σε δήλωση του ο Ιατρικός Σύλλογος Κωνσταντινούπολης ανέφερε: «Θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την επαναλειτουργία του Σανατορίου της Χάλκης για τη χρήση του για υγειονομικούς σκοπούς, σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον».

Υ.Γ. Το θέμα το είχε αναδείξει παλαιότερα ο Πολίτης, επειδή διαβλέπαμε ότι η συγκεκριμένη Ανωτέρα Σχολή Ιμάμηδων θα ήταν σε αντιπαράθεση με την Ιερά Θεολογική Σχολή, στην οποία δεν δίνουν άδεια λειτουργίας εδώ και 50 χρόνια.

ειδήσεις



Ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu ανακοίνωσε ότι ολοκληρώθηκαν οι εργασίες, από πλευράς Δήμου, στην ιστορική Βασιλική Κινστέρνα. Έτσι μετά από τέσσερα χρόνια εργασίας, ανακατασκευάστηκαν οι χώροι εισόδου και εξόδου της κινστέρνας. Από την ιστοσελίδα Arkeofili (21/7/2020).

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ της Βασιλικής Κινστέρνας

Λόγω της μικρής σε μέγεθος εισόδου της Κινστέρνας, οι ουρές των επισκεπτών επεκτεινόταν κατά μήκος του δρόμου, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα να υπάρχουν δυσμενείς επιπτώσεις από περιβαλλοντικούς παράγοντες. Στο πλαίσιο των αποκαταστάσεων δημιουργήθηκε νέος χώρος αναμονής στην είσοδο, κατασκευασμένος από γυάλινες μαρκίζες. Απαραίτητες επισκευές πραγματοποιήθηκαν επίσης για καταλληλότερες διευθετή-



σεις στην έξοδο. Στα πλαίσια των αποκαταστάσεων εφαρμόστηκαν μονώσεις, ειδικά στους χώρους που έθεταν σε κίνδυνο την ασφάλεια των επισκεπτών τις βροχερές ημέρες, αφού εισχωρούσαν νερά από τις οροφές της στέρνας στους χώρους ξεναγήσης των τουριστών. Αφαιρέθηκε από τον χώρο η πλατφόρμα που ήταν κατασκευασμένη από οπλισμένο σκυρόδεμα και στη θέση της τοποθετήθηκε νέα, η οποία κατασκευάστηκε με σύγχρονα υλικά. Οι απαραίτητες εργασίες ενίσχυσης των κίωνων, των τοίχων και των θόλων στο εσωτερικό του κτιρίου έγιναν σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και τα σχέδια αποκατάστασης της κινστέρνας.

ΥΠΗΡΧΕ ΣΟΒΑΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗΣ

Το 2020 διαπιστώθηκε ότι οι εντατήρες που συνδέουν τον ένα με τον άλλο κίονα στη Βασιλική Κινστέρνα ήταν σε κακή κατάσταση και δεν μπορούσαν να τους συγκρατήσουν. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκατάστασης, διαπιστώθηκε ότι τα στοιχεία εντατήρων, που είχαν κατασκευαστεί την όψιμη περίοδο της Δημοκρατίας της Τουρκίας, συνδέαν στην αρχή τους κίονες μεταξύ τους αλλά στη συνέχεια δεν υπήρχε σύνδεση. Λόγω αυτής της κατάστασης, διαπιστώθηκε ότι μπορεί να προκληθούν σοβαρές ζημιές αλλά και καταρρεύσεις της Κινστέρνας σε πιθανό σεισμό.

Ο Mahir Polat, αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης είχε δηλώσει το 2020, ότι δεν μπορούσαν να ξεκινήσουν τις εργασίες, επειδή δεν υπήρχε η έγκριση από το Συμβούλιο Προστασίας Αρχαιοτήτων.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΣΤΕΡΝΑΣ
Η Βασιλική Κινστέρνα είναι ένα από τα υπέροχα ιστορικά κτίρια της Κωνσταντινούπολης, στα νοτιοδυτικά της Αγίας Σοφίας. Αυτή η μεγάλη υπόγεια δεξαμενή, που κατασκεύασε ο Αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ιουστινιανός ο Α΄ (527-565), οι πολίτες την ονόμαζαν «Υπόγειο Ανάκτορο» λόγω των αμέτρητων ορατών μαρμαρίνων σπηλών, οι οποίες υψώνονταν μέσα από το νερό. Δεδομένου ότι στη θέση που βρίσκεται η στέρνα υπήρχε ένα βασιλικό κτίσμα, την



αποκαλούν μέχρι σήμερα Βασιλική Κινστέρνα.

Η Κινστέρνα είναι ένα γιγάντιο κτίριο που καταλαμβάνει ένα ορθογώνιο μήκους 140 μ. και πλάτους 70 μ. Συνολικά καλύπτει 9.800 τ.μ. και είναι σε θέση να αποθηκεύσει 100.000 τόνους νερό. Στη στέρνα κατεβαίνεις από μια πέτρινη σκάλα 52 σκαλοπατιών. Εντός αυτής υπάρχουν 336 κίονες, με 9 μέτρα ύψος ο καθένας. Θεωρείται ότι οι περισσότεροι κίονες έχουν συλλεχθεί από παλαιότερα κτίρια και είναι λαξευμένοι σε διάφορα είδη μαρμάρου, ως επί το πλείστον, μονοκόμματοι ενώ κάποιοι αποτελούνται από δύο τεμάχια. Η Βασιλική Κινστέρνα, η οποία καταλάμβανε μεγάλη έκταση στην περιοχή αυτή, κατά τη βυζαντινή περίοδο κάλυπτε τις ανάγκες υδροδότησης νερού του Μεγάλου Ανακτόρου όπου διέμεναν οι αυτοκράτορες, αλλά συγχρόνως κάλυπτε και τους υπόλοιπους κάτοικους της περιοχής. Η Κινστέρνα χρησιμοποιήθηκε για λίγο και μετά την Άλωση το 1453, τροφοδοτώντας με νερό τους κήπους του παλατιού Τοπ Καπί, εκεί όπου ζούσαν οι Οθωμανοί Σουλτάνοι.



μελέτη

ΤΟΠΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΟΡΟΣΗΜΑ, ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ ΕΡΓΑ

ΚΟΣΜΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ - ΤΟ ΣΙΓΜΑ ΚΑΙ Ο ΤΡΙΚΟΓΧΟΣ



ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

Το Σίγμα και ο Τρίκογχος είναι δύο διαφορετικού τύπου και σχήματος κτίσματα που βρίσκονται σχεδόν το ένα δίπλα στο άλλο, αξονικά συνδεδεμένα.

Το Σίγμα πήρε την ονομασία του από το σχήμα του, που ήταν όμοιο με το ελληνικό C. Από εδώ ο βασιλιάς και οι παλατιανοί παρακολουθούσαν διάφορες εκδηλώσεις και παραδοσιακές τελετουργίες.

Ο Τρίκογχος ήταν μεγάλη και πολυτελής αίθουσα υποδοχής με τρεις κόγχες και έναν κεντρικό τρούλο.

Στο τοπογραφικό που εκπονήσαμε το Σίγμα έχει τον αριθμ. 59 και ο Τρίκογχος το 62 και απέχουν περί τα 250 μ. από τη Χαλκή, την κεντρική πύλη εισόδου του ανακτορικού περιβόλου.

Μεταξύ των δύο κτισμάτων υπάρχει προθάλαμος-πέρασμα, αριθ. 63, ο οποίος συνδέεται με τα Διαβατικά του Κυρίου, αριθ. 30, μία από τις κυριότερες στοές που διατρέχει και ενώνει πολλά παραρτήματα του Ιερού Παλατίου. Λίγο νοτιότερα υπάρχει μία ακόμη σημαντική παράλληλη στοά, αριθ. 31, αποκαλούμενη ως Διαβατικά των Αγίων Σαράντα. Σχεδόν όλες οι μετακινήσεις του βασιλιά και της ακολουθίας του, είτε επίσημες είτε ιδιωτικές, από παράρτημα σε παράρτημα αλλά και για την έξοδό του από τον ανακτορικό περίβολο, γίνονταν διά μέσου αυτών των δύο Διαβατικών-Στοών.

Το Σίγμα και ο Τρίκογχος πολύ κοντά και νοτιότερα επικοινωνούσε μ' ένα από τα επιφανέστερα παραρτήματα του Ιερού Παλατίου, το αποκαλούμενο Χρυσοτρίκλινον, αρ. 74. Ακόμη στα βόρεια επικοινωνούσε με την Πύλη της Αψίδας, αριθ. 48, με τη Στοά Δάφνης, 47, με το Τρίκλινο του Αυγουσταίου, 46. Στα βορειοδυτικά υπήρχε ο Ηλιακός του Σίγματος, ένας χώρος με πράσινο και πλακόστρωτο, 61, και λίγο δυτικά υπήρχαν και τα Λουτρά του Θεοκτίστου, 61α. Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, από την πλευρά της Δάφνης που αναφέρθηκε, υπήρχε άνοδος, 57, προς το Παλάτι του Καθίσματος του Μεγάλου Ιπποδρόμου. Ακόμη στα νοτιοδυτικά, σχεδόν εφάπτονταν με το κτίσμα του Θεοκτίστου, 100, και το Τρίκλινο των Κληρικών του Παλατίου, 101. Λίγο παραπέρα από τα προηγούμενα πρόβαλε, με το μέγεθος και τον όγκο του, ο Σκεπαστός Ιππόδρομος, 98, και οι Στάβλοι, 99.

Για να κατανοήσουμε και να δώσουμε κάποιο στίγμα και ορόσημο για την τοποθεσία του συγκροτήματος που περιγράφουμε, αυτά είναι εκεί που ορθώνεται σήμερα το μεγάλο τζαμί του Sultan Ahmet, το γνωστό και ως Μπλε Τζαμί.

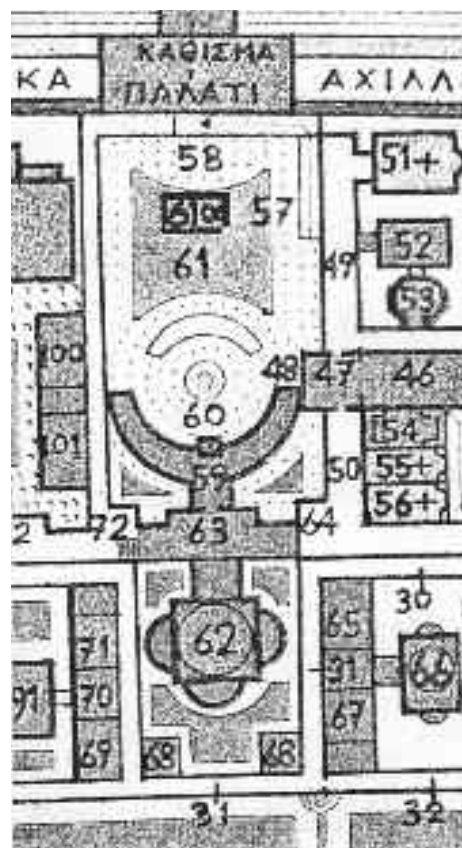
Η έκταση όπου χωροθετήθηκαν τα διάφορα παραρτήματα και συγκροτήματα του

Ιερού Παλατίου έχει δύο διακριτές κατωφέρειες, όπου η μία αρχίζει με ορόσημο τη Χαλκή Πύλη με υψόμετρο τα 36 μ. και κατεύθυνση παράλληλη με τον Ιππόδρομο μέχρι τη Θάλασσα της Προποντίδας-Marmara και η δεύτερη, κάθετη στην προηγούμενη, κατέρχεται προς την αρχή του Βοσπόρου. Υπολογίσαμε ότι για μία ήπια και αρμονική κλιμάκωση των εγκαταστάσεων και των κήπων χρειάστηκαν

ΤΟΥ
**ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ**
Αρχιτέκτονα -
Ερευνητή



Το Σίγμα και ο Τρίκογχος από ψηλά. Σχέδιο Γ. Αναπνιώτη.



Τοπογραφικό. Το Σίγμα, αρ. 59, ο Τρίκογχος αρ. 62. Σχέδιο Γ. Αναπνιώτη.

περί τα 15 τεχνητά επίπεδα (μικρά άνδρα) και ότι τα ύψη του καθενός εξ αυτών κυμαίνονταν από 2 και το πολύ 5 μ. Κατά τα φαινόμενα το εν λόγω συγκρότημα βρισκόταν στο 4ο επίπεδο της πρώτης κατωφέρειας με υψόμετρο περίπου τα 30 μ.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ

Το Σίγμα, όπως αναφέρθηκε, ήταν μία ημικυ-

κλική ημιμπαίθρια αίθουσα, όμοια με το ελληνικό αλλά και το βυζαντινό C και σύμφωνα με τα «Πάτρια» αυτό περιλαμβανόταν στα κτίσματα του Μεγάλου Κωνσταντίνου (324-337).

Ο Κεδρηνός, χρονογράφος 11ος-12ος αι., αναφέρει την ύπαρξη του Σίγματος και στην εποχή της Ειρήνης (797-802) με την ονομασία Ημικύκλιο.

Ο Θεόφιλος (829-842) προέβη σε σημαντικές τροποποιήσεις μεταξύ των οποίων ήταν και το σκάψιμο όλου του εσωτερικού χώρου του Ημικυκλίου, δημιουργώντας ένα κατώτερο επίπεδο, στο μέσον του οποίου κατασκευάστηκε μια τελετουργική Φιάλη, δηλαδή λιμούλα, σιντριβάνι, κ.ά.

Στην απέναντι πλευρά κατασκευάστηκαν αναβαθμίσεις ώστε να παρακολουθούν οι προσκεκλημένοι τις διάφορες τελετουργίες που εκτελούνταν σ' αυτό το επίπεδο.

Σκοπός της επέμβασης αυτής ήταν το Σίγμα να γίνει πιο εντυπωσιακό, διότι μ' αυτόν τον τρόπο γινόταν διώροφο, όπου ο βασιλιάς απομονωμένος από ένα υψηλότερο σημείο μπορούσε να βλέπει τα δρώμενα. Γι' αυτό στο μέσο του κτίσματος κατασκευάστηκε ο Οικίσκος του Θρόνου, ο οποίος στηριζόταν σε 4 μικρές κολόνες από πράσινο θεσσαλικό μάρμαρο και είχε βήλα (κουρτίνες).

Ακόμα ήταν υπερυψωμένος σε εξέδρα μαρμάρινη, το Πούλιπτον, περιφραγμένο με κάγκελα. Από εδώ υπήρχε επικοινωνία με τον κάτω όροφο της Φιάλης, από μία ελικοειδή ξύλινη σκάλα αποκαλούμενη ως ο Στύραξ.

Το Σίγμα, που παρομοιάζεται και ως μισοφέγγαρο, ήταν στραμμένο με τα δύο άκρα του βορειοδυτικά προς τον Μεγάλο Ιππόδρομο και ήταν λεπτότερα ως προς τον κορμό του.

Το εσωτερικό ημικύκλιο στηριζόταν σε 15 κολόνες από μάρμαρο, Δοκίμα της Φρυγίας, που έφεραν ραβδώσεις σε χρώμα βιολετί και βέβαια στα ενδιάμεσα υπήρχαν προστατευτικά κάγκελα. Το αντίστοιχο τμήμα στον κάτω όροφο στηριζόταν σε 17 μαρμαρίνες κολόνες. Η εξωτερική πλευρά ήταν κτισμένη και είχε επένδυση από πολύχρωμες πλάκες μαρμάρου και ακόμα υπήρχαν θυρίδες αερισμού και φωτισμού.

Ο κάτω όροφος, υπόγειος προς τα πίσω και ισόγειος προς τη Φιάλη, αποκαλούνταν και ως Το Μυστήριον, διότι εάν κάποιος έλεγε ψιθυριστά κάτι στη μία άκρη, το άκουε πολύ καθαρά ένας άλλος που βρισκόταν στην απέναντι άκρη.

Αυτό οφειλόταν στη μετάδοση του ήχου χάρις στην έξυπνη αρχιτεκτονική ακουστική κλειστού χώρου που γνώριζαν οι Βυζαντινοί και είναι ένα από τα επιτεύγματά τους (Κ. Καραβίας-Γρίβας). Κάτι παρόμοιο υπήρχε και στις πρωτοβυζαντινές εκκλησίες, κάτω και πίσω από τις βαθμίδες του σύνθρονου, στην κόγχη του Ιερού Βήματος. Ένα παράδειγμα από αυτά σώζεται μέχρι σήμερα στην Αγία Ειρήνη της Κωνσταντινούπολης.

Ως προς τον υπαίθριο χώρο της Φιάλης, που αναφέρεται και ως Εξάερον, υπήρχαν αναβαθμίσεις από λευκό μάρμαρο Προκοννήσου στη μέση των οποίων πρόβαλλε η μαρμάρινη Τροπική, που στηριζόταν σε δύο λεπτά μάρμαρα! Στην ανατολική πλευρά από το ανοιχτό στόμα δύο χάλκινων λεονταριών, χυνόταν το νερό μέσα στη Φιάλη και αυτό αποτελούσε μία ευχάριστη εικόνα για τους προσκεκλημένους. Την ημέρα των υποδοχών και εκδηλώσεων γέμιζαν τη Φιάλη με φιστίκια, αμύγδαλα και κουκουναρία (ένδειξη ίσως ευδαιμονίας, χαράς, κ.ά.). Πάνω στις βαθμίδες στέκονταν ή κάθονταν οι εκπρόσωποι των Δήμων (δεν σχετίζονται με τους σημερινούς), οι Πράσινοι και οι Γαλάζιοι (Βένετοι), ενώ ακριβώς απέναντι οι αξιωματούχοι και ο βασιλιάς (οι Βυζαντινοί σπάνια χρησιμοποιούσαν τον όρο αυτοκράτωρ), που καθόταν υψηλά σε χρυσό θρόνο, παρακολουθούσαν ιδιαίτερα στη γιορτή της Φακλαραίας, μία πολυπληθής ομάδα με τις λαμπάδες στα χέρια τους, να εκτελούν διάφορους χορούς.

Όλος αυτός ο χώρος, όπως αναφέρθηκε, ήταν δημιούργημα του Θεόφιλου, τον οποίο αγαπούσε ιδιαίτερα, όπου συχνά τις καθημερινές του υποθέσεις επέλεγε να τις εκτελεί εδώ.

Το Σίγμα αξονικά ενωνόταν με το Τρίκογχο, που ήταν μία πολυτελής αίθουσα υποδοχής, το οποίο, όπως υποδηλώνει και η ονομασία του, είχε τρεις κόγχες στ' ανατολικά, δυτικά και προς νότο και στεγαζόταν στο κέντρο μ' έναν μεγάλο επίχρυσο τρούλο. Η τέταρτη βορεινή πλευρά του είχε τρεις μεγάλες πόρτες που οδηγούσαν προς το Σίγμα, αλλά και διά μέσου της Αψίδας και σε διάφορα άλλα παραρτήματα του ανακτορικού περιβόλου. Από τις πόρτες η μεσαία, η μεγαλύτερη, ήταν μεταλλική επαργυρωμένη και οι δύο πλάγιες ήταν γανωτές.

Τελειώνοντας πρέπει να επισημανθεί ότι το συγκρότημα αυτό αποτελούσε το τρίτο μεγάλο κομμικό σημείο για το Ιερόν και Μέγα Παλάτιον. Απ' όλα όσα έχουν εξιστορηθεί, καταλαβαίνουμε ότι και σ' αυτόν τον χώρο συνέβαιναν διάφορες δραστηριότητες με έντονο κοσμικό χαρακτήρα και αυτό έχει την ιδιαίτερη σημασία του.

Συνεχίζεται

μουσειοδιαδρομές



Δημόσια Ιστορική Βιβλιοθήκη Ανδρίτσαινας

«Κτήμα ιερών της Ἀνδριτζαίνης.
Δῶρον Ἀγαθόφρωνος Νικολόπουλου»

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ
Φιλολόγος - Ιστορικός

Ο κατάλογος των ανδρών της Ανδρίτσαινας που αγωνίστηκαν για την ελευθερία τούτης της πατρίδας είναι μακρύς καθώς αυτοί δίνουν ηρωικό παρόν στον Μακεδονικό Αγώνα και στο Αλβανικό Μέτωπο.

Η Ανδρίτσαινα ταυτόχρονα διαπρέπει σε πολλούς τομείς της πνευματικής, πολιτικής, επιστημονικής, κοινωνικής κι επαγγελματικής ζωής με διαπρεπείς πολιτικούς, επιστήμονες, γιατρούς και νομικούς, συγγραφείς και δημοσιογράφους. Ανάμεσα τους ξεχωρίζει ο «δωρητής της Βιβλιοθήκης», τον οποίο και θα γνωρίσουμε.

Κωνσταντίνος Αγαθόφρων Νικολόπουλος

Από την ιδιόχειρη επιστολή που στέλνει τον Ιούνιο του 1838 στον Δήμαρχο και στους «φίλους και αδελφούς Ανδριτζαίνιτας» διαβάζουμε: «Προ τριάκοντα ετών διατρίβων εν Παρισίοις ως φιλόμουσος και αποβλέπων εις το κοινόν όφελος της Ελλάδος και ιδιαιτέρως εις το της Ανδριτζαίνης... συνέστησα μετά πολλών πόνων, ταλαιπωριών και ιδρώτων, Βιβλιοθήκην μεγάλην και αξιολογωτάτην κατά πάντα ...

Επειδή δ' έμαθον εκ της φήμης ότι επιθυμείτε καταστήσαι μέγα και τακτικόν σχολείον εις φωτισμόν των υμετέρων τέκνων, εις αύξησιν και βελτίωσιν του υμετέρου εμπορίου, εις τελειωποίησιν της σωτηρίου γεωργικής τέχνης, εν ενί λόγω εις ευδαιμονίαν όλων των κατοίκων της Ανδριτζαίνης και της λοιπής Πελοποννήσου, μετά χαράς προσφέρω δώρον προς υμάς όλον τον πλούτον, ον μοι εδωρήσατο φιλανθρωπώς ο παντοδύναμος Θεός, δηλαδή όλη μου την Βιβλιοθήκην ...».

Η πατρική οικογένεια

Πατέρας του ήταν ο Χατζή-Γεωργάκης Νικολόπουλος που γεννήθηκε στην Ανδρίτσαινα το 1745. Μετά την ατυχή έκβαση των Ορλωφικών πολλοί Ανδριτσανοί φοβούμενοι αντίποινα εκ μέρους των Τουρκαλβανών έφυγαν από την περιοχή, η οποία είχε δυναμική παρουσία στην επανάσταση του 1769, και εγκαταστάθηκαν σε άλλους τόπους. Μεταξύ αυτών ήταν και ο Γεωργάκης, είκοσι πέντε ετών τότε (1770), που εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη. Εκεί, στην κορωνίδα των ιωνικών πόλεων, θα περιέλθει υπό την προστασία του Μητροπολίτη Σμύρνης, θα γνωρίσει την δεύ-

τερη σύζυγό του Παναγιώτα Μαντζουράνη, μαμή το επάγγελμα, με την οποία θ' αποκτήσει πολλά παιδιά και θα προκόψει σαν αραβοσιτέμπορος.

Ένα από τα παιδιά του είναι και ο Κωνσταντίνος που θα γεννηθεί περί το 1786 στην πολυπολιτισμική Σμύρνη όπου θα ζήσει τα παιδικά και πρώτα νεανικά του χρόνια, θα φοιτήσει στην περίφημη Ευαγγελική Σχολή καθώς ο πατέρας του διαθέτοντας οικονομική ευχέρεια φροντίζει την εκπαίδευσή του οπότε και θα δείξει από νωρίς την έφεσή του προς τα γράμματα αλλά και προς τη συλλογή βιβλίων.

Τα πρώτα βήματα

Ο νεαρός Κωνσταντίνος υπακούοντας στην κλίση του προς τις κλασικές σπουδές και ακολουθώντας την τάση της εποχής φτάνει το 1804 στο Βουκουρέστι, «πρωτεύουσα» του παροικιακού Ελληνισμού, όπου επί δύο χρόνια θα σπουδάσει στο εκεί Γυμνάσιο έχοντας δασκάλους τον Λάμπρο Φωτιάδη και

χνία στο «Αθήναιον» εκπαιδευτήριο. Από το 1814, όμως, εξασφαλίζει μια ικανοποιητική θέση καθώς διορίζεται υποβιβλιοθηκάριος στη Βιβλιοθήκη της Γαλλικής Ακαδημίας.

Ευρυμαθής, λάτρης των θεωρητικών επιστημών, πολύγλωσσος καθότι μιλά και γράφει άπταιστα την Ελληνική, την Γαλλική, την Γερμανική και Ιταλική όπως

και χειρίζεται με ευχέρεια την Αρχαία Ελληνική και την Λατινική γλώσσα, συνεργάζεται με έγκυρα περιοδικά της εποχής όπως το Classical Journal του Λονδίνου και το Revue Encyclopedique του Παρισιού δημοσιεύοντας άρθρα, βιβλιοκρισίες, μελέτες και σχολιασμούς. Επιμελείται επί πλέον σχολικές εκδόσεις αρχαίων κλασικών συγγραφέων, προλογίζει την γαλλική μετάφραση της «Λύρας»

του Ανδρέα Κάλβου καθώς και το «Κοινωνικό Συμβόλαιο» του Ζαν Ζακ Ρουσσώ σε μετάφραση του καλού φίλου του Γρ. Ζαλίκουλου. Ιδιαίτερο είναι και το αρχαιολογικό ενδιαφέρον του με τις ανεξάντλητες αρχαιολογικές παρατηρήσεις του, δραστηριότητα που θα τον καταστήσει μέλος του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου

του και δι' εκλογής αντεπιστέλλον μέλος του Istituto di corrispondenza archeologica της Ρώμης.

Για τον «Υπέρ πάντων Αγώνα»

Μόνιμο μέλημα του Κ. Νικολόπουλου από τη νεότητά μέχρι και το θάνατό του είναι η απελευθέρωση και η πνευματική αναγέννηση του Ελληνισμού. Συνεργάζεται αρθρογράφοντας για τα δίκαια των Ελλήνων με τον «Λόγιο Ερμή» (Βιέννη, 1811-1821) και με τον «Φιλολογικό Τηλέγραφο» που ήταν το φιλολογικό παράρτημα της πολιτικής εφημερίδας «Ελληνικός Τηλέγραφος» που εξέδιδε στη Βιέννη ο Δημ. Αλεξανδρίδης (1817-1821).

Σε συνεργασία με τον Σπυρίδωνα Κονδό προβαίνει στην έκδοση του ριζοσπαστικού περιοδικού «Μέλισσα» (1819-1821). Στις σελίδες του δημοσιεύονται απόψεις σχετικές με την «μετακένωση», δηλαδή τη μεταφορά των επιτευγμάτων, επιστημονικών, καλλιτεχνικών, πολιτιστικών, της Ευρώπης στον υπόδουλο Ελληνισμό. Ως εκ τούτου αυτές αποτελούσαν πεδίο σοβαρής ιδεολογικής αντι-



παράθεσης των Ελλήνων λογίων της εποχής.

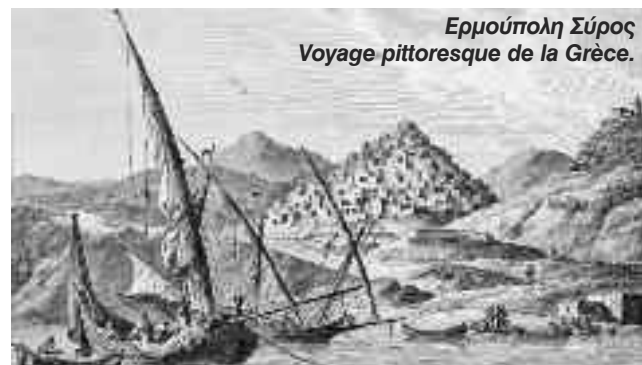
Ο Νικολόπουλος συμβάλλει ενεργά στη δημιουργία το 1809 στο Παρίσι του «Ελληνόγλωσσου Ξενοδοχείου», ιδρυτής του οποίου ήταν ο εκ Θεσσαλονίκης Γρηγόριος Ζαλίκης ή Ζαλίκουλου. Πρόκειται για μυστική επαναστατική Εταιρεία που στόχο είχε την αναγέννηση και διαφώτιση των Ελλήνων και την προετοιμασία της επανάστασης κατά του οθωμανικού ζυγού. Φαίνεται ότι η έμπνευση και οι ζυμώσεις για την ίδρυση της Εταιρείας είχαν ξεκινήσει από το φιλολογικό σαλόνι της ελληνοκύπριας διανοούμενης Ελισάβετ Σάντη Λουμάκη Σενιέ, μητέρας δύο διάσημων ποιητών της εποχής.

Την προεδρεία του είχε αναλάβει ο Γάλλος ακαδημαϊκός και πρέσβης της Γαλλίας στην Κωνσταντινούπολη κόμης Auguste de Choiseul – Gouffier (1752-1817). Ο φιλέλληνας διπλωμάτης και περιηγητής επισκέπτεται για πρώτη φορά την Ελλάδα το 1776 με σκοπό ν' αποτυπώσει τα αρχαία ελληνικά μνημεία αλλά και τον τρόπο ζωής των Ελλήνων. Το υλικό του αποτυπώνεται στο γνωστό έργο του «Voyage pittoresque de la Grèce» που περιλαμβάνει αρκετές χαλκογραφίες και θεωρείται ένα από τα πλέον σημαντικά έργα του είδους.

Το «Ελληνόγλωσσο Ξενοδοχείο» θεωρήθηκε από ιστορικούς ο προάγγελος της Φιλικής Εταιρείας. Να σημειωθεί ότι από το 1819 φροντίζει τις ανάγκες των συμπατριωτών με την αποστολή εθελοντών, όπλων και την υποδοχή προσφύγων.

Ο Κ. Ν. μυείται στη Φιλική Εταιρεία, αλληλογραφεί με επιφανείς Έλληνες, γράφει ποιήματα για τον Αγώνα όπως το «Άσμα Ελληνοσωτήριον» καθώς και για πρόσωπα που τον εμπνέουν με τη γενναιότητα και τη δράση τους όπως το «Άσμα στον Επίσκοπο Πατρών Γερμανό» και την «Ωδή προς το έαρ» προς τιμήν του Ιωάννη Καποδίστρια. Στον Αγώνα αφιερώνει και τη μουσική του σύνθεση «Κύριε, ελευθέρωσε τον Ελληνικό Λαό».

Συνεχίζεται



τον Κωνσταντίνο Βαρδαλάχο. Θα έρθει σε επαφή με το κίνημα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, ων φιλομαθής θα διευρύνει τις γνώσεις του και θα κατορθώσει ν' αποκτήσει την πρώτη του συλλογή αποτελούμενη από 110 αξιόλογους τίτλους.

Έχοντας όμως πνεύμα ανικανοποίητο και επηρεασμένος από την ακτινοβολία του Αδαμάντιου Κοραή, θα θελήσει να πραγματοποιήσει το όνειρό του, την μετάβασή του για περαιτέρω σπουδές στο Παρίσι, κέντρο των πανευρωπαϊκών πολιτικών και πνευματικών ιδεών και ρευμάτων.

Αλληλογραφεί συχνά με τον Κοραή, από τον οποίο ζητά επίμονα να τον προσλάβει ως γραμματέα του για να μπορέσει να συνεχίσει τις σπουδές του. Οι απαντήσεις, όμως, είναι μονότονα αρνητικές. Έτσι, μια μέρα του Οκτώβρη του 1806 φτάνει στο Παρίσι για σύντομη, όπως σχεδίαζε, παραμονή.

Παρίσι, έργα και ημέρες

Ο Νικολόπουλος για να επιβιώσει αναγκάζεται να παραδίδει κατ' οίκον μαθήματα. Διδάσκει για κάποιο διάστημα ελληνική λογοτε-

πολιτισμός

ΜΝΗΜΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ
ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ ΧΑΤΖΗ (1913-1989)

ΑΝΕΣΠΕΡΟΝ ΦΩΣ ΕΚ ΦΑΝΑΡΙΟΥ



Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις της ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ της Εκκλησίας της Ελλάδος, (Μάιος 2022) με επιμέλεια του Σεβ. Μητροπ. Φιλαδελφείας Δρος Μελίτωνος Καρά το βιβλίο με τον επάνω αναφερόμενο τίτλο «Εις Μνημόσυνον Αιώνιον» για τον Αείμνηστο και Σεβασμιο Ιεράρχη Μητροπολίτη Γέροντα Χαλκηδόνα Κυρό Μελίτωνα Χατζή.

Στο προλογικό του μήνυμα η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος μεταξύ άλλων αναφέρει τα εξής: «...Ο Χαλκηδόνας Μελίτων είχε αφιερώσει την ζωήν του εις την διακονίαν της Μεγάλης Εκκλησίας. Εθεώρει το Φανάριον «φορέα υψί-

στων αξιών», «φύλακα του θησαυρού της αμωμήτου ημών πίστεως και της ιεράς παραδόσεως της Ανατολής, επενδεδυμένης τας άλλας παραδόσεις του Γένους», πύλην της Ανατολής ανεωγμένην προς τη Δύσιν» και ευαίσθητον δέκτην των μηνυμάτων της Δύσεως».

Ακολουθεί το προλογικό γραπτό του Γεν.Διευθυντή της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος ο Φαναρίου Αγαθάγγελος, ο οποίος αναφέρει μεταξύ άλλων ότι: «στην παρούσα έκδοση προβάλλεται και αποκαλύπτεται, μέσα από τους θεολογικούς λόγους και το κήρυγμα του αιδίμου ιεράρχου της Αγίας του Χριστού Μ. Εκκλησίας, η αγωνία του για την διακονία με αγάπη και θυσία για τον κάθε άνθρωπο...».

Ακολουθεί μετά ένα βαρυσήμαντο κείμενο για τον βίο του αιμνήστου Ιεράρχου «Προθεωρία τιμής και μνήμης» από τον συγγραφέα στο οποίο αναφέρει μεταξύ άλλων τα εξής: «Τα ακολουθούντα κείμενα αποτελούν μαρτυριαν αληθή του «πιστεύω» και της «εκφράσεως» της πορείας ουχί βεβαίως μόνο μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου...».

Στην παρούσα έκδοση δημοσιεύονται αξιόλογες ομιλίες και λόγοι του αείμνηστου Ιεράρχη, με πλούσιο νοηματικό περιεχόμενο. Δημοσιεύονται επίσης γραμμένα κείμενα ιδιοχειρώς.

Χαρακτηριστική και εντυπωσιακή η προσωπογραφία του αιμνήστου Ιεράρχη στο εξώφυλλο της παρούσης εκδόσεως η οποία καταλήγει με αποσπάσματα από ομιλίες του Μητροπολίτη Γέροντος Χαλκηδόνα Κυρού Μελίτωνος «Τα πάθη της Μεγάλης εκκλησίας» και μεταξύ άλλων αναφέρει: «εδώ η θέσις εις το θείον Πάθος είναι η κοινωνία των παθημάτων του Χριστού και ο αντίλογος εις την Σταύρωσιν είναι η συσταύρωσις. Και από την συνύπαρξιν αυτήν Σταυρώσεως και συσταυρώσεως εκπηγάει και εκπηδά το κήρυγμα και το βίωμα της Αναστάσεως».

Όσοι γνωρίσαμε και βιώσαμε τον αείμνηστο Γέροντα γνωρίζουμε ότι όλα τα γραφόμενα ανταποκρίνονται πλήρως στην προσωπικότητά του, πάντοτε σοβαρός, μετρημένος, δημιουργούσε δέος και συμπάθεια σε όποιον τον άκουε. Ο γράφων πολλές φορές έψαλε σε ακολουθίες που λειτουργούσε και δη στον Καθεδρικό Ι. Ναό της Παναγίας των Εισοδίων Σταυροδρομίου, όπου με πρόσκληση του Σεβ. Μητροπ. Χαλδίας Κυρού Κυρίλλου λειτούργησε στην πανήγυρη του Ι. Ναού, κατά κακή σύμπτωση ξέσπασε πυρκαγιά και καίγόνταν το κέντρο της ηλεκτρικής εγκατάστασης εντός του Ι. Βήματος, αμέσως έγιναν οι απαραίτητες παρεμβάσεις και κατεστάλη η πυρκαγιά, βγήκε με ψυχραιμία και το αγέρωχο ύφος του στην Ωραία Πύλη και αποτεινόμενος σε εμάς τους ψάλτες ηχηρά είπε: «Συνεχίστε».

Δυστυχώς ο μακαριστός Ιεράρχης έπεσε και θύμα της πολιτικής καταστάσεως και ενώ ήταν ο επικρατέστερος υποψήφιος να ανακηρυχτεί Οικουμενικός Πατριάρχης μετά τον Πατριάρχη Αθηνάγορα, διεγράφη το όνομά του από τις τουρκικές αρχές, παρόλα ταύτα ήταν ο Πατριάρχης στην καρδιά του κάθε ρωμιού της Πόλης μας. Αιωνία του η μνήμη.

Θερμά συγχαρητήρια στον συγγραφέα Σεβ. Μητροπολίτη Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνα για την άριστη έκδοση για την οποία ευχόμαστε να είναι καλοτάξιδη.

Αντ. Στεφ. Παριζάνος

Κριτική Θεάτρου

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ



ΕΓΚΑΡΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΚΗ ΔΗΜΟΥ

Ο Άκης Δήμου κατάγεται από την Αμαλιάδα. Είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με μεταπτυχιακό στο Ποινικό Δίκαιο και στην Εγκληματολογία. Συγγραφέας πολλών βιβλίων, στο θέατρο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 1995 με τον μονόλογο «...και Ιουλιέτα». Από τότε μέχρι τις μέρες μας έχουν ανεβεί, από διάφορους θιάσους, είκοσι τέσσερα έργα του, τέσσερα από τα οποία είναι μεταγραφές μυθιστορημάτων, ανάμεσα σε αυτά και, λόγω της κωνσταντινουπολίτικης καταγωγής μου, η πολύ αγαπημένη μου *Λοξάντρα* της Μαρίας Ιορδανίδου. Στη φετινή θεατρική σεζόν παίζεται, το με θέμα τους Κωνσταντινουπολίτες έργο του *Κάποτε στο Βόσπορο*.

Έργα του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά και πορτογαλικά αλλά και έχουν παρουσιαστεί στο αγγλικό, το ισπανικό καθώς και το βελγικό κοινό. Τα έργα του κατατάσσονται στις σκληρές κωμωδίες με έντονη κοινωνική και πολιτική σάτιρα στα πλαίσια μιας συνηθισμένης ιστορίας. Συνήθως παρουσιάζονται απίθανες καταστάσεις, οι οποίες όμως θα μπορούσαν και να έχουν συμβεί. Στο βιβλίο μου *Δοκίμια* έχω γράψει ένα κείμενο με τίτλο «Αθανασία με τα έργα ή με τα τέκνα» στο οποίο παρουσιάζω τις σκέψεις μου για το πως μπορεί να κατακτήσει κανείς την αθανασία. Καταλήγω, μεταξύ άλλων, στο ότι η συγγραφή ενός έργου μπορεί να μας κάνει να αποκτήσουμε έστω και ένα πολύ μικρό μερίδιο στην αθανασία. Υποστηρικτικά σε κάποια βιβλία μου πρέπει να αναφέρω ότι χρησιμοποιώ το λατινικό *ergo sum*, δηλαδή δημιουργώ άρα υπάρχω καθώς και το: «Δεν θέλω να είμαι ένα απόλυτο "υπήρξε", αυτό είναι που προσπαθώ να αποφύγω με τη σκληρή δουλειά» του πολύ αγαπημένου μου θεατρικού συγγραφέα Tennessee Williams.

Οι συγγραφείς αγαπούν τα βιβλία τους σαν να είναι παιδιά τους. Επίσης αγαπούν τους χαρακτήρες που δημιουργούν εμπνεόμενοι άλλοτε από κάποιο υπαρκτό πρόσωπο, άλλοτε από τα χαρακτηριστικά διαφόρων υπαρκτών προσώπων και άλλοτε οι χαρακτήρες αυτοί, οι ήρωές τους, έχουν ανάμεικτα στοιχεία πραγματικότητας και φαντασίας ή είναι άκρατα δημιουργήματα της φαντασίας τους. Το όνομα ενός συγγραφέα μπορεί να μείνει αθάνατο το φθαρτό του όμως σώμα δεν έχει τέτοιες πιθανότητες, αργά ή γρήγορα θα εξαφανιστεί κάτι που δεν θα συμβεί στους ήρωές του, οι οποίοι θα μένουν αναλλοίωτοι όσο θα υπάρχει η ιστορία που αποτελεί την αιτία ύπαρξής τους.

Το έργο: Βλέπουμε τον Anton Pavlovich Chekhov (1860-1904), σε ένα σιδηροδρομικό ταξίδι του από τη Γιάλτα στη Μόσχα, το 1904. να συνομιλεί με μία καθωσπρέπει και ωραία κυρία. Εμφανώς καταβεβλημένος από τη φυματίωση βήχει συνεχώς και όντας γιατρός πολύ καλά ξέρει ότι κάθε παροξυσμός βήχα και αιμόπτυση τον φέρνει όλο και πιο κοντά στο αναπόφευκτο τέλος το οποίο και πραγματικά συνέβη εκείνη τη χρονιά. Όταν τα χρόνια περάσουν η

μοίρα των ανθρώπων είναι να ζουν στο παρελθόν τους κάτι, το οποίο γίνεται ακόμα πιο έντονο όταν αυξάνεται η αίσθηση της προσκαιρότητας και της παρειδημίας. Η κυρία είναι η Λιούμπα (σημαίνει αγάπη), η ηρωίδα του πολύ γνωστού έργου του *Ο Βυσσινόκηπος*. Παρόλο που τα χρόνια έχουν περάσει εκείνη παραμένει όμορφη ως πρόσωπο θεατρικού κειμένου. Όμως οι συγγραφείς, πολλές φορές, στις ώρες της μοναξιάς τους, ζωντανεύουν με τη φαντασία τους τα πρόσωπα που έχουν δημιουργήσει αποκτώντας έτσι συντροφιά σκεπτόμενοι πως αν υπήρχαν στην πραγματικότητα τι θα έλεγαν, πως θα αντιδρούσαν στον δημιουργό της φανταστικής τους ύπαρξης. Της λέει ότι κάποτε την είχε συναντήσει ως υπαρκτό πρόσωπο και είχε φροντίσει να μάθει την ιστορία της, την άτυχη σχέση με κάποιον κύριο, για να εμπνευστεί τον χαρακτήρα. Της αναφέρει ότι θυμάται τα θαυμάσια πόδια της σαν δύο μακριές λαμπάδες που τρεμοσβήνουν. Του λέει ότι με αυτόν τον τρόπο κλέβει τη ζωή των άλλων, του παραπονείται για τον τρόπο που διαμόρφωσε τη ζωή της στο έργο του παρόλα ταύτα όμως τον παρακαλεί να συνεχίσει να γράφει για αυτήν, κάτι που θεωρεί αιτία ύπαρξής της. Εκείνος ακούοντας όλα αυτά συγκλονισμένος και εντελώς απαισιόδοξος, μια και ως γιατρός γνωρίζει τα μελλούμενα, της λέει ότι η ζωή του έχει παλιώσει από τη χρήση, Του απαντάει λέγοντας ότι κάθε σελίδα του αξίζει το χρυσάφι μιας ψυχής. Στη συνέχεια του λέει ότι έγραφε σε ένα σημειωματάριο τις αναμνήσεις της αλλά πλέον δεν θέλει να γράψει τίποτα, βγάζει ένα πιστόλι και αυτοκτονεί την ίδια χρονιά που πέθανε και ο συγγραφέας.

Συντελεστές: Η ιδέα της γνωστής ηθοποιού και σκηνοθέτριας Τατιάνας Λύγαρη να καλέσει έξι διακεκριμένους θεατρικούς συγγραφείς να γράψουν θεατρικά κείμενα σύντομης διάρκειας για τον συγκεκριμένο χώρο ενός βαγονιού τρένου ήταν πρωτότυπη και το αποτέλεσμα πραγματικά θαυμαστό. Η σκηνοθεσία της ίδιας εξαιρετική. Χρησιμοποιεί τον μικρό χώρο του βαγονιού με τον καλύτερο δυνατό τρόπο προσθέτοντας δε ένα ρωσικό σαμοβάρι δημιουργεί την κατάλληλη ατμόσφαιρα. Η Εικονοληψία του Πάτροκλου Σκαφίδα πάρα πολύ καλή. Τα Κοστούμια του πάντα εμπνευσμένου Γιάννη Μεντζικώφ ότι καλύτερο. Η Μουσική της Άλκηστης Ραυτοπούλου συμβάλλει στη δημιουργία της κατάλληλης ατμόσφαιρας. Η Διεύθυνση φωτογραφίας ανήκει στον έμπειρο και πολύ γνωστό Σάκη Μπιρμπίλη.

Παίζουν: Η Τατιάνα Λύγαρη με την τέχνη και την εμπειρία της δημιουργεί έναν αξέχαστο ρόλο. Τα επαινετικά λόγια είναι πολύ αδύναμα για να εκφράσουν την ερμηνεία της. Ο Νίκος Παπαδόπουλος ήταν πάρα πολύ καλός στον ρόλο του κουρασμένου, άρρωστου, απογοητευμένου συγγραφέα.

Ένα πολύ ωραίο έργο σε ένα εξίσου ωραίο ανέβασμα. Το σκοτεινό περιβάλλον, τα μαύρα ρούχα δημιουργούν την κατάλληλη ατμόσφαιρα που, μαζί με τις θαυμάσιες ερμηνείες, το κάνουν ένα έργο που δεν πρέπει να χάσετε.

ειδήσεις

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Εἴθισται, εὐτυχῶς, παλαιόθεν εἰς διαφόρους τόπους καί θεσμούς ἱερούς καί μὴ νά συμβαίνουν γεγονότα εὐτράπελα προκαλοῦντα συχνάκις θυμηδιὰν ἢ καί γοερούς κλαυμούς.

Καί αὐτά, ὡς μὴ ὄφελεν, διακοσμοῦν πολυχρώμως καί γελοιογραφικῶς τὸν κόσμον, ἐντός τῆς παραλογικῆς, ἰδίᾳ κατὰ τὰς ἡμέρας μας, πολυκοσμικῆς ἀτμοσφαίρας ἔνθα ζῶσιν καί ἀναπνέουν πλείστοι ὅσοι ἀδιαφόρως θεόμενοι τὰ λαμβάνοντα χώραν ὡς λίαν φυσικά καί ἀποδεκτά.

Οἱ καραγκιοζοπαίχται δέ οὗτοι διαβιοῦν ἐν χαρᾷ καί ἀγαλλιάσει καί δὴ ἐντονότερον ἀπὸ ἄλλας ἐποχάς, διὰ τὴν ἀποδείξουν ὡς συνήθως, ὅτι τὰ πάντα ἔχουσιν λίαν καλῶς. Οἱ πολλάκις δέ καρεκλοκένταυροι οὗτοι διάγοντες βίον ἀνέφελον κατὰ τὸ “φάγωμεν, πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν” διὰ τὴν κρίνονται ἐμφαντικῶς διὰ τὸν κορεσμόν τῆς κοιλίας καί τῶν παρ’ αὐτὴν ἐδεδεσματολογικῶς καί ἄλλως, διασκεδάζοντες καί ἐμπαίζοντες τοὺς πάντες καί τὰ πάντα, ἐπὶ τῇ βάσει μάλιστα παραδοσιακῶν καί μὴ δῆθεν ἀρχῶν, δωρημάτων τῆς “ἐλευθερίας” τοῦ ἀτόμου.

Πολλά δέ ἀρνία “ἄκακα” χαίρονται καί ἀπολαμβάνουν τὰ τεκταινόμενα ὑπὸ τῶν λαμπρῶν, πρωτογνῶρων καί εὐρηματικῶν ὁραμάτων καί ἀκουσμάτων τούτων. Οὐκ ὀλίγα ὅμως ἐξ αὐτῶν βραδέως ἀφυπνίζονται. Ἄς ἔχουσιν λοιπὸν οἱ ἀρμόδιοι φύλακες τοῦτο ὑπ’ ὄψιν των, διότι αἱ συνέπειαι δὲν θὰ εἶναι εὐχάριστοι οὐδαμῶς! Πρβλ. τὸν ἀποχριστιανισμόν τῆς Δύσεως, λόγω τῆς ἀναξιοπιστίας τῶν θρησκειῶν, ἔνθα χιλιάδες πιστῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καί Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας διαγράφονται ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καταλόγων. Ἀσφαλῶς δέ πάντα ταῦτα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσιν πρὸς τὸ “ΑΓΙΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ” περὶ τοῦ ὁποίου ὠμίλει ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς μου H. Sedlmayr, γράφων διὰ τὸν περίφημον Ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

Καί τώρα δύο διαθρησκευτικῆς χρωματολογίας συνταρακτικὰ παραδείγματα:

α) Ὁ Ἰησοῦτης πατήρ Peter Georg Alt διέπραξε “βαρεῖαν κλοπὴν”, ὅτε κατὰ μίαν νύκτα πρὸ τῶν Χριστουγέννων ὑπεξήρесе ἀπὸ τοὺς κάδους ἀπορριμμάτων ἐνός πολυκαταστήματος (supermarket) τρόφιμα ἐν Νυρεμβέργῃ διὰ τὴν τὰ διανεῖμει. Μία πρᾶξις καταδικῆς μέχρι 10 ἐτῶν. Ὁ ἴδιος δὲ ἐκάλεσε τὴν ἀστυνομίαν ὁμολογήσας τὴν πρᾶξιν του καί χαϊρόμενος! Διότι ἤλπιζε νὰ ἀρχίσει εἰς διάλογος διὰ τὴν σπατάλῃν τῶν τροφίμων καί τὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ κλίματος διὰ τῆς ὑπερπαραγωγῆς. Τὰ ὑπερκαταστήματα δέον νὰ διευκολυνθοῦν ὡς ἐκ τούτου διὰ νὰ προσφέρουν φαγητόν, καί νὰ ἀρθεῖ ὁ νόμος τῆς ὑπεξαίρεσεως ἀπορριμμάτων τροφίμων ἐκ τῶν κάδων τῶν supermarket.

Διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης προσεπάθησεν ὁ πατήρ Alt νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων φορέων ἐκτελῶν μίαν πρᾶξιν φιλάνθρωπίας καί διατηρήσεως τοῦ περιβάλλοντος καί διὰ τοῦτο ἔδει νὰ δικαστεῖ! Συνέλεγε δὲ ἀρκετάς προσφοράς διὰ νὰ ἀποπληρώσῃ τὸν δικηγόρον του. Ἡ ἀνθρωπότης, εἶπεν, ὀδεύει ὀλοταχῶς πρὸς τὴν καταστροφὴν. Ἐάν πρέπει, προσέθεσε, διὰ τὸ θέμα αὐτό, θὰ ὑπάγω καί εἰς τὴν φυλακὴν.¹

β) Ἐγγράφησαν σχετικὰ διὰ τὰς κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας μας ἐπισυμβαίνοντα θεάματα εἰς Ἱερὸς Ναοῦς τῶν Η.Π.Α., ὡς τὴν θραῦσιν τῶν πιάτων καί παλαιότερον εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς ταβέρνας τῆς γείτονος καί οὐχὶ μόνον.²

Καί τίθεται τὸ ἐρώτημα: Τί σημαίνουν ὅλα αὐτά; Ἐντυπιασμόν, ἀφύπνισιν, ταρακούνημα, νεωτερισμόν, σημεῖα τῆς ἐποχῆς ἢ τί ἄλλον;

Ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὁ Χριστιανισμός πάντοτε ἦτο προοδευτικός, χαροποιός, φιλόκαλος, ἡγήτωρ τῶν “ἀλλαγῶν” ἐν τῇ παραδόσει, τῆς τέχνης, τῆς μουσικῆς, τοῦ χοροῦ καί ἄλλα πολλά. Εἶχε τοὺς χορευτάς, τοὺς “διὰ Χριστὸν Σαλούς”, τοὺς περιθωριακοὺς τούτους Ἀγίους, οἱ ὅποιοι ἐμφανίζονται εἰς ἐποχὰς ἐκκοσμικεύσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὅπερ λίαν σημαντικόν. Οὗτοι ἦσαν μία κατηγορία Ἀγίων εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι ἐνεργώντας παραδόξως, μακρὰν τῶν συνήθων τυπικῶν σχημάτων κατῳρθωνον νὰ ἐπιτύχουν τὴν “ἀγιότητα” καί νὰ ἐπαναφέρουν πλῆθος κόσμου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Τοῦτο ἦτο ἴσως σκανδαλιστικόν δι’ ἱκανοὺς πιστοὺς, ὅμως ἡ Ἐκκλησία μέσω αὐτῶν διείδε τὴν ἔκφρασιν ἰδιαίτερου χαρίσματος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τοῦ Προφητικοῦ κηρύγματος. Τοιοῦτοι δὲ συνήθως ἦσαν μοναχοί. Μήπως λοιπὸν τὰ συμβάντα αὐτὰ δέον οὕτως νὰ ἐρμηνευτοῦν; Γένοιτο

1. J. Bauer, Jesuit und Dieb, Publick Forum ἀρ. 1 (2022): 6
2. Σ. Τζούμα, Συναγωνισμός στὸν λαϊκισμό καί στὴν γελοιότητα, Ἐξάνταλμος, 1 Μαΐου 2022.

ΡΩΣΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ: Η ΡΩΣΙΑ ΔΕΝ ΘΑ ΕΜΠΟΔΙΣΕΙ

ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Εἶναι ὁ τίτλος ἀρθροῦ σε ρωσικὴ ἱστοσελίδα ποὺ υπογράφει ὁ Ρώσος πολιτικός ἀναλυτὴς διεθνῶν σχέσεων Πετρ Μακεντόντσεφ, ὁ ὁποῖος ἐπισημαίνει τὶς συνέπειες ποὺ θὰ υποστεί ἡ Ελλάδα ἐξαιτίας τῆς «εχθρικής στάσης τῆς» ἀπέναντι στὴ Ρωσία.

Υπάρχουν ὀρισμένες χώρες ποὺ θὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴν ἀντιπαράθεση τῆς Δύσης με τὴ Ρωσία. Μία τέτοια χώρα εἶναι ἡ Τουρκία, ἡ ὁποία, ἀν καὶ μέλος τοῦ ΝΑΤΟ, ἀρνήθηκε νὰ ἐπιβάλῃ κυρώσεις κατὰ τῆς Ρωσίας. Ἡ ἀρνήσις τῆς Ἀγκυρᾶς εἶναι λογικὴ, καθὼς οἱ Τούρκοι θέλουν νὰ πλουτίσουν καὶ νὰ ἀναπτύξουν οἰκονομικὴ συνεργασία με τὴ Ρωσία, ἐνῶ οἱ Ἑυρωπαϊοὶ θὰ χάσουν τὴ ρωσικὴ ἀγορὰ λόγω τῆς πολιτικῆς τῶν κυρώσεων καὶ θὰ υποστοῦν ἀπώλειες.

Λίγο καιρὸ πρὶν, ὁ Ρώσος πρωθυπουργὸς Μιχαὴλ Μισούστιν υπέγραψε ἀπόφασις με τὴν ὁποία διευρύνεται ὁ κατάλογος τῶν μὴ φιλικῶν πρὸς τὴ Ρωσία χωρῶν. Μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡ Ελλάδα, ἡ ὁποία τὰ τελευταῖα χρόνια ἀκολουθεῖ ἀνοιχτὰ εχθρική πολιτικὴ ἐναντὶ τῆς Ρωσίας. Ἡ ἐξέλιξις αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀνησυχητικὸν μῆνυμα γιὰ τὴν Ἀθῆνα στὸ πλαίσιο τῆς ἐπιδείνωσης τῶν ἐλληνοτουρκικῶν σχέσεων.

Ὅσο κι ἀν οἱ Τούρκοι προπαγανδιστὲς παρουσιάζουν τὴν Τουρκία ὡς ἰσχυρὴ καὶ ταχέως ἀναπτυσσόμενη δύναμις ἱκανὴ νὰ βάλῃ τοὺς Ἀμερικανοὺς καὶ τοὺς Ἑυρωπαίους στὴ θέση τους, ἡ πραγματικότητα εἶναι ὅτι ἡ Ἀγκυρὰ φοβάται νὰ κάνει ξαφνικὲς κινήσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ελλάδα καὶ τὴν Κύπρον, λόγω τῆς οἰκονομικῆς τῆς ἀδυναμίας. Γι’ αὐτὸ ἡ Ἀγκυρὰ μπορεῖ τώρα μόνον νὰ περιμένῃ καὶ νὰ προετοιμάζεται γιὰ μάχης με τὴν Ελλάδα, καθὼς ἐνδεχόμενες κυρώσεις τῶν ΗΠΑ καὶ τῆς Ἑυρωπαϊκῆς Ἐνωσης γιὰ μὴ στρατιωτικὴ ἐπὶ χεὶρσιν θὰ ἐρίχναν τὴν τουρκικὴν οἰκονομία.

Ἀθελὰ τῆς, ἡ Ρωσία ἔχει προσφέρει τεράστιες υπηρεσίες στὴν Τουρκία, ἡ ὁποία ἐνδυναμώνεται στρατιωτικὰ (προμήθειες ὀπλῶν στὴν Οὐκρανία καὶ ἀποστολὴ μισθοφόρων) καὶ οἰκονομικὰ, ἀποφεύγοντας τὴ συμμετοχὴ στὶς κυρώσεις τῆς Δύσης.

Οἱ συνθήκες εἶναι τέτοιες ποὺ τόσο ἡ Μόσχα ὅσο καὶ ἡ Ἀγκυρὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν στρατιωτικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀποδυνάμωσις τῶν ΗΠΑ, τῆς Ἑυρωπαϊκῆς Ἐνωσης καὶ τῆς Ἑλλάδος γιὰ τοὺς δικούς τους λόγους.

Ὅλα αὐτὰ ἔχουν ἀμεση σχέση καὶ με τὸ Κυπριακόν. Ἡ Ρωσία ἔχει σχετικὰ ἀποδεκτὲς σχέσεις με τὴν Κύπρον, ἰδίως σε σύγκριση με ἄλλες χώρες τῆς Ἑυρωπαϊκῆς Ἐνωσης.



ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Ὡστόσο, ἡ Κύπρος ἔχει συμμαχήσῃ με μὴ Ελλάδα ποὺ εἶναι εχθρική πρὸς τὴ Ρωσία καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐρθεῖ σε ρῆξιν με τὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες καὶ τοὺς Ἕλληνες ἑυρωατλαντιστές. Δὲν ἀποτελεῖ ἐκπλήξις τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Κύπριος πρόεδρος Νίκος Ἀναστασιάδης δήλωσε σε συνέντευξή του στὸ FRANCE 24 ὅτι ἡ Ρωσία χρησιμοποιοῖ «ακριβῶς τὰ ἴδια ἐπιχειρήματα στὴν Οὐκρανία ποὺ χρησιμοποίησε ἡ Τουρκία γιὰ νὰ εἰσβάλῃ στὴν Κύπρον».

Ἡ ἐπιμονὴ τῆς Τουρκίας νὰ ἀσχοληθεῖ με τὸ Κυπριακόν εἶναι κατανοητὴ. Ἐνῶ ἡ Ελλάδα καὶ ἡ Κύπρος καὶ με τὴν ἴδια λογικὴ καὶ ἄλλες δυτικὲς χώρες, υφίστανται οἰκονομικὲς ἀπώλειες ἀπὸ τὴ ρῆξιν με τὴ Ρωσία, ἡ τουρκικὴ πλευρά θὰ ἐπεκτείνει τὴν ἐπιρροή της στὴ ρωσικὴ ἀγορὰ. Ταυτόχρονα ἡ ἥττα τῆς Οὐκρανίας θὰ εἶναι ἐπίσης πρὸς ὄφελός τους, διότι γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἡ Ρωσία θὰ πρέπει νὰ καταστρέφῃ μὴ τεράστια ποσότητα ὀπλῶν τοῦ ΝΑΤΟ καὶ νὰ ἐξαλείψῃ τοὺς Ἀμερικανοὺς καὶ Ἑυρωπαίους μισθοφόρους.

Δεδομένης τῆς ἀντιπαράθεσης μεταξὺ Δύσης καὶ Ρωσίας, ἡ τουρκικὴ ἡγεσία δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἐπιλέξῃ τὶς προτεραιότητές της. Στὸ ἐγγὺς μέλλον ἡ Τουρκία εἶναι πιθανόν νὰ πραγματοποιήσῃ ἐπιχείρησις κατὰ τῶν Κούρδων τῆς Συρίας, παρὰ τὶς διαμαρτυρίες τῶν ΗΠΑ, τῆς Ρωσίας καὶ τοῦ Ιράν. Μετὰ, ἡ Ἀγκυρὰ μπορεῖ νὰ κάνει ἓν ἀδιάλειμμα ἀπὸ τὶς ἐνεργὲς εχθροπραξίες.

Ὡστόσο, πρὶν τῆς ἐκλογῆς τοῦ 2023, εἶναι πιθανόν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν «ἀποστρατιωτικοποίηση» τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ τὴν «ἐπιχείρησις προστασίας τῶν μουσουλμάνων τῆς Δυτικῆς Θράκης», ἐνῶ, μέχρι τότε, οἱ Ἕλληνες καὶ ἄλλοι Ἑυρωπαῖοι θὰ αἰσθάνονται πραγματικὰ τὶς οἰκονομικὲς ἐπιπτώσεις τῆς ρῆξης με τὴ Ρωσία.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ
118-120

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΛΕΜΒΟΣ

Σας περιμένουμε!

50^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΒΙΒΛΙΟΥ

Έρχεται στο Ζάππειο | 2-18 Σεπτεμβρίου 2022

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ



Μιμή Ντενίση

Από την Άλισον στη Φιλιά: Λαμπρή διαδρομή μιας πραγματικής σαρ

Κυρία Μιμή Ντενίση σας ευχαριστώ από καρδιάς για τη μεγάλη χαρά που προσφέρετε στους αναγνώστες του Πολίτη, διαθέτοντας τον πολύτιμο χρόνο σας για να μοιραστείτε τις σκέψεις σας σχετικά με την αδιαμφισβήτητη αναγνώριση της πορείας σας στο θέατρο –κι όχι μόνο– ως πρωταγωνίστρια από πολύ νεαρή ηλικία αδιαλείπτως μέχρι σήμερα.

Όπως σχεδόν όλοι οι Έλληνες έχω παρακολουθήσει αρκετές παραστάσεις σας όμως –χωρίς να μπορώ να το εξηγήσω– έχει χαραχτεί στη μνήμη μου η παράσταση «Επικίνδυνες Σχέσεις» του Χάμπτον το 1986, που συμπρωταγωνιστήσατε με τον Γιάννη Φέρτη... Επίσης να σας θυμίσω (τι να πρωτοθυμηθείτε;) την εκδήλωση που οργάνωσα ως Galenica τον Μάρτιο του 2011, στο θέατρο σας «Ιλίσια-Ντενίση», με καλεσμένους καθηγητές της Ιατρικής παρουσιάζοντας την παράσταση του Τενεσου Ουϊλιαμς «Ιυάλινος Κόσμος» με την Κάτια Γέρου (κουμπαρούλα μου) στον ρόλο της Μπλανς και σκηνοθεσία του απόντα Β. Νικολαΐδη...

Αν μου επιτρέπεται θα ξεκινήσω από την «τρίτη φάση» –όπως χαρακτηρίσατε σε συνέντευξή σας στις 21/12/2021 στην ΕΡΤ– την περίοδο της κορυφαίας αποδοχής του έργου σας «Σμύρνη μου αγαπημένη» πρώτα στο θέατρο (παρουσιάστηκε επί τρία συναπτά έτη 2014-2017) και από το τέλος του 2021 στον κινηματογράφο. Θα μπορούσατε να μας αποκαλύψετε τι εννοείτε ότι αυτή η τελευταία εργασία σας αποτελεί τον «προορισμό σας, το κάρμα σας»;

Πιστεύω πως όλοι ερχόμαστε στον κόσμο με κάποιον προορισμό. Ο δικός μου προορισμός –σε σχέση με την καριέρα μου– πιστεύω πως είναι να κάνω ότι μπορώ μέσα από την τέχνη μου για την Ελλάδα. Αλλιώς πώς να εξηγήσω το γεγονός ότι βρέθηκα εγώ –που δεν είμαι Μικρασιάτισσα– να γράφω το πρώτο ολοκληρωμένο έργο για τη Μικρά Ασία μετά από σχεδόν 100 χρόνια;

Η έμπνευσή σας να ασχοληθείτε με ένα δυσάρεστο ιστορικό γεγονός της ελληνικής ιστορικής διαδρομής, όπως η Μικρασιατική Καταστροφή και ο βίαιος διωγμός των Ελλήνων από τη γη της Ιωνίας και τη Σμύρνη, οφείλεται στην καταγωγή σας;

Όχι. Γι' αυτό ακριβώς πιστεύω πως είναι ο προορισμός μου. Άλλωστε η καταγωγή δεν έχει σχέση. Είμαι βαθιά Ελληνίδα και πιστεύω πως οι Μικρασιάτες είναι από τους γνησιότερους Έλληνες.

Ποιος ο λόγος μετά την πολύπλευρη αναγνώριση της θεατρικής παράστασης «Σμύρνη μου αγαπημένη» να καταβάλλετε επιπλέον ενέργεια, χωρίς να επαναπαυθείτε στην επιτυχία σας, για να μεταφέρετε στον κινηματογράφο το έργο σας, ουσιαστικά ξαναγράφοντας το σενάριο σε συνεργασία με τον Μάρτιν Σέρμαν; Να σας ρωτήσω γιατί κρατήσατε τη μουσική του Ανδρέα Κατσιγιάννη (Εστουδιαντίνα) στην ταινία, ενώ την επιτυχημένη σκηνοθεσία σας, την αναθέ-

σατε στον Γρηγόρη Καραντινάκη για το φιλμ;

Έκανα την ταινία γιατί ήθελα να μείνει το έργο αυτό και, δυστυχώς, όσο σημαντική και να είναι μια θεατρική παράσταση μένει μόνο στη μνήμη όσων την είδαν. Ενώ η ταινία θα υπάρχει για πάντα. Ο Ανδρέας Κατσιγιάννης ήταν δική μου επιλογή και για το θέατρο και για την ταινία, γιατί εκτός του ότι δημιούργησε τη σπουδαία Εστουδιαντίνα, γνωρίζει σε βάθος όλες τις αποχρώσεις της μικρασιατικής μουσικής παράδοσης. Δεν ήθελα να αναμειχθώ στη σκηνοθεσία της ταινίας, παρόλο ότι είχα σκηνοθετήσει τα δύο έργα στο θέατρο, γιατί είχα πολλές ευθύνες στους ώμους μου με την ιστορική έρευνα, το σενάριο, την καλλιτεχνική επιμέλεια και φυσικά τον βασικό ρόλο, τη Φιλιά. Χρειάζομουν ένα τρίτο μάτι ενός έμπειρου και άξιου σκηνοθέτη, όπως ο Γρηγόρης Καραντινάκης.

Το έργο σας «Σμύρνη μου αγαπημένη», όπως μας έχετε ενημερώσει, αρχίσατε να το γράφετε μετά από μια συζήτηση με την κυρία Δουκάκη το 2011 στην Κύπρο, όπου σας αποκάλυψε την καταγωγή της από το Αδραμύττιο της Μικράς Ασίας και σας παρότρυνε να διαβάσετε το βιβλίο της Esther Lovejoy Certain Samaritans... Τι ήταν όμως το πραγματικό έναυσμα να προβείτε στο εγχείρημά σας; Αναμένετε την επιτυχία που ακολουθήσε;

Πάντα ήθελα να γράψω γι' αυτήν τη συγκλονιστική σελίδα της ιστορίας μας, γιατί πίστευα πως η επίσημη ιστορία δεν της είχε δώσει τη θέση που της αξίζει. Δίσταζα όμως, γιατί ήξερα πως χρειαζόταν μεγάλη έρευνα σε βάθος και δεν ένιωθα έτοιμη. Η παρότρυνση της Ολυμπίας Δουκάκη μου έδωσε απλώς την ώθηση για να τολμήσω. Έτσι ξεκίνησε μια μεγάλη περιπέτεια που κατέληξε στη δημιουργία των δύο έργων και της ταινίας. Περίμενα πως θα είχε επιτυχία –όχι βέβαια σε τέτοιο βαθμό– αυτό που δεν περίμενα ήταν τον αντίκτυπο που είχε αυτή η επι-

τυχία. Έφερε ξανά στο προσκήνιο το θέμα της Σμύρνης, πολύ πριν έρθει το 2022 με τις επετειακές εκδηλώσεις του.

Κυρία Ντενίση είναι γνωστό ότι δεν μαςάτε τα λόγια σας και –κυρίως– δεν αποφεύγετε να τοποθετηθείτε σε σημαντικά πολιτικά ζητήματα. Στις 28/2/2022 δηλώσατε: «Οι Ουκρανοί μου θύμισαν τους Έλληνες, το 2022 ελάχιστο διαφέρει από το 1922». Ποιες είναι οι αναλογίες που διαπιστώσατε;

Τα γεγονότα της Μικρασίας δεν συγκρίνονται σε αθλιότητα παρά με ελάχιστες αντιστοιχίες περιπτώσεις. Η ανθρωπιστική κρίση όμως, είτε αφορά τη Σμύρνη είτε την Ουκρανία είτε τη Συρία, δεν διαφέρει πολύ. Οι μανάδες με τα παιδιά στην αγκαλιά που ξεριζώνονται από τις εστίες τους, το 1922 ή το 2022, νιώθουν τον ίδιο πόνο.

“
«Η Σμύρνη είναι η πρωταγωνίστρια όχι εγώ!»
”

Μετά την πρώτη σας εμφάνιση σε πολύ νεαρή ηλικία στο έργο «Γιούγκερμαν» στην τηλεόραση το 1976, καθώς επίσης την εμφάνισή σας δίπλα στην Αλίκη Βουγιουκλάκη το 1980 στο «Τζούλια» (σκηνοθεσία Σ. Φασουλή), έχετε πρωταγωνιστήσει σε περισσότερες από 25 θεατρικές παραστάσεις, έχετε γράψει πέντε έργα μεταξύ τους και τη «Σμύρνη...», έχετε συμπρωταγωνιστήσει με ηθοποιούς όπως οι Φέρτης, Αλεξανδράκης, Βέγγος, Βουτσάς, Διαμαντόπουλος, Αντωνόπουλος, έχετε συνεργαστεί με τους σκηνοθέτες Βουτσινά, Κακλέα, Τσιάνο, Βο-

λανάκη... Αν σας παρουσιαζόταν η δυνατότητα (ασχέτως αν ορισμένοι απουσιάζουν από τα εγκόσμια) με ποιον θα θέλατε σ' αυτήν τη φάση της καριέρας σας να συνεργαστείτε ξανά και γιατί;

Με όλους όσους αναφέρατε, αλλά είχα μεγάλη αδυναμία στους Βολανάκη, Βουτσινά και Βουτσά. Όπως επίσης έχω και στους Τσιάνο, Αντωνόπουλο και Κακλέα.

Αγαπητή κυρία Ντενίση εκτός από το αδιαμφισβήτητο ταλέντο σας που σας καθιέρωσε από πολύ νωρίς στο θέατρο, να μην αγνοούμε ότι: Α. είστε απόφοιτος της Φιλοσοφικής του ΕΚΠΑ από το τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Β. είστε απόφοιτος υποκριτικής της Σχολής Θεοδοσιάδης, Γ. Κατέχετε την Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική και Ιταλική γλώσσα ώστε να διαθέτετε την ευχέρεια μετάφρασης περισσότερων από 15 θεατρικών έργων, Δ. Έχετε αναπτύξει επιχειρηματική δραστηριότητα στα θέατρα «Ιλίσια-Ντενίση», «Βρετάνια», «Ακροπόλ», «Αθηνά»... Θα θέλατε να μας εκμυστηρευτείτε πως τα προλαβαίνετε όλα αυτά και, κυρίως, πως καταφέρνετε με ότι καταπίνετε να το διεκπεραιώνετε χωρίς εκπτώσεις στις απαιτήσεις των έργων που αναλαμβάνετε;

Μακάρι να είχα μεταφράσει μόνο 15 έργα. Έχω μεταφράσει πάνω από 50, πολλά εκ των οποίων τα έχω σκηνοθετήσει κιόλας. Πώς τα προλαβαίνω; Είναι θέμα πάθους και αγάπης. Γιατί δεν αισθάνομαι ότι κάνω κάποια δουλειά, αλλά εξασκώ την τέχνη μου. Η ίδια η τέχνη δεν με κουράζει ποτέ. Τα γύρω απ' αυτήν –που είναι αναγκαία– αυτά με κουράζουν.

Στις 5 Δεκεμβρίου 2021 σε μακροσκελή σας συνέντευξη στην Καθημερινή της Κυριακής στον Π. Παπαδόπουλο, μεταξύ άλλων είπατε: «Το κοινό έχει ανάγκη για έργα γύρω από την ελληνική ταυτότητα». Αυτή σας η διαπίστωση οφείλεται στην αποδοχή



του κοινού των έργων σας («Μπουμπουλίνα», «Θεοδώρα», «Σμύρνη...») ή εννοείτε ότι χρειαζόμαστε αυτογνωσία;

Και τα δύο. Λόγω της μεγάλης αποδοχής κατάλαβα την αγάπη που έχει το κοινό για τα ελληνικά θέματα και τη δίψα του να γνωρίσει καλύτερα την ιστορία μας.

Κυρία Ντενίσση στις 4 Ιανουαρίου 2022 – αν θυμάμαι στην ΕΡΤ– δηλώσατε: «Η Φιλιά είναι ο πιο ωραίος ρόλος της καριέρας μου». Εσείς που έχετε κατά χειροκροτηθεί σ’ όλες τις παραστάσεις σας, γιατί ξεχωρίζετε τόσο emphatic αυτόν το ρόλο;

Η Φιλιά είναι όντως ο πιο αγαπημένος μου ρόλος, γιατί είναι χαρακτηριστική Μικρασιάτισσα. Με συγκινούν πολύ οι γυναίκες της Μικρασίας, που κατάφεραν από καλομαθημένες νοικοκυρές να επιβιώσουν και να προκόψουν μέσα από τις δύσκολες συνθήκες της προσφυγιάς.

Θα μπορούσατε να μας πείτε δυο λόγια σχετικά με τη βράβευσή σας από τον Δήμο Θεσσαλονίκης για τα 100 χρόνια μνήμης της Μικρασιατικής Καταστροφής, την τιμήσή σας από τη Γαλλική Κυβέρνηση με την ευ-

ρωπαϊκή διάκριση στα Γράμματα και την Τέχνη ως Ιππότης της Λεγεώνας (2009) και τη διάκριση σας ως Υπατης Προέδρου από το Ίδρυμα Οικουμενικού Ελληνισμού (2019);

Όλες οι βραβεύσεις και οι διακρίσεις είναι πολύ τιμητικές και είμαι περήφανη και ευγνώμων γι’ αυτές. Αλλά για εμένα το μεγαλύτερο βραβείο είναι η αγάπη και η εκτίμηση του κοινού, που με στηρίζει τόσο χρόνια.

Η φίλη σας Ελένη Μενεγάκη στις 4 Μαΐου 2022 σας κάλεσε στο MEGA και –μεταξύ διαφόρων θεμάτων που καλύψατε– υπογράμμισατε: «Είμαι μακριά κι ας είμαι στο κέντρο»... Μπορείτε να μας δώσετε διευκρινήσεις ως προς τα σημεινόμενα της φράσης αυτής;

Αυτό που εννοούσα είναι πως τόσα χρόνια είμαι στην πρώτη γραμμή με τον θίασο μου, χωρίς να είμαι κοντά σε παρεάκια και ισχυρούς ανθρώπους, γιατί πάντα στηρίζομαι μόνο στις δικές μου δυνάμεις.

Απεχθάνεστε τη «δημοσιογραφία» του κουτσομπολιού που –όπως εύστοχα δηλώνετε– τη θεωρείτε «απαράδεκτη και μη φυσιολογική»... Εύχομαι η ερώτησή μου, σχε-

τικά με τις αθέατες όψεις σημαντικών προσωπικοτήτων που συναντήσατε στο διάβασας, να μην συγκαταλέγεται σ’ αυτή την κατηγορία. Αναφέρομαι στον πρόεδρο της Τσεχίας Βάτσλαβ Χάβελ και στον οραματιστή πολιτικό Αντώνη Τρίτση, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη την απόστασή σας από την εξουσία, αν παρουσίαζαν πλευρές πέραν της πολιτικής που τους θαυμάζατε.

Ήταν και οι δύο οραματιστές, ιδεολόγοι, τολμηροί, καλλιεργημένοι και μπροστά από την εποχή τους.

Στις αμέτρητες παραστάσεις που δώσατε μέχρι σήμερα, έτυχε να αναγκαστείτε να διακόψετε τη ροή του έργου λόγω ανεξέλεγκτης συγκίνησης ορισμένων από το κοινό; Σας ερωτώ γιατί έχετε αναφερθεί στους λυγμούς που αφουγκραζόσασταν στη διάρκεια της «Σμύρνης». Από τη συγκινητική «απλόχερη αγάπη» του έργου από το κοινό σας θυμάστε κάποια άξια λόγου;

Μόνο στη διάρκεια των παραστάσεων της «Σμύρνης» μου έχει τύχει να διακόψουμε παράσταση, επειδή κάποιοι θεατές λιποθύμησαν ή εκδήλωσαν πάρα πολύ δυνατά τη συγκίνησή τους. Όπως υπήρξαν και φορές που

οι ηθοποιοί συγκινηθήκαμε και με δυσκολία συνεχίσαμε να παίζουμε.

Δεν είναι εύκολο να συμπύξουμε τη διαδρομή σας και τον πλούτο της σε λίγες ερωτήσεις, γι’ αυτό εστιαστήκαμε στη «Σμύρνη την αγαπημένη», μιας και συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από την καταστροφή της... Θα θέλατε να μας πείτε αν η σημερινή γεωστρατηγική και γεωπολιτική συγκυρία, σε συνδυασμό με την επιθετική ρητορική κι όχι μόνο της γείτονος, παρουσιάζει ομοιότητες με το 1922 και τις συμμαχικές συμπεριφορές του; Αν η σημερινή εγχώρια πολιτική σκηνή έχει διδαχθεί από τις ανεπάρκειες και ανακολουθίες στα γεγονότα του ’22;

Δυστυχώς η πολιτική των γειτόνων μας δεν έχει αλλάξει και πολύ από το ’22. Είναι τόσο κομβικό σημείο της ιστορίας και των δύο χωρών η καταστροφή και η Συνθήκη της Λωζάννης, που κάθε τόσο ξανα-αναφέρεται. Ελπίζω τα απανωτά λάθη των τότε κυβερνήσεων να μας έχουν γίνει μάθημα.

Σας ευχαριστούμε για την ευγενική σας ανταπόκριση στην παραχώρηση αυτής της συνέντευξης στην εφημερίδα Ο Πολίτης...

Αγαπητοί αναγνώστες/ριες,

Έφυγε και ο Αύγουστος. Και πρέπει να παραδεχθούμε ότι δεν ήταν και ο καλύτερος...

Και φέτος υπήρξαν πολλές φωτιές, σε διάφορα μέρη της πατρίδας μας, που μας κάνουν φτωχότερους αναφορικά με το περιβάλλον.

Είχαμε πολλά κρούσματα και θανάτους από τον κορωνοϊό, αρκετούς πνιγμούς, αυτοκινητιστικά δυστυχήματα και πολύ εκνευρισμό, θυμό, μίσος εναντίον του άλλου, του συνανθρώπου μας. Είχαμε και τη φωτιά του Γηροκομείου Βαλουκλή, που μας πόνεσε όλους πολύ.

Ας τα πάρουμε όμως ένα-ένα, ξεκινώντας από το Γηροκομείο Βαλουκλή. Στις εσωτερικές σελίδες της εφημερίδας υπάρχει εκτενές κείμενο για την πυρκαγιά, αλλά θα μου επιτρέψετε να καταθέσω την προσωπική μου θλίψη. Τον Μάρτιο του 2008 έγινε μία τριήμερη εκδρομή στην Πόλη, από την εφημερίδα μας σε συνδιοργάνωση με ομογενειακούς φορείς, για να συμμετάσχουμε σε αποκριτικό πάρτι που διοργάνωνε ο Μορφωτικός και Καλλιτεχνικός Σύνδεσμος Φερικιοί (ΕΡ.Θ.Ο.). Φιλοξενηθήκαμε τότε στο Γηροκομείο, σε δύο αίθουσες του ισόγειου, κάτι που έκανε αγόγγυστα η τότε διοίκηση. Μία μικρότερη για τα αγόρια και μία μεγαλύτερη για τα κορίτσια! Δεν θα ξεχάσω ποτέ την ευγένεια και προθυμία της τότε διευθύντριας του Γηροκομείου κ. Φωφώ Μαγιόγλου, τη φιλικότητα και συζήτηση με όλους τους εκδρομείς του αείμνηστου πατέρα του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κ. Ελπιδοφόρου, Βασίλη Λαμπρινιάδη, ο οποίος τότε φιλοξενείτο στο Βαλουκλή. Και δεν θα ξεχάσω τη χαρά όλων των γηροκομωμένων, που μας περίμεναν πότε θα επιστρέψουμε από τις εξόδους μας, για να συζητήσουμε, να περάσουμε μια ώρα μαζί τους. Την κριτική τους για τις απο-

κριτικές στολές μας, τα μπάνια σε κοινόχρηστο λουτρό του ισόγειου, τις «αταξίες» μας... Αλλάξαμε το πρόγραμμά τους και νομίζω ότι ήταν το μεγαλύτερο δώρο που μπορούσαμε να τους κάνουμε. Και αυτό, κατά 99%, το κατάφεραν οι νέοι και όχι εμείς οι συνοδοί!

Εύχομαι το Γηροκομείο να ξαναγίνει όπως ήταν και να συνεχίσει να είναι μια «φωλιά» για τους υπερήλικες ομογενείς μας. Και ας μην τους ξεχνάμε. Όλοι μπορούμε να διαθέσουμε μία ώρα για να τους επισκεφθούμε και ας μην είναι γνωστοί μας, ας μην τους ξέραμε από παλιά. Θα κάνουμε μια καλή πράξη, που πρώτα θα ικανοποιήσει ψυχικά εμάς.

Ας έρθουμε τώρα στα δικά μας, τα εδώ. Κάθε χρόνο καίγεται η πατρίδα μας, κάθε χρόνο θρηνούμε χαμένες εκτάσεις, χαμένες δουλειές, χαμένες περιουσίες. Δεν μπορεί να υπάρχει πρόβλεψη, ώστε να μην είμαστε κάθε χρόνο στο «ίδιο έργο θεατές»;

Φέτος μου φαίνεται ότι πνίγηκαν περισσότεροι κολυμβητές σε σχέση με άλλες χρονιές. Ή κάνω λάθος, επειδή δύο χρόνια τώρα λόγω της επιδημίας, ήμασταν κλεισμένοι στα σπίτια μας; Και οι φετινοί πνιγμοί αφορούσαν κυρίως ανθρώπους μεγάλης ηλικίας, που δεν μπορώ να δεχτώ ότι δεν πρόσεχαν, έμπαιναν στη θάλασσα με γεμάτο στομάχι, κολύμπιπαγαν παραπάνω από τις αντοχές τους, κ.λπ. Τι συνέβη, πώς συνέβη;

Για τα αυτοκινητιστικά δυστυχήματα, τι μπορεί να σχολιάσει κανείς; Φταίνει οι δρόμοι, φταίει η ταχύτητα, το ποτό ή όλα μαζί; Φέτος είχαμε και θάνατο παιδιού από θερμοπληξία σε αυτοκίνητο. Πώς γίνεται κάτι τέτοιο; Ειλικρινά δεν το χωράει ο νους μου.

Οι επαναμολύνσεις από κορωνοϊό, που περιμέναμε όλοι λόγω ζέστης να είναι ελάχιστες και αφού οι περισσότεροι

είμαστε εμβολιασμένοι, σημείωσαν μεγάλη άνοδο. Δυστυχώς και οι θάνατοι. Μήπως «πήραμε θάρρος» και δεν προσέχουμε; Τι πειράζει αν σε κλειστούς χώρους, σε πολυκοσμία χρησιμοποιούμε τη μάσκα; Σίγουρα είναι ενοχλητική, ιδίως με τη ζέστη, αλλά μας προσφέρει μεγαλύτερη σιγουριά, μεγαλύτερη ασφάλεια.

Και ένα ακόμη θέμα κοινωνικό. Έχετε παρατηρήσει πόσα εύκολα ξεκινούν διαφωνίες, καυγάδες που πολλές φορές δεν μένουν σε λεκτικό επίπεδο, αλλά προχωρούν μέχρι και σε τραυματισμούς; Για να μην αναφερθώ στις γυναικοκτονίες, που κατάντησαν μάλιστα της εποχής. Και αυτό παρατηρείται σε όλες τις ηλικίες, από νέους μέχρι ηλικιωμένους. Πώς αλλάξαμε έτσι; Τι έγινε και ξαφνικά δεν υπάρχει ενσυναίσθηση, αγάπη, κατανόηση, ενδιαφέρον για τον πλησίον; Δεν είναι ένα θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά ως οικογένεια, ως κοινωνία;

Αγαπητοί συν-αναγνώστες

Δεν ήταν ευχάριστα τα όσα σας έγραψα, αλλά ήταν οι προβληματισμοί μου.

Και για να ελαφρύνω λίγο την κατάσταση, να σας πω ότι φέτος εμείς κάναμε διακοπές στο «Μπουραντάκι», όπως έλεγε ο αλησμόνητος Παύλος Σιδερίδης! Και διαβάζοντας Τα Νέα (30-31/7/2022) χάρηκα πολύ για τη διεσέλιδη αναφορά στο βιβλίο «Ρωμιοί στην τουρκική παιδεία από το 1950 μέχρι σήμερα» της συμπατριώτισσάς μας καθηγήτριας Ειρήνης Δημητριάδη. Είχαμε αναφερθεί σε παλαιότερο φύλλο του Πολίτη για το βιβλίο αυτό, αλλά η αναφορά του σε πανελλαδικής εμβέλειας καθημερινή εφημερίδα με έκανε περήφανη.

Καλό μας φθινόπωρο

Π. Τσουκάτου

τέχνη του λόγου

Από το 1955 στο 1964, όπως έγιναν

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ **ΖΩΗΣ ΤΑΤΑΚΗ-ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ**

Το δεκατετράχρονο αγόρι, λαχανιασμένο όρμησε στην αυλή, σήκωσε ψηλά το κεφάλι και φώναξε της μάνας του: «Μάνα έρχονται, έρχονται κατά εδώ. Κλείσε πόρτες και παράθυρα. Είναι πολλοί μάνα, βαστούν τσεκούρια, λοστούς, κόκκινα μπαϊράκια και φωνάζουν ότι απόψε θα μας σφάξουν».

Βγήκε η Ισμήμη στο κεφαλόσκαλο κατατρομαγμένη. «Τι είναι αυτά που λες Θοδωράκη, ποιοι έρχονται;» «Ο όχλος μάνα. Τούρκοι αγριεμένοι κι έξαλλοι, σπάζουν, ρημάζουν καταστήματα δικά μας, χριστιανικά. Εμάς απειλούν τους “γκιαούρηδες”. Και σέρνουν μαζί τους μπόγους με κλεμμένα από λεηλατημένα μαγαζιά. Ρούχα φορετικά, ασπρόρουχα, χρυσαφικά, ρολόγια. Τρέχουν, τους πέφτουν στον δρόμο απ’ τις γεμάτες τσέπες τους. Προλαβαίνει άλλος πίσω τους και τα μαζεύει. Κρύφτηκα στην είσοδο μιας πολυκατοικίας, εκεί κοντά στο Αγά-Τζαμί κι έβλεπα απέναντί μου τον δρόμο της εκκλησίας της Αγίας Τριάδας. Πρέπει να μπήκαν κι εκεί, άκουα να σπάνε, να ρημάζουν. Και στο Ζάππειο το σχολείο πρέπει να μπήκαν. Είδα κι έναν παπά να τον κτυπούν, να τον σέρνουν απ’ τα γένια, εκεί στον δρόμο του Πέρα. Φοβήθηκα τόσο πολύ να μη με δουν, που εκείνο το φαγητό που μου είχες δώσει να πάω στην άρρωστη άμια! Ελένη το πέταξα στον δρόμο. Κοίταζα πως θα μπορούσα να φτάσω σπίτι. Πόρτα, πόρτα κρυβόμουν μέχρις ότου βεβαιωθώ ότι δεν είχα γίνει αντιληπτός και μετά έτρεξα σαν τρελός». Δεν πρόλαβε ο Θοδωράκης να τελειώσει την αφήγησή του και, καθώς ανέβαινε τη σκάλα, ακούστηκε μια πλημμύρα οχλοβοής, ένα βουητό που έβγαине από χιλιάδες στόματα που αλαλάζουν αφηνιασμένα.

Τότε συνειδητοποίησε η Ισμήνη το κακό που έτρεχε και μπορεί σε λίγο να κτυπούσε και τη δική τους πόρτα.

«Θοδωράκη έλα αμέσως μέσα. Κι εγώ που είχα τρελαθεί η δόλια. Όσο αργούσες να έλθεις έβαζα χίλια κακά πράγματα με τον νου μου, όχι όμως κι αυτό. Παπά είπες έσερναν;» Και όλη η οικογένεια στράφηκε στον απέναντι καναπέ που όρθιος μπροστά του στεκόταν άφωνος και πελιδνός ο πάτερ Ιάκωβος, διάκονος της εκκλησίας της Παναγίας. Η Ισμήνη έβαλε τα δυο της χέρια κι έπιασε τα μάγουλά της. «Τώρα τι θα κάνουμε μ’ αυτόν τον άνθρωπο; Αν σπάσουν την πόρτα μας, έμπουν μέσα και τον δουν; Αυτός θα είναι το πρώτο θύμα. Σκέψου Νίκο μου κι εσύ κάτι σε παρακαλώ. Φοβάμαι κι αυτόν τον Τούρκο του ισογείου, τον Νετζμί. Από τότε που δεν ψωνίζω πια απ’ το βρόμικο τυράδικό του δεν μας συμπαθεί. Χθες ακόμη, όταν ο Γιωργάκης μας έκαμε σαν παιδί λίγη φασαρία, τον άκουσα να φωνάζει: “Ευτυχώς γρήγορα θα απαλλαγούμε από σας, να πάτε στο διάολο”, δε σου το ανέφερα για να μη στενοχωρηθείς, Νίκο μου κάτι θα ήξερε αυτός ο άθλιος. Κάμε κάτι, σκέψου κάτι. Πρέπει να φύγει, να σωθεί ο πάτερ Ιάκωβος. Είναι φανατικός μουσουλμάνος ο Νετζμί, εθνικιστής. Την προηγούμενη φορά, που είχε συναντήσει τον διάκονό μας κάτω στην αυλή, τον είχε κοιτάξει άγρια και κάτι ψιθύρισε μέσα απ’ τα δόντια του».

Είχε δίκιο η Ισμήνη, ήταν όλα έτσι όπως τα έλεγε. Όμως ο Νίκος δεν μπορούσε να σκεφτεί τι μπορούσαν να κάμουν. Φυσικά δεν ήταν λογικό να τον αφήσουν να φύγει. Αν τον έβρισκαν οι ορδές στον δρόμο, το τι θα επακολουθούσε δεν μπορούσε κανείς να υποθέσει.

Ήταν η δεύτερη επίσκεψη του διάκου στο σπίτι τους. Την πρώτη φορά για ερευνητικούς κυρίως λόγους. Να δει το περιβάλλον του σπιτιού τους, αν υπήρχαν σίγουρα τρία παιδιά και αν ήταν αλήθεια ότι ο πατέρας τους ήταν άνεργος. Και διαπίστωνε την πραγματικότητα. Είδε μια οικογένεια πέντε ατόμων να μένουν σε ένα μικρό διαμέρισμα και τον πατέρα

ανήμπορο μετά το εργατικό ατύχημα που είχε περάσει. Άνθρωπος του μεροκάματου ο κύριος Νίκος. Στην οικοδομή εργαζόταν όταν έπεσε απ’ τη σκάλα και έσπασε το πόδι του.

Ευτυχώς η κοινότητα της Εκκλησίας της Παναγίας είχε μεριμνήσει για τις άπορες οικογένειες. Είχε δημιουργήσει μια μικρή κατασκήνωση στο νησί της Πρώτης, για να παραθερίζουν κάποια παιδιά που στερούνταν βασικά πράγματα, για να αλλάζουν περιβάλλον. Να χαρούν λίγο την εξοχή και τη θάλασσα. Τα κρατούσαν κανένα μήνα και μετά επέστρεφαν.

Εκείνο το βράδυ της 6-7ης Σεπτεμβρίου, ο διάκος που είχε αναλάβει υπό την προστασία του τα τρία παιδιά τους είχε ξανά επισκεφτεί. Αυτήν τη φορά για να εξακριβώσει αν είχαν επιστρέψει απ’ την κατασκήνωση. Αλλά και για να μεριμνήσει για ό,τι άλλο θα χρειαζόντουσαν, αφού ξεκινούσε η νέα σχολική χρονιά.

Και να που εκείνο το μουντό δειλινό του Σεπτέμβρη είχε φέρει τη συμφορά για όλους τους Ρωμιούς της Πόλης. Άραγε τι θα επακολουθούσε; Η νύχτα προμηνυόταν άγρια κι έκρυβε πολλούς φόβους και ανασφάλειες. Δεν ήταν γνωστές ακόμη οι προθέσεις των τραμπούκων. Από που είχαν πάρει διαταγές; Τι επιδίωκαν; Ήταν όλα μαύρες ασάφειες που έφεραν ρίγος στο κορμί. Ερωτηματικά αναπάντητα που αιωρούνταν στην ατμόσφαιρα. Παρ’ όλα αυτά ο πάτερ Ιάκωβος, ζυγίζοντας την κατάσταση, θέλησε να φύγει. «Μη γίνω αιτία και διακινδυνεύσετε κι εσείς. Αν με βρουν μέσα στο σπίτι σας, μπορεί να σας κατηγορήσουν ότι με κρύβετε. Πρέπει να φύγω κι ό,τι πει ο Θεός».

Σα σαίτα πετάχτηκε η Ισμήνη και του έκοψε τον δρόμο. «Τι πηγαίνεις να κάμεις πάτερ μου; Αφού ξεύρουμε κι γίνεται έξω, θες να σε σκοτώσουν; Έρχονται προς τα εδώ, αν σε βρουν στον δρόμο θα σε λιντσάρουν. Από το Ταρλάμπασι υπολογίζω πως θα περνάνε αυτήν τη στιγμή, κατά κει που είναι το σπίτι σου», έλεγε η Ισμήνη όταν της ήρθε κάποια ιδέα. «Δεν θέλω να αντιδράσει κανείς σας παρακαλώ», είπε και προχώρησε προς την κρεμάστρα. Πήρε ένα πλεχτό ζακετάκι, το έριξε πάνω της και χαμηλώνοντας τη φωνή της άρχισε να δίνει οδηγίες. «Μην κουνηθεί κανένας απ’ τη θέση του. Κάτι έχω σκεφτεί και θα σε παρακαλέσω Νίκο μου να μη μου σταθείς εμπόδιο. Πρέπει να φύγει ο διάκος απ’ εδώ αλλά δεν θα τον πάω μακριά. Στη διπλανή μας μονοκατοικία. Στις δυο αδελφές χανούμισες, τη Φατιχέ και την Γκιουλσέν. Θα τις παρακαλέσω να τον κρύψουν προσωρινά. Είναι καλές κοπέλες, πιστεύω ότι θα βοηθήσουν. Αυτές φανατικές δεν είναι, αγαπούν τους Χριστιανούς. Οι περισσότερες φίλες τους είναι Ρωμιές και Αρμένισσες. Κι εγώ έχω καλές σχέσεις μαζί τους, μ’ εκτιμούν και τις εμπιστεύομαι. Εσείς σβήστε τα φώτα να φαίνεται το σπίτι ακατοίκητο. Βάλε και τα παιδιά στο πίσω δωμάτιο Νίκο μου και περίμενε να γυρίσω. Πρέπει να φύγουμε απ’ εδώ πριν μας πάρουν μυρωδιά οι από κάτω. Έχει δίκιο ο πάτερ, δεν πρέπει να τον βρουν εδώ, κινδυνεύει κι αυτός κι εμείς».

Άρπαξε το χέρι του διάκου με δύναμη και τον οδήγησε προς τη σκάλα. Κατέβηκαν στις μύτες των ποδιών τους. Ευτυχώς είχαν καταφέρει να περάσουν απαρατήρητοι. Βγήκαν στον έρημο δρόμο και η Ισμήνη τοίχο-τοίχο τον έφερε μέχρι την πόρτα της διπλανής μονοκατοικίας. Οι φωνές του όχλου όλο και περισσότερο δυνάμωναν και το σκοτάδι της νύχτας πυκνό κι αδιαπέραστο αγκάλιαζε σαν βαριά φοβέρα ολόκληρο εκείνο το σοκάκι. Η Ισμήνη προσπάθησε να καταλαγιάσει τους παλμούς της καρδιάς της και να διώξει τον φόβο. Όμως της τον επανέφερε το τρεμάμενο χέρι του νεαρού διάκου, που κρατούσε ακόμη μέσα στη χούφτα της. Είχε αφεθεί στην προστασία μιας γυναίκας σαν μόνη σανίδα σωτηρίας.

Τα λίγα μέτρα που είχαν περπατήσει τους είχαν φανεί χιλιόμετρα, μέχρις ότου να βρει και ν’ ακουμπήσει το δάκτυλό της στο κουδούνι. Κτυπούσε επίμονα, επιτακτικά, χωρίς να διασθάνεται την εντύπωση που θα έκαμε. Σε λίγο ανοίγοντας μια χαραμάδα την πόρτα, εμφανίστηκε η Γκιουλσέν. Δε χρειάστηκε να πούνε και πολλά πράγματα. Τα κακά νέα είχαν κυκλοφορήσει, άλλωστε άκουσαν κι εκείνες τι γινόταν έξω. Οπότε αμέσως κατάλαβαν τον λόγο που εκείνη τη νυχτερινή ώρα κτυπούσε η Ισμήνη την πόρτα τους. «Δεν είμαι μόνη, έχω εδώ μαζί μου τον διάκο της εκκλησίας μας. Σας ικετεύω να τον κρύψετε μέχρις ότου καταλαγιάσουν τα πράγματα. Δεν μπορεί να πάει σπίτι του, δεν ξεύρουμε τι μπορεί να μας συμβεί αυτή την άγρια νύχτα. Ας μην το διακινδυνεύσουμε». Άνοιξε διάπλατα την πόρτα της Γκιουλσέν και εμφανίστηκε και η αδελφή της αναστατωμένη. Οι δυο μαζί έκαμαν προσπάθειες να τους καθησυχάσουν. Να τους κάμουν να πιστέψουν πως δεν ήταν κάτι σοβαρό. Τι διάολο, έλεγαν και ξανάλεγαν, κάποια στιγμή θα επέμβαινε η αστυνομία και θα έφερνε και πάλι την τάξη. Ωστόσο δέχτηκαν με προθυμία να κρατήσουν τον ιερωμένο μέχρι το πρωί στο σπίτι τους. Αργότερα θα έβλεπαν τι θα έκαμαν.

Τις ευχαρίστησε η Ισμήνη και τις δύο χανούμισες κι έφυγε τρέχοντας μέσα στη σκοτεινιά. Μπήκε ξανά στο σπίτι. Αυτήν τη φορά φάνηκε πως την αντιλήφθηκαν οι από κάτω, γιατί σαν περνούσε από την είσοδο, άκουσε τον Νετζμί να μιλά σκόπιμα φωναχτά στη γυναίκα του: «Αυτό ήταν. Τώρα πια θα απαλλαγούμε απ’ όλους αυτούς που μας κάμουν τους καμπόσους και μας κάθονται στο σβέρκο. Καιρός ήταν πια. Εδώ είναι Τουρκία και η Τουρκία ανήκει στους Τούρκους, να πάνε στο διάολο, να φύγουν». Με τρεμάμενα γόνατα η Ισμήνη ανέβηκε τις σκάλες. Μπήκε στο διαμέρισμά της κι έκλεισε την πόρτα πίσω της. Αγκάλιασε τον Νίκο και του είπε ότι όλα πήγαν καλά. Ύστερα βρήκε τα τρία παιδιά της, τα έβαλε να ξαπλώσουν στο διπλό κρεβάτι, έριξε ένα πρόχειρο κάλυμμα πάνω τους κι έπεσε κι αυτή δίπλα τους να τα παρηγορήσει. Έτρεμαν σαν τα ψάρια. Φώναξε και τον άντρα της, όμως εκείνος δεν πήγε κοντά τους. Πήρε μια καρέκλα, την έβαλε πλάτη στην πόρτα, έπιασε στα χέρια εκείνο το μπαστούνι που είχε για βοήθεια στο σπασμένο του πόδι, κάθισε και περίμενε. Παράτολμες κινήσεις ενός άντρα που πίστευε ότι θα καταφέρει να προφυλάξει την οικογένειά του.

Οι αλαλαγμοί είχαν πλησιάσει το σοκάκι τους, το Αϊναλί Τσεσμέ. Ήταν σίγουρο ότι απ’ εκεί είχαν σκοπό να κατέβουν τον κατήφορο που έβγαζε σε τουρκομαχαλάδες. Η λεηλασία ήταν σχεδόν στο τέλος της. Πήγαιναν να κρύψουν τα κλοπιμαία. Με τις πέτρες που εκσφενδόνιζαν στα τζάμια των σπιτιών καθώς περνούσαν, έσπερναν το μίσος για να θερίσουν τον φόβο. Ευτυχώς τα δυο μικρά είχαν αποκοιμηθεί. Μονάχα ο Θοδωράκης με μάτια και αφτιά ολάνοιχτα έκαμε παρέα στη μάνα του, που προσπαθούσε να παριστάνει την ψύχραιμη. Σε λίγη ώρα οι φωνές ξεμάκρυναν και έμεινε ν’ ακούεται ένα βουητό που έβγαине από χιλιάδες χείλη που είχαν ποτιστεί με αφιόνι. Έπειτα πλάκωσε μια παράξενη ηρεμία, που δεν ήξευρε κανείς τι εγκυμονούσε. Σιγή απόλυτη μέχρι να χαράξει. Αφουγκράστηκε η Ισμήνη. Ούτε τον σαλεπιτζή ούτε το σκουπιδιάρικο είχε ακούσει να περνούν. Τα μάτια της έκλειναν, η αγωνία της νύχτας την είχε καταβάλει. Τώρα πια και τα τρία παιδιά κοιμόντουσαν. Ο σύντροφός της εξουθενωμένος λαγοκοιμόταν, εκεί ακόμη πάνω στην καρέκλα.

> Συνέχεια στη **ΣΕΛ. 27**

1. Άμια = Θεία (Κυρά).

εκδηλώσεις

Η ΗΒΗ ΔΕΡΜΑΝΤΖΗ ΚΑΙ Ο ΘΩΜΑΣ ΚΟΡΟΒΙΝΗΣ ΣΕ ΕΚΠΟΜΠΗ ΤΗΣ ΕΡΤ

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Δύο δίωρες ραδιοφωνικές εκπομπές γεμάτες με μπόλικο άρωμα Κωνσταντινούπολης, απολαύσαμε στις 23 και 24 Ιουλίου 2022 με τίτλο «Η δική μας Πόλη» της ΕΡΤ Echo που φιλοξένησε την Κωνσταντινουπολίτισσα διακοσμήτρια και τραγουδίστρια κ. Ήβη Δερμαντζή και τον συγγραφέα και μουσικό κ. Θωμά Κοροβίνη, ο οποίος υπηρέτησε ως μετακλητός φιλόλογος στο Ζάππειο Παρθεναγωγείο της Πόλης για πολλά χρόνια. Τη συγκεκριμένη εκπομπή παρουσιάζει κάθε Σαββατοκύριακο 12:00-14:00 ο Θέμης Ροδαμίτης.



Στην εκπομπή του Σάββατου 23/7 φιλοξενήθηκε η γνωστή στους Πολίτες κ. Ήβη Δερμαντζή, η οποία τα τελευταία χρόνια μετά τη συνταξιοδότησή της ως διακοσμήτρια, ασχολείται πια με το ελληνικό τραγούδι το οποίο αγαπούσε από τα παιδικά της χρόνια.

Για πολλή ώρα αναφέρθηκε στη ζωή της, στη σημερινή Κωνσταντινούπολη και την αγαπημένη Πρίγκηπο, όπου διατηρεί ακόμα το πολυτελές θέρετρο της οικογένειάς της, για τις σπουδές της στην Καλών Τεχνών, για τη μουσική της παιδεία από μικρή, για τη γνωριμία της με τους Μίκη Θεοδωράκη, Cengiz Onural, Κυριάκο Γκουβέντα, Ανδρέα Τσεκούρα, Αλεξάνδρα Γκράβας, Μάρω Θεοδωράκη και άλλους. Επίσης αναφέρθηκε στα τρία εκπαιδευτήρια που απένειμαν στην Πόλη, στον κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου, στα βιβλία και τα σκίτσα του κ. Ακύλα Μήλλα, στις συναυλίες που συμμετείχε μέχρι σήμερα, όπως και στα ταξίδια της στο εξωτερικό με δυσκολότερους προορισμούς τη Λίμνη της Βαϊκάλης και τα Νησιά του Πάσχα.

Στην εκπομπή μίλησαν τηλεφωνικά για την Ήβη Δερμαντζή και για τη δράση τους στα μουσικά δρώμενα ο κ. Cengiz Onural στα ελληνικά, η γνωστή τραγουδίστρια κ. Αλεξάνδρα Γκράβας, η μουσικός και συγγραφέας κ. Μάρω Θεοδωράκη και ο γνωστός ερευνητής και συγγραφέας κ. Νίκος Μιχαηλίδης, ο οποίος απарίθησε ένα-ένα τα δεινά και τους διωγμούς των Ρωμιών της Μικράς Ασίας, της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τένεδου από τους Τούρκους με την εθνοκάθαρση που έκαναν.

Το δώρο αυτό στα διαλείμματα ακούσαμε πάρα πολλά τραγούδια όλων των παραπάνω συντελεστών που μίλησαν στην εκπομπή.

Στην εκπομπή της Κυριακής 24/7 φιλοξενήθηκε ο γνωστός στην Κωνσταντινούπολη φιλόλογος, μουσικός και συγγραφέας κ. Θωμάς Κοροβίνης, με αφορμή την έκδοση του νέου του βιβλίου Θεσσαλονίκη-Κωνσταντινούπολη-Ανατολή.

Σε όλη τη διάρκεια της εκπομπής ο παρουσιαστής κ. Θέμης Ροδαμίτης του έκανε διάφορες ερωτήσεις που οι περισσότερες αφορούσαν κεφάλαια του νέου του βιβλίου, για τις δεκαετίες 80 και 90 που έζησε τα παιδικά και νεανικά του χρόνια στη Θεσσαλονίκη, για την κίνηση των Θεσσαλονικέων στις αγορές Μοδιάνο και Καπάνι όπου άκουγες ελληνικά, εβραϊκά, τουρκικά, γαλλικά κ.ά.

Η συζήτηση συνεχίστηκε με αναφορές από τον κ. Κοροβίνη για τους Γ. Ιωάννου, Μ. Αναγνωστάκη, Δ. Μαρωνίτη, Ν. Ασάλογλου και Ντ. Χριστιανόπουλο.

Στο δεύτερο μέρος της εκπομπής μίλησε για την Κωνσταντινούπολη και ειδικά για τις γυναίκες της Πόλης, το Ζάππειο Παρθεναγωγείο που υπηρέτησε επί αρκετά χρόνια, για το άχαρο τέμενος που κατασκευάστηκε με εντολή του προέδρου Ερντογάν στην πλατεία Ταξίμ, για τους μαθητές των σχολείων μας από την Αντιόχεια, για το Ζωγράφειο και τη Μεγάλη του Γένους Σχολή, για το δραματικό δημογραφικό, για τη Διδώ Σωτήριου, την Ελένη Χαλκούση, για τον άξιο Δ/ντή του Ζωγραφείου κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου που διοργανώνει λογοτεχνικές συναντήσεις, για τον μεγάλο Τούρκο τραγουδιστή Zeki Müren, για τους πρόσφυγες, τον πόλεμο, τον διχασμό.

Προς το τέλος της εκπομπής δήλωσε ότι είναι άνθρωπος των δύο πατρίδων, αναφέρθηκε στα σημερινά δρώμενα στην ελληνική μουσική, στα μουσικά γυμνάσια και στην ετήσια λογοτεχνική συνάντηση που διοργανώνει κάθε χρόνο στο κτήμα του στα Πλατανίδια του Βόλου. Ανέφερε και τις αγαπημένες του πόλεις: Μυτιλήνη, Χανιά, Λονδίνο.

Και αυτή η εκπομπή στα διαλείμματα είχε αρκετή μουσική με τελευταίο μάλιστα τραγούδι το συγκινητικό «Κωνσταντινούπολη» με τη φωνή του Στέλιου Καζαντζίδη.

Πραγματικά απολαύσαμε δύο ποιοτικές εκπομπές του Θέμη Ροδαμίτη που είχαν ως θέμα την Κωνσταντινούπολη από την οποία όπως είπε κατάγεται και ο ίδιος.

ΤΙΜΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΘΡΥΛΙΚΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Στην Πρίγκηπο από 29 Ιουλίου έως 3 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η «Έκθεση Θρυλικών Αθλητών των Πριγκηποννήσων» για αθλητές που είχαν επιτυχίες σε διάφορα αθλήματα, όπως ποδόσφαιρο, κολύμβηση, υδατοσφαίριση, ιστιοπλοΐα, μπάσκετ, βόλεϊ, τένις, πιγκ πονγκ, πυγμαχία, στίβο, ιππασία, σκι. Από όσα γνωρίζουμε μόνο από τα Πριγκηπόννησα βγήκαν οι διεθνείς Ρωμιοί ποδοσφαιριστές, όπως οι Λευτέρης Κιουτσουκαντωνιάδης, Κώστας Κασάπογλου, Νίκος Κόβης.

Τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν για να τιμήσουν τον μεγάλο μαέστρο του ποδοσφαίρου και της Εθνικής Τουρκίας Ρωμιοί Λευτέρη Κιουτσουκαντωνιάδη και τους υπόλοιπους διεθνείς αθλητές από τα Πριγκηπόννησα οργάνωσαν ο Μητροπολιτικός Δήμος Κωνσταντινούπολης, ο Δήμος Πριγκηποννήσων, το Μουσείο Πριγκηποννήσων και Αθλητικοί Σύλλογοι υπό την αιγίδα των Συλλόγων Κολύμβησης και Θαλασσίων Σπορ Πριγκηποννήσων.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με έκθεση φωτογραφίας «Διεθνείς Αθλητές των Πριγκηποννήσων», με αθλητές οι οποίοι κατάγονται από τα Πριγκηπόννησα και αγωνίστηκαν με την εθνική ομάδα. Χώρος της έκθεσης η είσοδος και η έξοδος της ιστορικής βαπορόσκαλας Πριγκήπου, όπου θα παραμείνει για ένα έτος.

Είναι γνωστό ότι τον αείμνηστο Λευτέρη τον τιμούν κάθε χρόνο από το 2012, αλλά φέτος αποφάσισαν να τιμήσουν και τους αθλητές που διέπρεψαν με τη φανέλα της εθνικής Τουρκίας σε διάφορα αγωνίσματα.

Οι τετραήμερες εκδηλώσεις είχαν στόχο να συμβάλουν στην κοινωνική και πολιτιστική συνοχή των Πριγκηποννήσων, να ενισχύσουν την ενότητα και την αλληλεγγύη μεταξύ των κατοίκων.

Πραγματοποιήθηκε απέναντι, στις αθλητικές εγκαταστάσεις του Μάλτεπε, παράλαση νέων και παλαιών αθλητών μαζί. Εκεί έγιναν ομιλίες, αλλά και φιλικό ποδοσφαιρικό αγώνες, προκειμένου να αναβιώσει η μνήμη του αείμνηστου Λευτέρη.

Οι εκδηλώσεις έληξαν με εντυπωσιακή συναυλία, στην πλατεία της βαπορόσκαλας Πριγκήπου, από το μουσικό σύνολο «Καφέ Αμάν» του γνωστού ομογενή Ίμβριου τραγουδιστή Στέλιου Μπερμπερ και της συζύγου του Πελίν Σουέρ. Ο Στέλιος, με τον οποίο μίλησαμε τηλεφωνικά σχετικά με τη συναυλία, εμφανίστηκε πρώτος στη σκηνή αναφέροντας τον Λευτέρη, ενώ στη συνέχεια ξεκίνησε το μουσικό πρόγραμμα με το ελληνικό τραγούδι «Αμάν κουζούμ Κατερίνα μου». Το μουσικό πρόγραμμα περιείχε ελληνικά και τουρκικά τραγούδια και καταχειροκροτήθηκε. Στη συναυλία παρευρέθηκε και ο Σεβ. Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος όπως και ο Δήμαρχος κ. Erdem Gül, ο οποίος στο τέλος δήλωσε ότι πρέπει να ξεχαστούν αυτά που έγιναν εις βάρος των μη μουσουλμάνων και όλοι μαζί να προχωρήσουν ειρηνικά στο μέλλον.

Στις εκδηλώσεις αναφέρθηκαν στον Λευτέρη και στους άλλους αθλητές. Μίλησαν ο Δήμαρχος Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu, ο Δήμαρχος Πριγκηποννήσων κ. Erdem Gül, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Πριγκηποννήσων κ. Halim Bulutoğlu και άλλοι παράγοντες. Εκτός του Λευτέρη Κιουτσουκαντωνιάδη, τιμήθηκαν οι ομογενείς αθλητές: Κώστας Κασάπογλου, Νίκος Κόβης, Θωμάς Μπαλτζής, Θωμάς Ιορδανίδης, Βασίλης και Φάνης Αλεξανδρίδης, Γκόλιος Τσαλμώφ και πολλοί Τούρκοι αθλητές από τα Πριγκηπόννησα.



Βαλουκλή



ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΤΟΥ ΒΑΛΟΥΚΛΗ

Η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, με αφορμή την καταστροφική πυρκαγιά στο κτήριο του Γηροκομείου, που αποτελεί τμήμα των Φιλανθρωπικών Καταστημάτων Βαλουκλή, προέβη στην ακόλουθη δήλωση:

«Η Ομογένειά μας δέχθηκε σήμερα ένα μεγάλο πλήγμα. Ένα από τα σημαντικότερα φιλανθρωπικά ιδρύματά της, στο οποίο έβρισκαν περιθαλψη και ζεστασιά οι ηλικιωμένοι αδελφοί μας, υπέστη σημαντικές ζημιές από καταστροφική πυρκαγιά. Δοξολογούμε τον Θεό που δεν είχαμε θύματα, και ευχαριστούμε τις Κρατικές και Αυτοδιοικητικές αρχές και τα στελέχη των πυροσβεστικών δυνάμεων, τους εργαζομένους στο γηροκομείο και στο παρακείμενο νοσοκομείο, καθώς και όλους όσους εθελοντικά βοήθησαν στη διάσωση των τροφίμων, αλλά και στη μάχη για την κατάσβεση της πυρκαγιάς. Σημασία έχουν οι ανθρώπινες ζωές. Τα κτήρια, οι εγκαταστάσεις, τα υλικά πράγματα μπορούν να αποκατασταθούν. Αισθανόμεθα πόνο για ό,τι συνέβη, αλλά θα ξεπεράσουμε και αυτή την δοκιμασία. Και πάλι, ευχαριστούμε από την καρδιά μας όλους όσους βοήθησαν αυτή την δύσκολη στιγμή, και όλους εκείνους που δηλώνουν έτοιμοι να μας ενισχύσουν για την αποκατάσταση των ζημιών. Μας συγκινεί το ενδιαφέρον τους, και κυρίως η με κάθε τρόπο συμμετοχή τους στην αντιμετώπιση αυτής της κρίσιμης κατάστασης. Τους ευχαριστούμε που βρίσκονται στο πλευρό μας. Ο Θεός να τους έχει καλά».

Με τη σειρά του ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής επεσήμανε:

«Σήμερα, η Εκκλησία μας συγκλονίζεται από μια καταστροφή: μια καταστροφική πυρκαγιά που προκάλεσε εκτεταμένες δομικές ζημιές στο Ελληνικό Νοσοκομείο Balıklı στην περιοχή Zeytinburnu της Κωνσταντινούπολης. Το νοσοκομείο είναι ένα ιστορικό κτίριο και ένα ζωτικό ίδρυμα που σήμερα φροντίζει τις ηλικιωμένες αδελφές και αδέρφια μας που διαμένουν στην πόλη. Είμαστε ευγνώμονες στον φιλεύσπλαχνο Θεό μας που δεν έχουν αναφερθεί θύματα. Ευχαριστούμε τους Πυροσβέστες που έσβησαν τις φλόγες, το προσωπικό του νοσοκομείου και όσους έσπευσαν στο σημείο σε όλη την πόλη για να απομακρύνουν τους ασθενείς με ασφάλεια.

Θα επισκεφτώ το νοσοκομείο μόλις φτάσω στην Κωνσταντινούπολη (Σ.Σ.: Το επισκέφθηκε αμέσως μετά την άφιξή του) για το τρίτο Εκατονταετές Προσκύνημα. Εν τω μεταξύ, η Ελληνορθόδοξη Αρχιεπισκοπή Αμερικής ετοιμάζεται να απαντήσει σε αυτή την τραγωδία. Όπως σημείωσε ο Παναγιώτατος Πατριάρχης Βαρθολομαίος, «οι ανθρώπινες ζωές έχουν σημασία. Κτίρια, εγκαταστάσεις, υλικά πράγματα μπορούν να αποκατασταθούν» και η Ομογένειά μας θα συμβάλει με κάθε τρόπο στον μετριασμό των υλικών ζημιών που έχουν υποστεί, ώστε το Ελληνικό Νοσοκομείο Βαλουκλή να συνεχίσει την αποστολή του φροντίζοντας ηλικιωμένους και ανάπηρους».



ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΑΛΟΥΚΛΗ: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑ

Κατά την αναμετάδοση των εικόνων από την πυρκαγιά, από τα τουρκικά τηλεοπτικά δίκτυα, και την ώρα που οι πυροσβέστες είχαν ριχθεί στη μάχη με τις τεράστιες φλόγες της στέγης, την περιοχή επισκέφθηκαν για ενημερωθούν για την πορεία της κατάσβεσης ο Νομάρχης Κωνσταντινούπολης κ. Ali Yerlikaya και ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu οι οποίοι, σε συνέντευξη τύπου που έδωσαν, δήλωσαν: «Το Νοσοκομείο Βαλουκλή είναι για εμάς ένα αξιόλογο ίδρυμα, το οποίο θα ξαναφτιάξουμε όλοι μαζί».

Ακριβώς την ίδια ώρα ο Πρόεδρος κ. Tayyip Erdoğan μίλησε με τον Αρχίατρο του νοσοκομείου κ. Στάθη Λεάνα και έδωσε εντολές στον Υπουργό Υγείας κ. Fahrettin Koca για το τι πρέπει να κάνει με το θέμα του κτηρίου και των ασθενών. Για το νοσοκομείο ενδιαφέρθηκε και ο Εκπρόσωπος της Προεδρίας κ. Ibrahim Kalin, μετά από εντολή του Προέδρου κ. Tayyip Erdoğan.

Την επόμενη ημέρα, Παρασκευή 5/7/2022, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, με τη συνοδεία του, επισκέφθηκε το γηροκομείο του Βαλουκλή που υπέστη μεγάλη ζημιά από την καταστροφική πυρκαγιά. Επισκέφθηκε επίσης το νοσοκομείο που κατασκευάστηκε για την πανδημία στο παλιό αεροδρόμιο Κωνσταντινούπολης, τους γέροντες που μεταφέρθηκαν εκεί, εκφράζοντας το

ενδιαφέρον και τη συμπάρασσή του.

Η Βουλευτής Κωνσταντινούπολης του ΑΚΡ κ. Fatma Betül Sayan Kaya και ο Δήμαρχος Zeytinburnu κ. Ömer Arısoy βρέθηκαν την άλλη ημέρα στο κατεστραμμένο κτήριο του Βαλουκλή για να πληροφορηθούν τα αποτελέσματα και την πορεία των ερευνών. Ο κ. Ömer Arısoy μάλιστα δήλωσε: «Από τους πρώτους ελέγχους φαίνεται ότι δεν υπάρχει κάποιο στατικό πρόβλημα στον φέροντα οργανισμό. Δεν υπάρχουν ζημιές στους τοίχους, πάρα μόνο η καταστροφή της στέγης από τις φλόγες».

Το νοσοκομείο επισκέφθηκε για να πάρει πληροφορίες και ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης κ. Mahir Polat.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, μαζί με τον κ. Λάκη Βίγκα επισκέφθηκαν την Τρίτη 9/8/2022 το Αρχηγείο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης για να ευχαριστήσουν τους άνδρες της ομάδας, που έσβησαν τη φωτιά και βοήθησαν να σωθούν οι γέροντες του Γηροκομείου.

Η εφημερίδα *ο Πολίτης*, που παρακολουθεί από την πρώτη στιγμή από την Αθήνα το θέμα, εύχεται γρήγορη αποκατάσταση του ιστορικού γηροκομείου και την επιστροφή των γέροντων της ομογένειας ξανά στη θαλπωρή του κτηρίου που θα επισκευασθεί.



Βαλουκλή

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Ανακοίνωση 4/8/2022

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. με μεγάλη λύπη ενημερώθηκε για τη σημερινή καταστρεπτική πυρκαγιά που συνέβη στο ιστορικό Νοσοκομειακό Φιλανθρωπικό Ίδρυμα της Ρωμοσύνης Βαλουκλή. Είναι παρήγορο το γεγονός ότι δεν υπήρξαν θύματα από τους τρόφιμους και νοσηλευόμενους στους οποίους, όπως και στους ιθύνοντες του Ιδρύματος, ευχόμαστε «Περαστικά!».

Ιδιαίτερως, ευχαριστούμε τις κρατικές αρχές, την Πυροσβεστική Υπηρεσία για την άμεση επέμβαση και τις προσπάθειές της και τους διασώστες για την αποτελεσματική βοήθεια που προσέφεραν κατά της διάρκειας όλης της επιχείρησης διάσωσης των γερόντων μας.

Η Οι.Ομ.Κω. βρίσκεται σε επικοινωνία με τον Σύνδεσμο Βοήθειας των Απόρων Νοσηλευόμενων και Γηροκομούμενων του Νοσοκομείου Βαλουκλή, για την παροχή κάθε δυνατής και αναγκαίας βοήθειας και συμπαράστασης.



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ανακοίνωση

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Υποστήριξης Ρωμαϊκών Κοινοτικών Ιδρυμάτων (ΣΥ.Ρ.Κ.Ι.) με πολλή λύπη πληροφορήθηκε την καταστρεπτική πυρκαγιά στο ιστορικό ίδρυμα της Ομογένειάς μας, τα Νοσοκομεία Βαλουκλή. Εύχεται περαστικά σε όλους τους νοσηλευόμενους, τους διαμένοντες στον οίκο ευγηρίας, στο ίδρυμα των Φιλανθρωπικών Καταστημάτων Βαλουκλή και σε όλη την Ομογένεια. Παραμένει δε, στη διάθεση της διοίκησης, έτοιμο να συμβάλλει εφόσον ζητηθεί.

Το Διοικητικό Συμβούλιο



ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ



Όλοι μαζί για το Γηροκομείο Βαλουκλή...

Ραγδαίες οι ηθικής και υλικής φύσεως προσφορές για τους αδελφούς γηροκομούμενους του Νοσοκομείου Βαλουκλή... Από όλα τα σημεία του κόσμου συνεχίζουν τα αδελφικά συγκινητικά μηνύματα συμπαράστασης προς τους αδελφούς μας που έζησαν τη μεγάλη αυτή λαχτάρα...

Το 'χουμε τόνισι κι άλλοτε: ο πόνος δεν έχει εθνικότητα... Μεγάλη συμπαράσταση με σεβαστά ποσά από Τούρκους και μη ομογενείς συμπολίτες...

Σημαντική η αδελφική προσπάθεια της Οι.Ομ.Κω., η οποία κάνει έκκληση στους φίλους της Πόλης και σ' όλους τους Κωνσταντινοπολίτες που ζουν στην Ελλάδα: «Όσοι επιθυμούν μπορούν να στείλουν τη δωρεά τους προς την Οι.Ομ.Κω. Το ποσό που θα συγκεντρωθεί θα σταλεί με ονομαστικό κατάλογο των δωρητών προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο...».

Σημαντικές οι αποφάσεις των Δ.Σ. των εφοροεπιτροπών Ταταούλων και Χαλκηδόνας που δήλωσαν ότι θα κάνουν σημαντικές προσφορές! Και όλα φυσικά αυτά με τις ευχές και το πατρικό ενδιαφέρον του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου...

Όλοι μαζί για το Γηροκομείο Βαλουκλή... Για έναν καλύτερο κόσμο!

Αυτές τις μέρες συγκινηθήκαμε, κλάψαμε, χαρήκαμε με τα νέα και τις εξελίξεις από την Πόλη και το Γηροκομείο Βαλουκλή! Είναι δύσκολο να παρακολουθείς από μακριά τι γίνεται στο σπίτι σου και να μην μπορείς να συμβάλεις έμπρακτα και εσύ! Δεχθήκαμε κάποιες ερωτήσεις, όπως αν το Βαλουκλι είχε απόθεμα... Αν το Ίδρυμα είχε απόθεμα στο ταμείο του...

Είναι σπουδαίο και συγκινητικό ότι πολλά αδελφά ιδρύματα έσπευσαν από την πρώτη στιγμή, από όλα τα σημεία του κόσμου να κάνουν δωρεές για την αποκατάσταση του Γηροκομείου... Απολαύσαμε για μια ακόμα φορά το μήνυμα της ενότητας...

Και θυμόμαστε πως και μετά την καταστροφική πυρκαγιά της Παναγίας των Παρισίων είχε δημιουργηθεί από όλα τα σημεία του κόσμου ένα μεγάλο κύμα δωρεών για την αποκατάσταση των ζημιών της...

Αν όλα αυτά τα αφήσουμε σε μια άκρη και σκεφτούμε τι θα μπορούσαμε να κάνουμε... Αν σ' ένα ταξίδι μας στην Πόλη επισκεφτούμε τους γηροκομούμενους και τους προσφέρουμε την αγάπη, το χάδι, το χαμόγελό μας. Σίγουρα θα τους έχουμε δώσει το καλύτερο δώρο... Στους αδελφούς μας της τρίτης ηλικίας που μόνο που θα μας δουν, νομίζουν πολλές φορές ότι βλέπουν τον Άγιο τους...

Από τη σελίδα του κ. Γ. Δεμιρτζόγλου, διευθυντή του Ζωγραφείου.

εκδηλώσεις

ΣΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΗΣ ΤΙΜΗΘΗΚΕ Η ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ ΜΕ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ

Στις 10 Ιουλίου 2022 στο Διεθνές Συμπόσιο Σύμης, που πραγματοποιήθηκε στο Σούνιο, βραβεύτηκε με το βραβείο ειρήνης Παπανδρέου-Τζεμ η διάσημη τραγουδίστρια μας Μαρία Φαραντούρη. Η είδηση είναι από αποσπάσματα των ιστοσελίδων Liberal, Hmerhsia, Oksijen.

Φέτος κατά την πραγματοποίηση του 24ου Διεθνούς Συμποσίου Σύμης το βραβείο ειρήνης Παπανδρέου-Τζεμ, απονεμήθηκε στη διάσημη Ελληνίδα τραγουδίστρια κ. Μαρία Φαραντούρη την οποία τίμησαν για τους αγώνες της για την ειρήνη, τη δημοκρατία και την προσπάθεια της να γίνει γέφυρα επικοινωνίας της Ελληνοτουρκικής φιλίας.

Η έναρξη του Συμποσίου, στο οποίο συζητήθηκαν οι επιπτώσεις του πολέμου Ρωσίας-Ουκρανίας, πραγματοποιήθηκε στο Σούνιο, στο ξενοδοχείο Grecotel Cape Sounio, με ομιλητές τον Γιώργο Α. Παπανδρέου, την ομοσπονδιακή υπουργό Πολιτισμού της Γερμανίας Claudia Roth, τον συνθέτη και συγγραφέα Zulfu Livaneli και τον ειδικό απεσταλμένο της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια Miroslav Lajcak.

Ο κ. Γιώργος Παπανδρέου είπε μεταξύ άλλων ότι η Ευρώπη βρίσκεται μπροστά στην πρόκληση να γίνει αυτόνομη ενεργειακά, να αντιμετωπίσει την υποβάθμιση της υγείας, της επισιτιστικής κρίσης και να ενισχύσει την αίσθηση ασφάλειας στον κόσμο.

Ο κ. Zulfu Livaneli τράβηξε την προσοχή των συμμετεχόντων επισημαίνοντας ότι πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για την ανάπτυξη της συνείδησης του διεθνισμού.

Το Διεθνές Συμπόσιο της Σύμης είναι μια πρωτοβουλία του πρώην πρωθυπουργού Γιώργου Α. Παπανδρέου, για ανταλλαγή απόψεων και παραγωγή καινοτόμων ιδεών και για αυτό λαμβάνουν μέρος πολιτικοί, διανοητές, επιστήμονες, επιχειρηματίες, στελέχη διεθνών οργανισμών, ακτιβιστές και συγγραφείς, από διάφορα μέρη του κόσμου.

Φέτος έλαβαν συμμετείχαν ο Πρωθυπουργός του Κοσόβου Albin Kurti, ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Τροφίμων και Αγροτικής Ανάπτυξης της Γερμανίας Cem Ozdemir, ο Υπουργός Εξωτερικών του Μαυροβούνιου Ranko Krivokaric, ο Γενικός Γραμματέας του Σοσιαλιστικού Κόμματος Αλβανίας Taulant Bala, το Μέλος του Ουκρανικού Κοινοβουλίου Yulia Lovoshkina, η πρώην Πρόεδρος της Κροατίας Kolinda Grabar, ο πρώην Υπουργός Εξωτερικών της Σουηδίας Jan Eliasson, ο Πρόεδρος του Club de Madrid Danilo Turk, η πρώην Υπουργός Εξωτερικών του Νίγηρα και Ειδική Απεσταλμένη του ΓΓ του ΟΗΕ Mindaoudou Aichatou, η Ινδή ακτιβίστρια ενάντια στο trafficking κοριτσιών και γυναικών Ruchira Gurta και ο Πρόεδρος του Αμερικανικού Κέντρου για την Παιδεία και την Οικονομία Anthony Mackay.



ΤΑ ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

Γιορτάστηκαν με τη συμμετοχή δεκάδων μελών των Ρωμαϊκών Κοινοτήτων της Περιφέρειας Βοσπόρου, τα ονομαστήρια του Σεβ. Μητροπολίτη Κυδωνιών κ. Αθηναγόρα, Πατριαρχικού Επόπτη της Περιφέρειάς μας.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με τον Αναστάσιμο Εσπερινό του Σαββάτου 23 Ιουλίου, με τη συμμετοχή Κληρικών της Περιφέρειας και τη χοροστασία του οικείου Επόπτη, ο οποίος μίλησε για την έννοια της ανάστασης του Χριστού και των χριστιανών, έτσι όπως αναφέρεται στα έργα του Αγίου Αθηναγόρα του Απολογητή.

Την Κυριακή 24 Ιουλίου, ο εορτάζων Δεσπότης μας λειτούργησε στον Ιερό Ναό των Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μεγάλου Ρεύματος. Μετά την απόλυση δέχθηκε με μεγάλη ευχαρίστηση την ευλαβική και εγκάρδια προσφώνηση του Εντμ. κ. Γιώργου Παπαλιάρη, Προέδρου της Κοινοτήτάς μας. Στην αντιφώνησή του ο Σεβασμιώτατος, εμπνεόμενος από το Αποστολικό ανάγνωσμα της ημέρας, μίλησε για την έννοια των θλίψεων στη ζωή μας και την ανάγκη της διαρκούς προσευχής, ανέπτυξε με συντομία τη σχετική διδασκαλία του εορ-

λωσε ο Πρόεδρος του Μεγάλου Ρεύματος κ. Γιώργος Παπαλιάρης η εκδήλωση οργανώθηκε από το σύνολο των Κοινοτήτων του Βοσπόρου, ενώ σημείωσε ότι θα καθιερωθεί πλέον ο ετήσιος εορτασμός των ονομαστηρίων του Δεσπότη μας με τη συμμετοχή Ρωμίων, κυρίως όσων διαμένουν στις παραβοσπόριες Κοινότητες της ευρωπαϊκής πλευράς.

Μίλησαν επίσης οι Πρόεδροι Άρχων κ. Λάκης Βίγκας της Παναγίας Κουμαριώτισσας Νεοχωρίου, κ. Στράτος Δολτσιναδής του Μεσαχώρου, κ. Ντίνος Μπεαλιδής του Διπλοκονίου, κ. Άλεξ Καπούνταγ του Αγίου Νικολάου Νεοχωρίου, κ. Νίκος Καλαμάρης της Παναγίας Βλαχερνών, κ. Βαλάντης Τζαβίδης του Βαφεοχωρίου και κ. Λωξάνδρα Δημοπούλου της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Μεγάλου Ρεύματος. Όλοι απηύθυναν θερμές ευχές στον εορτάζοντα Επόπτη.



ταζομένου Αγίου φιλοσόφου και Απολογητή και ευχαρίστησε θερμά τόσο το πολυπληθές εκκλησίασμα, που συμμετείχε στην εορταστική Θεία Λειτουργία, τον συμπροσευχόμενο Σεβ. Μητροπολίτη Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανο, όλες ανεξαιρέτως τις Εφοροεπιτροπές των Κοινοτήτων του Βοσπόρου, καθώς επίσης και τη Φιλόπρωχο Αδελφότητα του Μεγάλου Ρεύματος. Ακολούθησε δεξίωση στον αυλόγυρο του Ναού μας.

Το απόγευμα επισκέφθηκε τον Δεσπότη μας, στην έδρα της Αρχιερατικής Προϊσταμένης Μεγάλου Ρεύματος, ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης μας κ.κ. Βαρθολομαίος, συνοδευόμενος από τον νέο Μητροπολίτη Πισιδίας Σεβ. κ. Ιώβ. Η Α.Θ. Παναγιότης συγχάρηκε αδελφικά και ευχήθηκε υγεία και δύναμη στον εορτάζοντα Ιεράρχη. Επισκέφθηκε επίσης τον Δεσπότη μας, μεταξύ άλλων και ο Σεβ. Μητροπολίτης Σαράντα κ. Ανδρέας.

Κατά τις 19.30, όταν πλέον ο ήλιος έδυε και ο Βόσπορος άλλαζε χρώμα, συγκεντρώθηκαν πάνω από 150 κάτοικοι του Βοσπόρου και άλλων περιοχών της Πόλης στην αποβάθρα του οικισμού. Επιβιβάστηκαν σε ένα μεγάλο καράβι, όπου κάτω από τους ήχους της μουσικής παρακολούθησαν τη δύση του ηλίου και στη συνέχεια μετέβησαν στην τραπεζαρία, η οποία ήταν ανάλογα διακοσμημένη και γεύθηκαν τα εδέσματα, που είχαν επιμεληθεί οι εκπρόσωποι των Κοινοτήτων. Όπως δή-

Τέλος τον λόγο πήρε ο τιμώμενος Ιεράρχης, ο οποίος ευχαρίστησε τους πάντες, ιδιαίτερα τις Εφοροεπιτροπές των Κοινοτήτων, ενώ δεν παρέλειψε να τονίσει ότι «είναι συγκινημένος αφού αυτή η ονομαστική του εορτή είναι η ωραιότερη που εορτάζει, ιδιαίτερα εν πλω στον Βόσπορο». Παρομοίωσε εύστοχα την Εκκλησία με το πλοίο λέγοντας «όπως το πλοίο σχίζει τα κύματα, έτσι και η Εκκλησία καθοδηγεί τους πιστούς σε ήρεμους λιμένες».

Στους εορτασμούς παραβρέθηκε και τίμησε με την παρουσία της η Γενική Πρόξενος της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη Ευγεν. κ. Τζωρτζίνα Σουλτανοπούλου. Με ιδιαίτερη οικειότητα και απλότητα χαιρέτησε και συνομίλησε με τους Ρωμιούς, οι οποίοι χάρηκαν γιά την ευκαιρία που τους δόθηκε, να επικοινωνήσουν με τη Γενική Πρόξενο της Ελλάδας στην Πόλη.

Την εορταστική ατμόσφαιρα συμπλήρωσε με τα τραγούδια του ο γνωστός καλλιτέχνης και συγγραφέας μας κ. Γιώργος Βαπορίδης. Επίσης ο συγγραφέας μας κ. Κώστας Κωστανόγλου, με το μπουζούκι του και τα όμορφα τραγούδια της γυναίκας του κ. Τουγμπά Εκάν. Τέλος ο κ. Δημήτρης Περγκάρης, με την ηλεκτρονική ελληνική μουσική του και τις επιλογές του, έδωσε μια άλλη νότα στη βραδιά.

Σύσσωμη η Κοινοτήτά μας εύχεται και πάλι χρόνια πολλά στον Σεβ. Μητροπολίτη μας.



ιστορία

Η Τραπεζούντα έμελλε να φτάσει στο απόγειο της δόξας της υπό την ηγεσία των Κομνηνών. Το 1204, λίγο πριν την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους, ο Αλέξιος και ο Δαβίδ Κομνηνός, εγγονοί του τελευταίου αυτοκράτορα της δυναστείας Ανδρόνικου Α΄, ίδρυσαν την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας στον Πόντο.

Πανάρχαιες Ελληνικές Κοινότητες - Τραπεζούντα

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ
Φιλολόγος - Συγγραφέας

Η αρχαία πόλη της Τραπεζούντας, σύμφωνα με την παράδοση, πήρε το όνομά της από το τραπεζοειδές σχήμα της θέσης της. Με βάση ασαφή υπάρχοντα στοιχεία, η Τραπεζούντα πρέπει να ιδρύθηκε στα μέσα του 7ου αιώνα π.Χ., από κατοίκους της Σινώπης στην οποία οι Τραπεζούντιοι πλήρωναν ετήσιο φόρο. Λόγω της ευνοϊκής γεωγραφικής της θέσης (ασφαλές λιμάνι, αφετηρία ορεινού όγκου), η Τραπεζούντα αναπτύχθηκε γρήγορα και ξεπέρασε σε εμπορική και στρατηγική σημασία το λιμάνι της Αμισού.

Η Τραπεζούντα αποκομμένη σε μεγάλο βαθμό από την Κωνσταντινούπολη, λόγω της γεωγραφικής απόστασης, υπήρξε μητρόπολη μιας περιοχής που η κεντρική βυζαντινή εξουσία συναντούσε δυσκολίες να ελέγξει, πράγμα που εξασφάλιζε στην πόλη αυξημένη αυτονομία. Σε αυτό έπαιξαν ρόλο και οι αριστοκρατικές οικογένειες και οι απόπειρες αυτονόμησής τους από την εξουσία των Κομνηνών στην Κωνσταντινούπολη, που συχνά επισκίαζαν τους αυτοκράτορες, όριζαν την πολιτική ζωή του κράτους και με τη στάση τους αυτή απέναντι της κεντρικής εξουσίας, οδηγούσαν σε εμφυλίους.

Ωστόσο, παρά τις πολιτικές περιπέτειες η Τραπεζούντα γνώρισε άνθηση στους δύο αιώνες ζωής της Αυτοκρατορίας της. Στολίστηκε με λαμπρά νέα αλλά και ανακαινισμένα κτίρια, θρησκευτικά ιδρύματα, μονές και κέντρα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής του Πόντου. Εξελίχθηκε στις επιστήμες και κυρίως στην αστρονομία, ιδίως κατά τον 19ο αιώνα, υπό την οθωμανική διοίκηση έγινε οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο του Πόντου. Η ακτινοβολία του Φροντιστηρίου Τραπεζούντας, η ίδρυση επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών συλλόγων, η έκδοση περιοδικών και εφημερίδων αλλά και η άνοδος του μεγαλοαστικού συνόλου εμπόρων και τραπεζιτών είναι στοιχεία του δυναμισμού του ελληνικού στοιχείου της πόλης. Επίσης, ο μεταλλευτικός πλούτος του Πόντου, γνωστός ήδη από την αρχαιότητα (τον 5ο και τον 4ο αιώνα π.Χ. η Τραπεζούντα έκοψε αργυρά νομίσματα) παρείχε τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της αργυροχρυσοχοίας, η οποία και κατά τους βυζαντινούς χρόνους ξεκίνησε την παράδοση που συνεχίστηκε και τους επόμενους αιώνες. Το νομισματοκοπείο Τραπεζούντας γνώρισε τρεις φάσεις λειτουργ-

γίας. Τον 11ο αιώνα με παραγωγή αποκλειστικά μικρών χάλκινων νομισμάτων, από τη δεύτερη δεκαετία της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας με κοπές που θεωρούνται εξέλιξη βυζαντινών κοπών του Αλεξίου Α΄ Κομνηνού και από τα μέσα περίπου του 13ου έως και τον 15ο αιώνα, οπότε εξέδωσε αρ-

Κοινότητα είναι το οργανωμένο σύνολο ομοεθνών, με κοινούς σκοπούς που ζουν σε άλλη χώρα.

Κοιτίδα είναι ο τόπος στον οποίο εμφανίστηκε και αναπτύχθηκε κάτι για πρώτη φορά.

Παροικία είναι κοινότητα ομοεθνών που κατοικούν σε περιοχή ή συνοικία ξένης χώρας.

γυρά άσπρα, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ευρέως στο εμπόριο της Μαύρης Θάλασσας.

Με έδρα την Τραπεζούντα και υπό τη δυναστεία των Μεγάλων Κομνηνών το μικρό αυτό κράτος επιβίωσε για 250 χρόνια υπό την κυριαρχία διαδοχικά των Σελτζούκων, των Μογγόλων και των Οθωμανών, στους οποίους τελευταίους παραδόθηκε από ξηράς και θαλάσσης. Η πτώση της πόλης σημάδεψε και το τέλος της Αυτοκρατορίας. Οι χριστιανοί κάτοικοι μετακινήθηκαν από τις κεντρικές συνοικίες προς τα άκρα της πόλης, ενώ μουσουλμανικός πληθυσμός από άλλες περιοχές μεταφέρθηκε στην πόλη. Παράλληλα οι σημαντικότερες εκκλησίες μετατράπηκαν σε τζαμιά και η διαδικασία του εξισλαμισμού, κυρίως τον 16ο αιώνα, μετέβαλε σταθερά τον αριθμητικό συσχετισμό μεταξύ χριστιανών και μουσουλμάνων.

Αλλά και η εκτεταμένη μετανάστευση Ελλήνων από τον Πόντο προς τα παράλια της Μαύρης Θάλασσας, κυρίως τα ρωσικά, συγκροτεί ένα ισχυρό εμπορικό δίκτυο, με αυξανόμενη σημασία για το διεθνές εμπόριο, αντισταθμίζοντας τις οικονομικές απώλειες της Τραπεζούντας εξαιτίας της διάνοιξης της διώρυγας του Σουέζ και την εκτροπή του εμπορίου στα υπό ρωσική κυριαρχία λιμάνια του Καυκάσου.

Οι εμπορικές σχέσεις της Τραπεζούντας με τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες οδήγησαν στην ανάπτυξη της οικονομικής ενίσχυσης

από τις εκεί ελίτ, ιδίως μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης των Ηγεμονιών από τους Φαναριώτες. Τα λιμάνια του Ευξείνου ανοίγουν στο διεθνές εμπόριο και οι ευρωπαϊκές Δυνάμεις ιδρύουν προξενία στην πόλη. Παράλληλα οι οθωμανικές μεταρρυθμίσεις, ως «τανζιμάτ» τον 19ο αιώνα, καθιερώνουν ένα κλίμα φιλελευθερισμού που συμβάλει στην άνοδο των Ελλήνων της Τραπεζούντας. Ήδη από τον 12ο αιώνα, εκτός από την Κωνσταντινούπολη, οι εμπορικοί δρόμοι διευρύνθηκαν προς την Κριμαία, την Ιβηρία του Καυκάσου, τη Μολδαβία και τελικά προς τη Δύση. Ζωή και κίνηση στις αγορές της πόλης, όπου συναντιούνταν έμποροι κάθε προέλευσης: Ρώσοι, Αρμένιοι, Γεωργιανοί, Άραβες, Εβραίοι, Βενετοί και Γενουάτες καθώς και Ιταλοί έμποροι, κυρίαρχοι του θαλασσίου εμπορίου που διεξαγόταν στην ανατολική Μεσόγειο την εποχή εκείνη.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΙ ΟΙΚΟΙ

Οι πιο σημαντικοί τραπεζικοί οίκοι της Τραπεζούντας στο τέλος του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ού ήταν των Καπαγιαννίδη, Φωστηρόπουλου και Θεοφύλακτου, ενώ στην πόλη λειτουργούσε και υποκατάστημα της Τράπεζας Αθηνών. Τα τραπεζικά καταστήματα είχαν στενή συνεργασία με μεγάλους εμπορικούς οίκους και ήταν κύριοι φορείς του εμπορίου με την Περσία και την ενδοχώρα του Πόντου πριν από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΑ

Η συγκρότηση του εύπορου κοινωνικού περιβάλλοντος με ευρωπαϊκό ιδεολογικό προσανατολισμό είχε ως αποτέλεσμα για τους Έλληνες της Τραπεζούντας, την ανέγερση πολυτελών οικιών και επιβλητικών δημοσίων κτιρίων και οικοδομημάτων στην πόλη. Όλες οι μεγαλοαστικές οικίες της Τραπεζούντας ακολουθούσαν ευρωπαϊκά πρότυπα με στοιχεία από τις τεχνολογίες του νεοκλασικισμού ή της art noubo.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΑ

Η συγκρότηση του εύπορου κοινωνικού περιβάλλοντος με ευρωπαϊκό ιδεολογικό προσανατολισμό είχε ως αποτέλεσμα για τους Έλληνες της Τραπεζούντας, την ανέγερση πολυτελών οικιών και επιβλητικών δημοσίων κτιρίων και οικοδομημάτων στην πόλη. Όλες οι μεγαλοαστικές οικίες της Τραπεζούντας ακολουθούσαν ευρωπαϊκά πρότυπα με στοι-



χεία από τις τεχνολογίες του νεοκλασικισμού ή της art noubo.

Ευρωπαϊκά πρότυπα ακολουθούσαν και τα δημόσια κτίρια που ανοικοδομήθηκαν με χρηματοδότηση των Ελλήνων αστών της πόλης, όπως το Φροντιστήριο Τραπεζούντας, η τράπεζα Καπαγιαννίδη, η τράπεζα Φωστηρόπουλου, η Τράπεζα Αθηνών και το κτίριο της αδελφότητας «Μέριμνα».

Ο ΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

Η δραστηριότητα των ελληνικών κοινοτήτων του Πόντου όσον αφορά τον Τύπο ξεκινά το 1880 με την έκδοση ενός βραχύβιου περιοδικού, το *Εύξεινος Πόντος* στην Τραπεζούντα. Στόχος του ήταν η ενίσχυση του χριστιανικού αισθήματος και της φιλοπατρίας, η καλλιέργεια της ελληνικής παιδείας και του ευρωπαϊκού πολιτισμού, ο σχολιασμός των κοινοτικών πραγμάτων, η ενημέρωση και η ψυχαγωγία. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε το περιοδικό *Αστήρ του Πόντου*, που κυκλοφόρησε από το 1884 ως το 1886 και ο σκοπός της έκδοσής του δεν ήταν μόνο ψυχαγωγικός αλλά συνέβαλε «στην πνευματική και ηθική ανάπτυξη της κοινωνίας», όπως διατύπωνε ο εκδότης του.

Οι ελληνικές εφημερίδες εμφανίστηκαν στην Τραπεζούντα το 1908, στο πλαίσιο του πολιτικού κλίματος που ακολούθησε την επανάσταση των Νεοτούρκων και την επαναφορά του Συντάγματος. Πέντε ελληνικά έντυπα εκδόθηκαν μεταξύ των ετών 1908-1911. Μεταξύ αυτών ήταν ο *Φάρος της Ανατολής*, η *Επιθεώρησις* (1910), το πρώτο έντυπο που δημοσίευσε φωτογραφικό υλικό και ο *Ποντικός* (1911), η μοναδική σατυρική εφημερίδα της Τραπεζούντας. Τα τελευταία έντυπα που εκδόθηκαν ήταν η *Ηχώ του Πόντου* και η *Σάλπιγξ*. *Συνεχίζεται*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«Κοιτίδες Ελληνισμού», *Η Καθημερινή*.
Σαββίδης Α., *Ιστορία Αυτοκρατορίας των Μεγάλων Κομνηνών (1204-1461)*, εκδ. Αφοί Κυριακίδη, 2009.
Τσιπτσές Η., «Η κατάκτηση της Τραπεζούντας από τους Οθωμανούς το 1461», *Μεταπτυχιακή εργασία* Α.Π.Θ., 2007.

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ - ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ’ ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ (XV)

Τα 4 Α της καταστροφής της ανθρωπότητας: Αμάθεια, Αντιζηλία, Απληστία, Αλαζονεία.

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Άλλος θαλάσσιος δρόμος συνέδεε το βορειοδυτικό Εύξεινο Πόντο με το νοτιοανατολικό, ο οποίος έωνε την Τραπεζούντα με την περιοχή του δέλτα του Δούναβη.

Οι τρεις παράλληλοι απευθείας θαλάσσιοι δρόμοι στον άξονα από βορρά προς νότο στον Εύξεινο Πόντο ήταν¹²⁴:

- Ο δρόμος που έωνε τη νότια με τη βόρεια ακτή του Εύξεινου Πόντου, διασχίζοντας τη θάλασσα σχεδόν σε ευθεία πορεία, είναι ο πιο σύντομος άξονας επικοινωνίας που συνδέει απευθείας και διαγώνια την πόλη της Σινώπης με το νοτιότερο σημείο της Κριμαίας (Ακρωτήριο Φάρος ή σημερινό Sarych της Δημοκρατίας της Κριμαίας) με τα παρακείμενα λιμάνια [όπως Σεβαστούπολη και Γιάλός (σημερινή ιστορική Yalta της Δημοκρατίας της Κριμαίας, που το 1945 μοιράστηκαν οι Ευρωπαϊκές χώρες μεταξύ των δύο νέων πολιτικών πόλων)]. Στο έργο του Άραβα γεωγράφου - ιστορικού Ismā'il b. 'Alī b. Mahmūd b. Muhammad b. 'Umar b. Shāhanshāh b. Ayyūb b. Shādī b. Marwān (γ. 1273 - θ. 1331, εν συντομία Abulfeda) σημειώνεται ότι η Χερσώνα βρισκόταν ακριβώς απέναντι από τη Σινώπη και η απόσταση Φάρος - Σινώπη ανέρχονταν περίπου στα 230 χλμ.

- Η Σουγδαία (σημερινό Sudak της Δημοκρατίας της Κριμαίας) συνδέεται με τη Αμισό (σημερινή Samsun της ΤΔ), που ιδρύεται τον 3ο αι. μ. Χ., και η διοικητική εξάρτησή της από το Βυζάντιο ήταν εξαιρετικά χαλαρή¹²⁵. Από τον 8ο αι. εμφανίζεται ως αυτοκέφαλη Επισκοπή, υπαγόμενη απευθείας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης. Θα δεχτεί επιθέσεις και σύντομη κατοχή των Ρως. Με τη συμμαχία Βυζάντιο - Χακανάτο Χαζάρων Τούρκων θα βρεθεί υπό την επικυριαρχία των Χαζάρων. Τον 10ο αι. προάγεται σε Αρχιεπισκοπή και το 1282 σε Μητρόπολη. Διοικητικά ανήκε στο Θέμα Χερσώνος. Τέλη του 11ου αι θα επικρατήσουν οι Τούρκοι Κουμανοί, ενώ μετά το 1204 διοικείται από την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας. Το 1249 υποτάχθηκε στους Τατάρους. Την ίδια περίοδο, όπως στα περισσότερα λιμάνια της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας, θα ιδρυθούν παροικίες Ενετών και Γενουατών, όπου θα εξελιχθεί σε σημαντικό κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου. Το 1320 οι Μουσουλμάνοι Τατάροι θα εισβάλουν στη Σουγδαία και θα εκμηδενίσουν σχεδόν τον Ελληνόφωνο Χριστιανικό (ή Ρωμαϊκό) πληθυσμό. Την περίοδο 1365-1475 η Σογδαία μετατρέπεται σε εμπορική αποικία διοικούμενη απευθείας από την Γένοβα. Το 1475 θα κατακτηθεί από το ΟσΚ, όπου διοικητικά θα ενταχθεί στο Ταταρικό υποτελές στο ΟσΚ Χακανάτο των Giray.

- Η Θεοδοσία (η σημερινή Kaffa της Δημοκρατίας της Κριμαίας) συνδέεται με την Τραπεζούντα¹²⁶, ήταν από τις πρώτες αποικίες των Μιλησίων στην Κριμαία, που ανεγέρθηκε τον 6ο αι. π. Χ. Τον 4ο αι. π. Χ. πλέον έχει μετατραπεί σε μεγάλο λιμάνι για τη μεταφορά σιταριού στην Ελλάδα, ιδιαίτερα στην Αθήνα. Η εξαγωγή σιταριού συνεχίστηκε μέχρι τις ημέρες του Μιθραδάτη ΣΤ' Ευπάτορα. Αποτελεί μία από τις τελευταίες Ελληνιστικές πόλεις που έπεσε στους Ρωμαίους το 324 μ.Χ. Θα λεηλατηθεί από τους Ούνους τον 4ο αι. μ. Χ.. Θα μετονομαστεί τον 9ο αι. σε Kaffa (Γενουατικά: Carpha, Τουρκικά: Kefe). Το 1266 η περιφέρεια θα εκποιηθεί από τη Μογγολική Χρυσή Ορδή και θα αγοραστεί από τους Γενουάτες με την σύμφωνη γνώμη του Μιχαήλ Η' Παλιολόγου (1259-1282). Η πόλη έγινε το κύριο λιμάνι και ένα σημαντικό σκλαβοπάζαρο, όπου μεταφέρονται οι Έλληνες σκλάβοι των Μουσουλμάνων της Ανατολίας, σε Μεσόγειο και Βόρεια Αφρική. Το 1346 καταγράφεται ιστορικά ο πρώτος βιολογικός πόλεμος, όταν Τατάροι και Βενετσιάνοι για να κάμψουν την άμυνα της πόλης, εκτόξευσαν βουβωνικά πτώματα μαστιγωμένα από πανώλη πάνω από τα τείχη των Γενοβέζων υπερασπιστών. Όταν έπεσε η Κωνσταντινούπολη το 1453, η Kaffa ανήκε στην επιχειρηματική Τράπεζα του Αγίου Γεωργίου της Γένοβας. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, συνέχισε να ευδοκίμει ως

σημαντικός εμπορικός σταθμός και στρατηγικό κέντρο για το εμπόριο Ανατολής - Δύσης. Ο μεγάλος μεσαιωνικός περιηγητής και συγγραφέας Abū 'Abd Allāh Muḥammad ibn 'Abd Allāh al-Lawātī al-Taṭīī ibn Baṭṭūṭah, (εν συντομία ibn Baṭṭūṭah, γ. 1304 — θ. 1377) ανέφερε ότι η Kaffa ήταν “ένα από τα πιο διάσημα λιμάνια του κόσμου”. Ωστόσο, η Kaffa το 1475 κατακτήθηκε από τους Giray. Η πόλη μερικές φορές αποκαλούνταν ως “Küçük İstanbul” (Μικρή Κωνσταντινούπολη) ή “Kırım İstanbul” (Κωνσταντινούπολη της Κριμαίας)¹²⁷. Παρέμεινε υπό τον έλεγχο του Οσκ και των Τατάρων μέχρι την προσάρτηση της Κριμαίας από τη Ρωσία το 1783.

Ιστορικά η Κριμαία εκτός των ιδρυτών των πόλεων της Ελλήνων, συνδέεται με αρκετούς Ελληνικούς επικοινωνισμούς:

- Τον 8ο αι., από την Ανατολία, τον οποίο προκάλεσαν οι θρησκευτικές έριδες στο Βυζάντιο.

- Τον 9ο-10ο αι. οι νομάδες της στέπας, Μαγιάροι και Πετσενέγοι, επιδράμουν κατά του Χαζαρικού βασιλείου, γεγονός που θα προκαλέσει την εξασθένησή του. Έτσι, το Βυζάντιο αποκατέστησε την εξουσία του στις ορεινές περιοχές της νότιας Κριμαίας, δημιουργώντας το Θέμα των Κλιμάτων, με κέντρο τη Χερσώνα, εφόσον η ανατολική Κριμαία παρέμεινε υπό χαζαρική κυριαρχία. Η χερσονήσος ενισχύεται πληθυσμιακά με Χριστιανούς Ορθοδόξους.

- Το 10ο-13ο αι. η Χερσώνα αποτελούσε μια τυπική βυζαντινή πολιτεία και ο αγροτικός πληθυσμός της νοτιοδυτικής Κριμαίας εξελληνίστηκε πλήρως, όσον αφορά τον πολιτισμό, ακόμα και αν οι γραπτές πηγές μιλούν για τη “Γοτθία” και η γοτθική γλώσσα ήταν εκεί ζωντανή.

- Το 1771 κατόπιν των “Ορλωφικών” [Κοίτα κεφ. VII] θα προσφύγουν από τον Ελλαδικό χώρο Έλληνες για να σωθούν από την εξοντωτική μανία - ποινή των Οσμανικών Αρχών. Έτσι η Φιλική Εταιρεία θα βρεθεί στην ευρεία περιοχή...

- Κατόπιν των Βαλκανικών πολέμων (1912 - 1913) θα προσφύγουν Έλληνες από τον Πόντο της Ανατολίας για να σωθούν από τις επιθέσεις του Torpal Osman [Κοίτα κεφ. IX].

Τέλος στον 21ο αι., όταν “βάλλονται” οι ιδρυτές της περιφέρειας από σχεδόν νεοσύστατα κράτη του 20ου αι., το Ελλαδικό πολιτικό κατεστημένο απόκρυψε εξ ολοκλήρου την ιστορική πραγματικότητα...

Εισροή των Λατίνων (11ος-13ος αι.) και η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας (1204-1463)

Εδραίωση Λατίνων στη Βυζαντινή Επικράτεια

Όταν οι Νορμανδοί το 1081 υπό τον Ροβέρτο Γουισκάρδο [Robert Guiscard (γ. 1015, Νορμανδία-θ. 1085. Αθήνα)]¹²⁸ επιτίθενται κατά του Δυρραχίου, τα ενετικά πλοία κατατροπώνουν τα νορμανδικά, ενώ στις επί ξηράς μάχες υπερισχύουν τα βυζαντινά στρατεύματα υπό τις διαταγές του Γεωργίου Παλαιολόγου(γ. ~ 1060-θ. ?).¹²⁹ Το 1082 ο Αλέξιος Α' Κομνηνός (1081-1118), με χρυσόβουλλο παραχωρεί δικαιώματα στους Ενετούς.¹³⁰ Το γεγονός αυτό σηματοδοτεί την αρχή της εδραίωσης των Λεβαντίνων¹³¹ στην Ανατολική Μεσόγειο. Το 1198 ο Αλέξιος Γ' Άγγελος (1195-1203) έστω και απρόθυμα εξέδωσε χρυσόβουλλο στους Ενετούς, με το οποίο ανανεώνονταν τα εμπορικά προνόμια και μεταβάλλονταν τα όρια δράσης των Ενετών εμπόρων.

Το 1100 περατώνεται η ανέγερση του καθεδρικού Ναού του Αγ. Μάρκου, που οι Ενετοί τον θεωρούν «η δόξα των ναών της Χριστιανότητας».¹³²

Οι Ενετοί πρωτοστατούν στις Σταυροφορίες και συγκρομμένα στην Α' Σταυροφορία(1096-1099) ο Δούκας Vitale A' Michiel (1096-1101) συμμετέχει με 200 πλοία προκειμένου να κατακτηθούν τα παράλια της Παλαιστίνης και τα Ιεροσόλυμα. Έτσι οι Ενετοί θα αρχίσουν να δημιουργούν συνοικίες στις παράκτιες εμπορικές πόλεις του Βυζαντίου. Ο Αλέξιος Α' Κομνηνός επίσης θα παραχωρήσει σπουδαία προνόμια και στους Πισσωτές, που θα ισχύουν μόνο για την Κων/πολη.¹³³

Προς τα τέλη της βασιλείας του Ιωάννη Β' Κομνηνού (1118-1143), οι Γενουάτες ήλθαν για πρώτη φορά σε διαπραγματεύσεις με το Βυζάντιο και το 1169 απέκτησαν εξαιρετικά εμπορικά προνόμια σ' όλη την αυτοκρατορία εκτός των βορείων ακτών του Ευξείνου Πόντου και της Αζοφικής Θάλασσας.¹³⁴

Οι Νορμανδοί το 1185 επωφελούμενοι της αντιπαράθεσης Κομνηνών-Αγγέλων θα καταλάβουν το Δυρράχιο και θα πραγματοποιήσουν επιδρομή κατά της Θεσσαλονίκης. Εκτός του ότι θα λεηλατήσουν την πόλη θα σφαγιάσουν τουλάχιστον 7.000 Χριστιανούς κατοίκους της. Ο Βυζαντινός διοικητής της Θεσσαλονίκης Δαυίδ Κομνηνός (γ. 1184-θ. 1212) θα εγκαταλείψει την πόλη στο έλεος των Νορμανδών και θα καταφύγει στη βασιλική Αυλή της Γεωργίας.

Μία από τις συνέπειες της εισβολής των Τουρκομάνων-Τούρκων και των Σταυροφόρων της περιόδου των Κομνηνών (1081-1191) και Αγγέλων (1185-1204), είναι ότι Δύση και Ανατολή άρχισαν να έχουν άμεσες εμπορικές συναλλαγές. Έτσι το Βυζάντιο θα χάσει τον ρόλο του μεσάζοντα και θα απολέσει σημαντικά έσοδα. Καθώς πλησίαζε το 1204 η εμπορική σημασία του Βυζαντίου υποσκάπτεται από την εμπορική ανάπτυξη των Δημοκρατιών Βενετίας, Γενούης και Πίσσας, των οποίων οι ηγέτες συμφιλιώνονται με Σελτζούκους και Χαλιφάτο.

Συνεχίζεται

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

124. Κοίτα Todorova, E., *One of the Black Sea routes, 13th-15th centuries, στο Le pouvoir central et les villes en Europe de l' Est et du Sud-Est du XVe siècle aux débuts de la révolution industrielle & les villes portuaires* (Sofia 1985), σελ. 161.

125. Κοίτα Εγκυκλοπαίδεια Ιδρυμα Μείζονος Ελληνισμού Εύξεινος Πόντος, Λίμα Σογδαία της Παπαγεωργίου Αγγελικής, Αθήνα 2008.

126. Κοίτα Todorova, E., *One of the Black Sea routes, 13th-15th centuries, στο Le pouvoir central et les villes en Europe de l' Est et du Sud-Est du XVe siècle aux débuts de la révolution industrielle & les villes portuaires*, Βουλγαρία, Sofia, 1985, σελ. 161.

127. Κοίτα εγκυκλοπαίδεια Britannica, λίμα Feodosiya, <https://www.britannica.com/place/Feodosiya>.

128. Robert Guiscard, Νορμανδός τυχοδιώκτης επικρατεί με την κατάκτηση της νότιας Ιταλίας και της Σικελίας. Ο Robert γεννήθηκε στην οικογένεια Hauteville στη Νορμανδία, πήγε να γίνει Count της Απουλίας και της Καλαβρίας (1057-1059), Δούκας της Απουλίας, της Καλαβρίας και της Σικελίας (1059-1085). Χάνει όλο το στράτευμά του σε μάχη κατά Βυζαντίου και Βενετίας.

129. Κοίτα Άννα Κομνηνού, *Αλεξιάδα*, 4.2.1.-4.3.3. Η Άννα Κομνηνή (1083-1153) ήταν Βυζαντινή πριγκίπισσα, ιστορικός και ιατρός, κόρη και πρωτότοκο παιδί του Βυζαντινού αυτοκράτορα Αλεξίου Α' Κομνηνού και της αυτοκράτειρας Ειρήνης Δούκαινας.

130. «...Αλλά και πάσαις ταῖς ἐν Βενετίᾳ ἐκκλησίαις χρυσίου ποσότητα ἱκανὴν ἐπὶ σὺν διανεύμασθαι ἀπὸ τῶν βασιλικῶν ταμειῶν ἐκέλευσε. Τῇ μέντοι ἐπ' ὀνόματι τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἀποστόλου Μάρκου ἐκκλησίᾳ ὑποφύρουσ ἀπαντας τοὺς ἐκ Μέλφης ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔργαστήρια κατέχοντας πεποίηκε, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Ἑβραϊκῆς σκύλας μέχρι τῆς καλουμένης Βίγλας διήκοντα ἔργαστήρια καὶ τὰς ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου ἐμπεριεχομένας σκύλας ἐδώρησατο, καὶ ἐτέρων πολλῶν ἀκινήτων δωρεὰς ἐν τῇ βασιλευούσῃ καὶ τῇ πόλει Δυρραχίου καὶ ὅποι ποτ' ἂν ἐκεῖνοι ἦπθσαντο. Τὸ δὲ δὴ μείζον, τὴν ἐμπορίαν αὐτοῖς ἀζήμιον ἐποίησεν ἐν πάσαις ταῖς τὴν ἐξουσίαν Ῥωμαίων χώραις...». Κοίτα Άννα Κομνηνή, *Αλεξιάδα* 6.5.10.

131. Levant: εδάφη και νησιά της Ανατολικής Μεσογείου (1497). Levantine: ο γηγενής του Levant (1649), από λεξικό της Οξφόρδης. Ως ερμηνεία από ελληνικής πλευράς: Ο Καθολικός Χριστιανός της καθ' ἡμᾶς Ανατολής, ο αντίστοιχος Ρωμικός (κοίτα παράρτημα II) για την Εκκλησία της Ρώμης.

132. Ο Άγιος Μάρκος (Basilica di San Marco). Θεωρείται ένα σημαντικό δείγμα βυζαντινής αρχιτεκτονικής στην Ιταλία. Χτίστηκε το 1100 έχοντας ως πρότυπο τον ναό των Αγίων Αποστόλων της Κωνσταντινούπολης. Αρχισε να χτίζεται το 830 για να στεγάσει τα λείψανα του Ευαγγελιστή Αγίου Μάρκου, που τα μετέφεραν από την Αλεξάνδρεια το 829. Στην αρχή ήταν ρυθμού Βασιλικής. Αργότερα έγιναν βυζαντινές (11ος αι.) και γοτθικές αλλαγές (13ος αι.). Έχει σχήμα σταυρού με τέσσερις θόλους, που περιβάλλουν έναν κεντρικό μεγαλύτερο. Η δεξιά πλευρά στολίζεται με περιστύλιο. Ο μεγάλος αριθμός των μαρμάρινων κιόνων (500), η ποικιλία των μωσαϊκών απ' όλες τις εποχές (12ος-15ος αι.), η ανάμειξη των ρυθμών και η πλατώρα διακόσμηση κάνουν, ώστε να παρουσιάζεται ένα ιδιόμορφο, σχεδόν ανατολίτικο, σύνολο. Στο προσώο του ναού βρίσκονται τα τέσσερα χαλκόχρυσα αλόγα που ο Μ. Κωνσταντίνος αφαίρεσε από την αψίδα του Τραιανού (Ρώμη) και τα μετέφερε στην Κωνσταντινούπολη. Ύστερα από την άλωση της Πόλης από τους Φράγκους μεταφέρθηκαν στη Βενετία και τοποθετήθηκαν στον Άγιο Μάρκο.

133. Κοίτα A.A. Vasiliev, *Ιστορία Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*, τόμος Α' σελ. 597. Για Ελλάδα εκδόσεις Μπεργάνδης.

134. Κοίτα A.A. Vasiliev, *Ιστορία Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*, τόμος Α' σελ. 598. Για Ελλάδα εκδόσεις Μπεργάνδης.

ελληνοτουρκικά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ



Η ανάγκη ενίσχυσης της εταιρικής σχέσης Αθήνας - Ιερουσαλήμ - Λευκωσίας

Σε ένα ενδιαφέρον άρθρο ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Στρατηγικής και Ασφάλειας της Ιερουσαλήμ, διακεκριμένος καθηγητής Efraim Inbar αναφέρεται στις τριμερείς σχέσεις Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ επισημαίνοντας την ανάγκη της συνεκτικής ενδυνάμωσής τους. Τα τελευταία χρόνια, η Κύπρος, η Ελλάδα και το Ισραήλ έχουν εντείνει σημαντικά τις πολιτικές, ενεργειακές και στρατιωτικές σχέσεις τους. Χρειάζεται όμως πιο συνεκτική κοινή ατζέντα εξωτερικής πολιτικής για να ενισχυθεί η στρατηγική σημασία της εταιρικής σχέσης Αθήνας-Ιερουσαλήμ-Λευκωσίας. Οι πολιτικές ηγεσίες των χωρών συναντώνται τακτικά και συντονίζουν τις ενεργειακές τους πολιτικές, ιδίως όσον αφορά τα κοιτάσματα φυσικού αερίου στην ανατολική Μεσόγειο. Επιπλέον, ίδρυσαν το Φόρουμ Φυσικού Αερίου Ανατολικής Μεσογείου (EMGF), στο οποίο συμμετέχουν οι Αίγυπτος, Ιταλία, Ιορδανία και Παλαιστινιακή Αρχή (ΠΑ), που αποτελεί μια περιφερειακή πλατφόρμα συνεργασίας για την ανάπτυξη των κοιτασμάτων φυσικού αερίου στη Μεσόγειο. Επιπλέον, τα τρία κράτη διεξάγουν διάφορες στρατιωτικές ασκήσεις. Πρόσθετες αλληλεπιδράσεις σε άλλους τομείς εδραιώνουν αυτή την ευθυγράμμιση, η οποία έχει πολιτική και στρατηγική σημασία. Για παράδειγμα, συνέβαλε στην αλλαγή πολιτικής της Τουρκίας. Χρειάζεται όμως μια πιο συνεκτική κοινή ατζέντα. Το πρώτο σημείο προσοχής στην ατζέντα είναι ο καλύτερος συντονισμός στην Ουάσιγκτον για την ευαισθητοποίηση των Ηνωμένων Πολιτειών στις περιφερειακές πραγματικότητες, καθώς δεν φαίνεται να έχουν μια συνεκτική πολιτική έναντι αυτής της περιοχής. Η Ουάσιγκτον έχει εμμονή με τα ανθρώπινα δικαιώματα στην προσέγγισή της προς την Αίγυπτο, το σημαντικότερο αραβικό κράτος. Στη Λιβύη, κλίνει προς τα ισλαμιστικά στοιχεία. Το αποκορύφωμα της στρατηγικής κοντόφθαλμης σκέψης ήταν η ακύρωση της υποστήριξής της στον αγωγό EastMed (για υποτιθέμενους περιβαλλοντικούς λόγους), ο οποίος σχεδιαζόταν να φέρει ενέργεια στην Ευρώπη, λίγες εβδομάδες πριν από τον πόλεμο στην Ουκρανία, επισπεύδοντας μια ενεργειακή κρίση. Η αμερικανική κυβέρνηση χρειάζεται καλύτερη εστίαση όταν προσεγγίζει την περιοχή. Καθώς οι Ηνωμένες Πολιτείες στρέφουν την προσοχή τους στην Κίνα για ευνοήτους λόγους, η περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου θα λάβει ακόμη λιγότερη αμερικανική προσοχή. Ωστόσο, η άνοδος των τιμών της ενέργειας θα μπορούσε να επιβραδύνει την αμερικανική αποχώρηση

από την ευρύτερη Μέση Ανατολή. Το δεύτερο σημείο της κοινής ατζέντας αφορά την Αίγυπτο, μέλος του ΕΜΓΣ και ιστορικό αντίπαλο δέος της Τουρκίας. Επιπλέον, η Ελλάδα και η Κύπρος έχουν προωθήσει τις στρατιωτικές σχέσεις με την Αίγυπτο ενόψει των απειλών ασφαλείας και για να βοηθήσουν στην υπεράσπιση των συμφερόντων τους στην ανατολική Μεσόγειο. Ωστόσο, η Αίγυπτος είναι απρόθυμη να ενταχθεί στην ελληνική ευθυγράμμιση με το Ισραήλ, παρά τη σημαντική βελτίωση των σχέσεων Καΐρου - Ιερουσαλήμ. Απαιτούνται προσπάθειες για την ενσωμάτωση της Αιγύπτου στη διαμόρφωση. Η συμμετοχή της Αιγύπτου στον σχηματισμό θα μπορούσε να είναι ιδιαίτερα επωφελής για τα τέσσερα κράτη. Κοινό ζήτημα αποτελεί και η Τουρκία, μια αναθεωρητική δύναμη που εμφορείται από νεοοθωμανικές και ισλαμικές παρορμήσεις. Έχει μετριάσει τη συμπεριφορά της για διάφορους λόγους, αλλά όσο ο Ταγίπ Ερντογάν είναι ηγέτης της, οι δυνατότητες για το απρόβλεπτο είναι μεγάλες. Η αποχώρηση των ΗΠΑ από την περιοχή και μια αποδυναμωμένη Ρωσία προσδίδουν μεγαλύτερη ελευθερία δράσης στην Τουρκία (και σε άλλες περιφερειακές δυνάμεις). Ο πόλεμος στην Ουκρανία υπογράμμισε τη στρατηγική σημασία της θέσης της Τουρκίας. Επιπλέον, οι ΗΠΑ θα συνεχίσουν να διστάζουν να πιέζουν την Άγκυρα για να μην την σπρώξουν στην αγκαλιά της Ρωσίας. Τέτοιες εξελίξεις θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τον τουρκικό τυχοδιωκτισμό. Η ανάσχεση της Τουρκίας θα συνεχίσει να αποτελεί μια σημαντική πρόκληση.

Η Γερμανία, αναβαθμίζει πλέον το ζήτημα των τουρκικών αξιώσεων σε ζήτημα αμφισβήτησης ευρωπαϊκών συνόρων

Το ζήτημα των τουρκικών αξιώσεων στο Αιγαίο είναι ένα θέμα το οποίο μέχρι πρότινος η γερμανική πλευρά υποτιμούσε ή ήλπιζε ότι πρόκειται για «πολιτικό σόου εσωτερικής κατανάλωσης του Ταγίπ Ερντογάν ενόψει των προεδρικών εκλογών του 2023» και για «επιθετική ρητορική του Τούρκου προέδρου» που όμως σταματά στα λόγια αναφέρει σε άρθρο



της στη DW η Δήμητρα Κυρανούδη με αφορμή στο πρόσφατο ταξίδι της Γερμανίδας ΥΠΕΞ σε Ελλάδα και Τουρκία. Κατέστη παραπάνω από σαφές –και από τις δηλώσεις της Πράσινης υπουργού Εξωτερικών της Γερμανίας, Αναλένας Μπέρμπεκ στις δύο συνεντεύξεις Τύπου σε Αθήνα και Πόλη– ότι οι τουρκικές αμφισβητήσεις θα πρέπει να ιδωθούν υπό άλλο πρίσμα: ως συνειδητή στρατηγική επιλογή της Τουρκίας στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής απέναντι στην Ελλάδα και συνολικά την ΕΕ, με στόχο τη διασάλευση της ασφάλειας και της σταθερότητας στην ανατ. Μεσόγειο, θέτοντας δυνητικά σε κίνδυνο και την ειρήνη στην περιοχή. Έχοντας κατά νου το πρόσφατο παράδειγμα του ρωσικού αναθεωρητισμού και της υλοποίησής του στην Ουκρανία, με στόχο τη χάραξη νέων συνόρων, δεν μπορεί πλέον κανείς να παραβλέπει αντίστοιχες τάσεις αναθεωρητισμού που παρατηρούνται στην Τουρκία, όπως π.χ. οι πρόσφατοι «κόκκινοι χάρτες» του Αιγαίου που παρουσιάζουν ως τουρκικά μεγάλα νησιά, όπως τη Ρόδο, τη Λέσβο, την Κω αλλά και την Κρήτη. Αυτή είναι, η κεντρική διαπίστωση της γερμανικής πλευράς. Η σημαντικότερη δήλωση για τα ελληνοτουρκικά έγινε αναμφίβολα στην Αθήνα με την Αναλένα Μπέρμπεκ να βάζει τέλος πλέον και η ίδια διά ζώσης στα περί «ίσων αποστάσεων» μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας ως προς την αμφισβήτηση της ελληνικής εδαφικής ακεραιότητας των νησιών του αν. Αιγαίου. «Κανένας δεν έχει δικαίωμα να την αμφισβητεί», είπε χαρακτηριστικά. Αυτό πάντως που υπογράμμισε emphaticά και στην Πόλη η Αναλένα Μπέρμπεκ είναι ότι το ζήτημα των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων στο Αιγαίο δεν είναι μόνο ένα διμερές-ελληνοτουρκικό ζήτημα αλλά εντέλει ευρωπαϊκό ζήτημα, δεδομένου ότι τα σύνορα της Ελλάδας είναι ταυτόχρονα και εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η Γερμανία, αναβαθμίζει πλέον το ζήτημα στην ατζέντα της ως ζήτημα αμφισβήτησης ευρωπαϊκών συνόρων.

Γκας Μπιλιράκης για Τουρκία: Οι ΗΠΑ δεν θα διστάσουν για την υπεράσπιση της Ελλάδας

Τη συνεχιζόμενη τουρκική επιθετικότητα κατά της Ελλάδας καταδίκασε ο Ελληνοαμερικανός βουλευτής Γκας Μπιλιράκης, που υπηρετεί ως Συμπρόεδρος του Hellenic Caucus και του Hellenic-Israel Alliance του Κογκρέσου. Σημειώνοντας «την αστάθεια που προκαλεί αυτή η συμπεριφορά για την περιοχή και τους παραλληλισμούς μεταξύ της ρητορικής του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν έναντι της Ελλάδας και της εχθρικής γλώσσας του Ρώσου προέδρου Βλαντίμιρ Πούτιν προς την Ουκρανία» ο κ. Μπιλιράκης προειδοποίησε ότι «οι ΗΠΑ δεν θα διστάσουν μπροστά στην υπεράσπιση της Ελλάδας, ενός μακροχρόνιου και σταθερού συμμάχου των ΗΠΑ».



Οι δηλώσεις του κ. Μπιλιράκη έρχονται έπειτα από την ψήφιση στην Βουλή των Αντιπροσώπων του Αμυντικού Προϋπολογισμού, ο οποίος περιλαμβάνει τροπολογία που υποστήριξε ο βουλευτής από κοινού με τους κ. Pappas, Malliotakis και Pallone. Η τροπολογία θα εμποδίσει τον Αμερικανό πρόεδρο Μπάιντεν από το να πουλήσει F-16 στην Τουρκία και θα θέσει σε εφαρμογή την απαράιτητή επίβλεψη του Κογκρέσου προκειμέ-

νου να εξασφαλίσει ότι η Τουρκία δεν τα χρησιμοποιεί για να παραβιάσει την κυριαρχία της Ελλάδας. Οι περιορισμοί που θέτει η τροπολογία (εγκρίθηκε με 244 ψήφους υπέρ έναντι 179 κατά) μπορούν να αρθούν μόνο αν ο Πρόεδρος των ΗΠΑ πιστοποιήσει στις αρμόδιες επιτροπές του Κογκρέσου ότι υπάρχουν λόγοι εθνικής ασφαλείας που απαιτούν τη συγκεκριμένη πώληση. Επίσης θα πρέπει να δώσει αναλυτική περιγραφή των μέτρων που λαμβάνονται για να διασφαλιστεί ότι τα F-16 δεν χρησιμοποιούνται για υπερπτήσεις πάνω από την Ελλάδα. Τους επόμενους μήνες θα κατατεθεί ανάλογη τροπολογία και στη Γερουσία αυξάνοντας την πιθανότητα να γίνει νόμος των ΗΠΑ.

Έργα Τούρκων καλλιτεχνών στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Στη μόνιμη έκθεση του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης εκτίθενται τα έργα δυο διεθνώς αναγνωρισμένων Τούρκων καλλιτεχνών. Πρόκειται για τους Εργκούν Κιόκεν (*Η Σημαία*) και Κουτλουγ Αταμάν (*Τα 99 Ονόματα*).



Στο πολυβραβευμένο έργο *Η Σημαία*, ο Κιόκεν καταγράφει τον εορτασμό της εθνικής γιορτής της Τουρκίας, γνωστής ως Ημέρα της Εθνικής Κυριαρχίας και του Παιδιού, που γιορτάζεται στις 23 Απριλίου. Η διπλή βιντεοπροβολή δείχνει εικόνες από μια τυπική εθνική εορτή: μέσα σε ένα στάδιο, μαθητές και πρόσκοποι απαγγέλλουν πατριωτικά ποιήματα μπροστά σε γονείς και επίσημους εκπρόσωπους του στρατού και της πολιτείας, με μουσική υπόκρουση από τη στρατιωτική ορχήστρα. Τα γενικά πλάνα δείχνουν πως οι πατριωτικοί όρκοι και τα ποιήματα εντάσσονται σε ένα τελετουργικό που παραπέμπει σε ολοκληρωτικό καθεστώς, σε αντίθεση με τις κοντινές λήψεις, όπου μπορεί να διακρίνει κανείς την παιδική αθωότητα πίσω από την επικίνδυνη εθνικιστική μάσκα. Ο Κουτλουγκ Αταμάν συνδυάζοντας πρακτικές μυθοπλασίας και ντοκιμαντέρ, κινηματογράφου και βιντεοτέχνης, φωτίζει πτυχές της ζωής μεμονωμένων ανθρώπων στο περιθώριο, τους οποίους αντιμετωπίζει ως προεκτάσεις του εαυτού του. Το έργο του *99 Ονόματα* (φωτό) βασίζεται στον γλυπτικό χειρισμό πέντε προβολών βίντεο ενός άντρα που προσεύχεται. Ο τίτλος του έργου αναφέρεται στα 99 ονόματα και χαρακτηριστικά του Θεού, και η επαναλαμβανόμενη εκφορά των ονομάτων του Θεού αποτελεί προσευχητική πράξη. Με την περιστροφική γωνία λήψης και την ανοδική διάταξη των οθονών της εγκατάστασης, σε συνδυασμό με τη διαρκώς αυξανόμενη ένταση της προσευχής του άντρα, το έργο αναφέρεται στη θρησκευτική έκσταση, μια εμπειρία πνευματική και σωματική.

τα σωματεία μας



Ιωάννα Δόκου εις μνήμη Σταύρου Ιορδανίδη προσέφερε 50 €, Ελένη Γιαγτζόγλου εις μνήμη Σταύρου Ιορδανίδη προσέφερε 30 €.

Το Διοικ. Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά

Σύνδεσμος Κεντρικιάδων

Αγαπητά μας Μέλη, Φίλες και Φίλοι,
Σας στέλνουμε πολλές ευχές για ένα χαρούμενο φθινόπωρο με υγεία και κάθε καλό! Σας παραθέτουμε το πρόγραμμα που ετοιμάσαμε και σας περιμένουμε.

Δευτέρα 12/9/2022: Τετραήμερη κρουαζιέρα στα νησιά του Αιγαίου.

Σάββατο 24/9/2022: Εκδρομή στο Αίγιο και προσκύνημα στη θαυματουργή Παναγία Τρυπητή, γεύμα και απογευματινός καφές στην Τράπεζα Αιγιαλείας με τη μοναδική θέα.

Παρασκευή 30/9/2022: Η Θεατρική Ομάδα του Συνδέσμου Κεντρικιάδων συμμετέχει με το έργο «Ο Άνθρωπος και Ο Λόγος» στο Πολιτιστικό Φεστιβάλ «ΗΡΑΚΛΕΙΑ 2022» με τίτλο Η ΜΙΚΡΑΣΙΑ ΤΟΥ ΧΤΕΣ - Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ.

Δευτέρα 10/10/2022: Καλούμε τα μέλη μας σε Ειδική Γενική Συνέλευση για Εκλογές Αντιπροσώπων-Εκλεκτόρων στην Οί. Ομ.Κω. Ώρα 6:00 μ.μ. στο Πνευματικό μας Κέντρο, Δημ.Σούτσου 46, Αμπελόκηποι.

Από αρχές Οκτωβρίου: Α) Ξεκινούν και πάλι τα μαθήματα της Θεατρικής Ομάδας. Περιμένουμε να σας έχουμε μαζί μας. Β) Θα λειτουργήσει η Δανειστική μας Βιβλιοθήκη. Γ) Θα σας πληροφορήσουμε για τις νέες εκδρομές, ημερίδες, παρουσιάσεις βιβλίων κ.ά. Πληροφορίες μπορείτε να βρίσκετε και στην ιστοσελίδα μας: www.syndesmoskentrikiadon.gr

Δηλώσεις συμμετοχής στα τηλέφωνα: 6932652458, 210 2512563, 6976360880

Με θερμούς χαιρετισμούς,

Η Πρόεδρος
Όλγα Χάρτμαν

Η Γεν. Γραμματέας
Μαρία Πετλορέντζου



Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Δ. Σ. του Σωματείου Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας, μόλις πληροφορήθηκε τον θάνατο του αείμνηστου **ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ**

επί σειρά ετών Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου, συνήλθε εκτάκτως και αποφάσισε:

1. Να εκπροσωπηθεί στη νεκρώσιμη ακολουθία.
2. Να δοθεί ποσόν υπέρ των απόρων του Σωματείου αντί στεφάνου
3. Να δημοσιευθεί στον κωνσταντινουπολίτικο Τύπο.

Αθήνα 22 Ιουλίου 2022

Ο Πρόεδρος
Φώτιος Γιαννακάκης

Ο Γεν. Γραμματέας
Δημοσθένης Φιστουρής

Ένωση Κωνσταντινουπολιτών

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Δ. Σ. της Ενώσεως Κωνσταντινουπολιτών, μόλις πληροφορήθηκε τον θάνατο του αείμνηστου **ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ**

επί σειρά ετών Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Ενώσεως, συνήλθε εκτάκτως και αποφάσισε:

4. Να εκπροσωπηθεί στη νεκρώσιμη ακολουθία.
5. Να δοθεί ποσόν υπέρ των απόρων του Σωματείου αντί στεφάνου
6. Να δημοσιευθεί στον κωνσταντινουπολίτικο Τύπο.

Αθήνα 22 Ιουλίου 2022

Η Πρόεδρος
Λένα Αναπνιώτη

Ο Γεν. Γραμματέας
Φώτιος Γιαννακάκης

4^Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. ΜΕ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΕΚΛΟΓΩΝ

Πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 8 Αυγούστου 2022 η συνάντηση των μελών του Δ.Σ. του ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. με στελέχη των Επιτροπών των Κοινοτήτων μας στην Αίθουσα του Συσσιτίου της Κοινότητας Σταυροδρομίου υπό την προεδρία του Πατριαρχικού Εκπροσώπου Σεβ. Μητροπολίτη Δέρκων Γέροντα κ. Απόστολου. Στη συνάντηση, εκτός των Επιτρόπων, παρευρέθηκαν ο Σεβ. Μητροπολίτης Προύσης κ. Ιωακείμ και ο Σεβ. Μητροπολίτης Ίμβρου και Τενέδου κ. Κύριλλος.

Στη συνάντηση αυτή, όπου η ανταπόκριση των επιτροπών μας ήταν μεγάλη, ενημερώθηκαν για τις μέχρι τώρα επαφές του ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. και Προέδρων των Ρωμαϊκών Κοινοτήτων με τις Αρχές της χώρας για το θέμα των εκλογών στα Βακούφια και τις προσπάθειες που γίνονται να βρεθούν λύσεις στις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται. Οι Επίτροποί μας είχαν τη δυνατότητα να θέσουν ερωτήματα για τα πρακτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη δημιουργία των εκλογικών καταλόγων. Κοινή απόφαση όλων των παρευρισκομένων να διεξαχθούν κανονικά οι εκλογές, να υπάρξει συνεργασία μεταξύ τους για την καλύτερη οργάνωση της εκλογικής διαδικασίας και να ολοκληρωθεί σύντομα η προετοιμασία των εκλογικών καταλόγων καθώς ο χρόνος είναι περιορισμένος. Η διεξαγωγή εκλογών προβλέπεται από τον νόμο να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους.



ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

2^{ΟΣ} ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ «ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ»

«ECO SOS - Ενέργεια και Ρύπανση του Περιβάλλοντος»



Η τέχνη της φωτογραφίας, εκτός από κλάδος των Εικαστικών Τεχνών, έχει και την ιδιότητα να αποτυπώνει τη στιγμή που γίνεται παρελθόν και να αφήνει ντοκουμέντα στη σημερινή και στις μελλοντικές γενιές. Οι φυσικές καταστροφές, τα τεχνολογικά κι εργοστασιακά ατυχήματα, ο σύγχρονος τρόπος ζωής και ο καταναλωτισμός, οι πόλεμοι, που εκτός από σφαγές προκαλούν και αυξανόμενη περιβαλλοντική ρύπανση, καθώς επίσης και η μείωση των ενεργειακών πόρων με τη συνακόλουθη επιδείνωση της συνεχιζόμενης ισορροπίας μεταξύ φύσης και ανθρώπου προκάλεσαν ένα παγκόσμιο πρόβλημα στο οικοσύστημα.

Στο πλαίσιο αυτό, φωτογράφοι από Ελλάδα και Τουρκία προσκαλούνται να συμμετάσχουν στον 2ο Διεθνή Διαγωνισμό Φωτογραφίας «Νικόλαος Μαγγίνας» με θέμα: «**ECO SOS - Ενέργεια και Ρύπανση του Περιβάλλοντος**», και να παρουσιάσουν μέσα από τον φακό τους την περιβαλλοντική κρίση που διέρχεται ο πλανήτης και απειλεί το οικοσύστημα. Στόχος μας είναι μέσα από τις φωτογραφίες να συμβάλλουμε στην ενημέρωση των πολιτών, την κινητοποίηση των κυβερνήσεων και την αφύπνιση των ανθρώπων οικοδομώντας οικολογική συνείδηση.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Coşkun Aral (φωτορεπόρτερ)

Emine Ülkerim (φωτογράφος ντοκιμαντέρ)

Μαριλένα Σταφυλίδου (φωτογράφος-εκπαιδευτρια)

Mıgırdıç Arzıyan (δημοσιογράφος-φωτορεπόρτερ)

Νίκος Κασέρης (φωτογράφος-εκδότης)

Oscar Fuchs (μέλος των Δ.Σ. «Leica Türkiye» και του Μουσείου «Ara Güler»)

Γιάννης Σούλης (φωτογράφος, διαφημιστής, κινημα/στής)
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Alberto Modiano, Berge Arabian, İzzet Keribar, Γιώργος Δεμίρ

ΒΡΑΒΕΙΑ

1ο: Χρυσό Μετάλλιο της TFSF (Τουρκική Ομοσπονδία Φωτογραφίας) + 10.000 Λ.Τ.

2ο: Αργυρό Μετάλλιο της TFSF + 7.500 Λ.Τ.

3ο: Χάλκινο Μετάλλιο της TFSF + 5.500 Λ.Τ.

Τιμητικές Αναφορές (έως 3 φωτογραφίες): Τιμητική αναφορά της TFSF + 1.000 Λ.Τ.

Ειδικό Βραβείο İzzet Keribar: 3.000 Λ.Τ.

Βραβείο συμμετοχής (έως 30 φωτογραφίες): 400 Λ.Τ.

Περίοδος υποβολής συμμετοχών: 25 Ιουλίου 2022 – 1 Δεκεμβρίου 2022 (ώρα 23:00)

Συνεδρίαση κριτικής επιτροπής: 18 Δεκεμβρίου 2022

Ανακοίνωση νικητών: 21 Δεκεμβρίου 2022

Απονομή βραβείων: 8 Ιανουαρίου 2023 (ο χώρος και η ώρα θα ανακοινωθούν)

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: <https://tfsfonayliyarismalar.org/en/contest/detail/2nci-uluslararası-nikolaos-manginas-fotograf-yarismasi-en>

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γραμματεία: Μιχάλης Χαννούτογλου (Mikail Hannutoğlu)
Yeniköy Panayia Rum Ortodoks Kilisesi ve Mektebi Vakfı
Yeniköy Mah. Köybaşı Cad. No: 66, Sarıyer/İstanbul, TÜRKİYE

info@nihori.org, +90 532 69 170 69





İLBER ORTAYLI:

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΤΑΘΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Η Αγία Σοφία είναι ανάγκη να κλείσει για κάποιο διάστημα

Ο διάσημος ιστορικός, συγγραφέας και καθηγητής İlber Ortaylı προειδοποιεί ότι η Αγία Σοφία πρέπει να κλείσει για ένα διάστημα για διάφορες παρεμβάσεις, γιατί σε 10 χρόνια θα συμπληρωθούν 1.500 χρόνια από την κατασκευή και την πρώτη λειτουργία που έγινε σε αυτήν (532-537).

«Κατά περιόδους δημοσιοποιούνται ειδήσεις ότι παρουσιάζονται καθιζήσεις στο ισόγειο. Εγώ δεν τις παίρνω τοις μετρητοίς. Αυτό το λέω, γιατί κανένας δεν είναι σωστά ενημερωμένος για την κατάσταση των υπόγειων καναλιών απορροής υδάτων και των οικοδομικών ζωνών στήριξης που υπάρχουν κάτω από το κεντρικό κτίριο.

Δημοσιεύτηκε σε ιταλικό περιοδικό η μελέτη που πραγματοποιήθηκε στο Πολυτεχνείο Κωνσταντινούπολης και έχει την υπογραφή της Dr. Çiğdem Özkan Aygün. Επίσης η τελευταία μελέτη για τις υποδομές ανήκει στον καθηγητή Dr. Hasan Fırat Diker. Η ομάδα του Πολυτεχνείου Κωνσταντινούπολης λοιπόν διαπίστωσε ότι το υπάρχον σύστημα ύδρευσης και τα κανάλια απορροής υδάτων εκτείνονταν μέχρι στις στέρνες του Τορκαρι, όπως και στις τουαλέτες του χαρεμιού. Τους συμβούλεψα, κατά τις έρευνες τους στην Αγία Σοφία, να μπουν στα κανάλια και να ασχοληθούν με τις στέρνες και τις υδάτινες διαδρομές στο Τορκαρι.

Η δομή του κτιρίου πρέπει να εξεταστεί σοβαρά, να παρουσιασθεί με λεπτομερείς γραπτές εκθέσεις και να συζητηθούν όλα αυτά. Η Αγία Σοφία πρέπει να μείνει κλειστή για ορισμένο χρονικό διάστημα για την αποκατάστασή της.

Είναι καταστροφικό ότι 3 εκατομμύρια επισκέπτες τον χρόνο μπαίνουν στην Αγία Σοφία. Σε όλα τα σημαντικά έργα στον κόσμο εφαρμόζεται ένα σύστημα ραντεβού. Κοιτάξτε τι γίνεται στον καθεδρικό ναό Duomo στη Φλωρεντία και σε όλα τα κτίρια του βου αιώνα στη Ρώμη. Παρ' όλο που και το Brunelleschi είναι ένα θαύμα, και ανήκει, αυτά που καταμέτρησα, το πείραμα για τον κεντρικό θόλο βρίσκεται ακόμα σε πολύ όψιμη περίοδο.

Για τον καθαρισμό όλου του κτιρίου, για την κανονική του υγρασία και για τα κανάλια που καθορίζουν τη ροή των υδάτων, θα πρέπει να καθοριστούν σωστά τα σημεία στήριξης και τα στηρίγματα προκειμένου να στερεωθεί το έδαφος για να αποφευχθεί η κατάρρευσή του, η οποία προκαλείται λόγω του χρόνου. Στο όλο εγχείρημα θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η επίσκεψη στην Αγία Σοφία από ορισμένο αριθμό επισκεπτών κατόπιν ραντεβού.

Η Αγία Σοφία είναι του Ιουστινιανού, δεν είναι του Κωνσταντίνου. Είναι ένα κτίριο που κατασκευάστηκε από τον πιστό Χριστιανό Αυτοκράτορα, ο οποίος αποδέχτηκε τον Χριστιανισμό με πραγματικούς όρους. Ο Ιουστινιανός ήταν από τη Μακεδονία, αγαπούσε τη Ρώμη και τα Λατινικά, προτιμούσε όμως τα Ελληνικά. Είναι σαφές ότι όλοι οι χριστιανικοί λαοί, και μετά την εμφάνιση του Ισλάμ οι μουσουλμανικοί λαοί, ονειρεύονταν την κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης, η οποία στο τέλος κατακτήθηκε από τον Σουλτάνο Μεχμέτ τον Πορθητή, που ήταν όντως ένας μεγάλος διοικητής. Ο Σουλτάνος Μεχμέτ ο Πορθητής δεν άλλαξε την ονομασία της. Είναι αλήθεια ότι η Αγία Σοφία είναι το τέμενος της κατάκτησης της Κωνσταντινούπολης, αλλά είναι επίσης γεγονός ότι ο Σουλτάνος έχτισε για αυτό το τέμενος Φατίχ, μετά το 1459, για να δώσει το δικό του όνομα. Ήδη από το 1459 έγινε η Κωνσταντινούπολη πραγματική πρωτεύουσα. Η χρήση του κτιρίου, εδώ και 1.500 έτη, δεν μπορεί να ληφθεί ως συγκριτικό παράδειγμα με την κατάσταση του τεμένους που βρίσκεται στην Κόρδοβα της Ισπανίας. Δεν χρειάζεται να συμπεριφερόμαστε σαν τους Ισπανούς. Η ιδιοκτησία της Αγίας Σοφίας είναι αναμφίβολα ένα θέμα υπερηφάνειας, είναι ένα σύμβολο κυριαρχίας και το βάρος της ευθύνης για την προστασία του κτίσματος είναι προφανές. Η ύπαρξη τουαλετών γύρω από το κτίριο αποτελεί αντικείμενο κριτικής. Είμαστε λοιπόν σε θέση να ελέγξουμε τα υπόγεια κανάλια απορροής υδάτων; Τι θα συνέβαινε σε αυτό το κτίριο αν κάθε επισκέπτης έκανε και από μια ατασθαλία; Δεν πιστεύαμε ότι στα 1.500 χρόνια ιστορίας της Αγίας Σοφίας, θα έμπαιναν μέσα σε έναν χρόνο 3 εκατομμύρια άνθρωποι σε ένα τόσο υπέροχο κτίριο. Είναι ένα μη υπολογίσιμο φορτίο αυτό».



α-Πολίτης

Το παλίμψηστο της μνήμης: Μικρά Ασία¹

«Φως/ Από γη μακρινή/ Απ' τον χάρτη σβηστή/ Μα που τόσο βαθιά μιλάει στην ψυχή/
Για πάντα θα 'ναι εκεί... Φως/ Που δεν έχει φωνή/ Είμαι εγώ/ Κι είσαι εσύ...»²

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

Με το δεύτερο κατά σειρά κείμενο για τη Μικρά Ασία (το προηγούμενο «Μινόρε Μανές», *Πολίτης* Αύγουστος 2022), προσπαθώ να προκαλέσω το ενδιαφέρον σας για τα αναφερόμενα βιβλία, αρχεία και άρθρα που θεωρώ ότι αφενός παρουσιάζουν οπτικές πέρα από τις ευρέως γνωστές αφετέρου διευρύνουν τη σκέψη και τον προβληματισμό γύρω από σοβαρά ζητήματα και πρόσωπα της εθνικής ιστορίας που συνήθως η ελλιπής μονοδιάστατη ιδεολογικο-παράταξιακή θεώρησή τους αφυδατώνει από τον πλούτο των όψεων και του φάσματος που περιέχουν. Η Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 αποτελεί τον οριστικό και άδοξο τερματισμό της Μεγάλης Ιδέας με τεράστιο ανθρώπινο και εθνικό κόστος. Ταυτόχρονα κλείνει ο μεγάλος κύκλος που άνοιξε με την Εθνική Παλιγγενεσία του Ελληνικού έθνους πριν 101 χρόνια με τη σταδιακή επανάκτηση των πατρογονικών εδαφών και με καθοριστικούς σταθμούς το 1832 με επέκταση μέχρι τη Θεσσαλία, το 1864 με την παραχώρηση των Ιονίων νήσων, το 1881 με την παραχώρηση της Θεσσαλίας και της Άρτας, το 1913 μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους (1912-1913) με την κατάκτηση της Μακεδονίας και της Ηπείρου³ και τέλος το 1919 που φάνηκε ότι θα μπορούσε να ολοκληρωθεί η ιδέα της Μεγάλης Ελλάδος με την προσωρινή κατάκτηση της Σμύρνης, της Ανατολικής Θράκης και την πιθανότητα κατάκτησης της Κωνσταντινούπολης (μέχρι και η αυτονομία του Πόντου σε ομοσπονδία με την Αρμενία συζητήθηκε;) που όμως η κατάρτιση ήταν η ήττα στις 26 Αυγούστου 1922 και ως εκ τούτου ο περιορισμός στα σημερινά σύνορα συνυπολογίζοντας φυσικά την παραχώρηση των Δωδεκανήσων το 1947.⁴

Στις 17 Ιουλίου 1922 «ο εν Παρισίους επιτρεταμένος της Ελλάδος Μεταξάς επέδωκεν εις το Καί ντ' Ορσαί διακοίνωσιν ζητούσαν ρητώς την άδειαν προς κατάληψιν της Κωνσταντινουπόλεως».⁵ Στη διακοίνωση διευκρινιζόταν η προϋπόθεση συμφωνίας των Συμμαχικών Κυβερνήσεων οι οποίες αρνούνται κατηγορηματικά και με απειλή να απωθήσουν με βία σε περίπτωση που θα τολμούσε να εκδηλωθεί τέτοια στρατιωτική επιχείρηση που, όπως υποστήριζαν, θα διατάραζε την ουδετερότητα της Κωνσταντινούπολης.

«Η συνθήκη της Λωζάννης έθεσε τέλος στην ελληνική αλυτρωτική πολιτική, αλλά και στον παντουρκικό επεκτατισμό».⁶ Με την εμφανή αναθεωρητική στρατηγική της Τουρκίας, με έμφαση τα τελευταία χρόνια, και τη δηλωμένη πρόθεσή της να αλλάξει η συνθήκη που τότε χαρακτηριζόταν ως «Lozan Zaferi» (Νίκη της Λοζάνης) από το κεμαλικό καθεστώς, ενώ σήμερα κρίνεται ως «απεμπόληση» των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Τουρκίας,

ανοίγεται ένα νέο κεφάλαιο στις ελληνοτουρκικές σχέσεις με αρκετούς βαθμούς αβεβαιότητας ως προς την έκβασή του.

«Οι Έλληνες, οι Αρμένιοι, οι Κούρδοι και οι Κιρκάσιοι ανέρχονταν σε 3.851.000 σε μια χώρα 8.977.740 κατοίκων... ο Ρήγας πάσας τας ελληνικάς πόλεις, από του Δουνάβεως μέχρι της Κεντρικής Μικράς Ασίας, περιέλαβε εν τω Μεγάλω Χάρτη αυτού...».⁷ Οι απόψεις αυτές αποτελούν ένα όψιμο απομεινάρι (γραμμένες στις 27 Ιουνίου 1922!) μιας βεβαιότητας (όπως αποδείχθηκε πλήρως ουτοπικής) της κυριαρχίας των Ελλήνων στη Μικρά Ασία περίπου δυο μήνες πριν τις κονιορτοποιήσει ο στρατός του Κεμάλ.

Αξίζει να αναφερθεί επίσης στο ίδιο πνεύμα των Ελλήνων ηγητόρων της εποχής η ίδρυση του Πανεπιστημίου της Σμύρνης, που ανατέθηκε από τον Βενιζέλο στον καθηγητή μαθηματικών της δημιουργίας του σύμπαντος Κωνσταντίνο Καραθεοδωρή του Πανεπιστημίου Gottingen (Γκέτινγκεν). Η ίδρυση του «Ιωνικού Πανεπιστημίου» ήταν έτοιμη από τον Φεβρουάριο του 1922. Το Πανεπιστήμιο σχεδιαζόταν να συμπεριλάβει τμήματα Ανατολικών Γλωσσών και Ανατολικού Πολιτισμού (να αποφοιτούν δάσκαλοι με γνώσεις ελληνικής, τουρκικής, αραβικής, περσικής, αρμενικής και εβραϊκής...), Γεωπονική και Φυσικών Επιστημών (πολιτικοί μηχανικοί, μηχανολόγοι, χημικοί, βοτανολόγοι, ζωολόγοι, αρχιτέκτονες...) Εμπορική, Δημοσίων Υπαλλήλων, Μουσουλμανικού Ιεροδιδασκαλείου, Ινστιτούτου Υγιεινής για την καταπολέμηση των αφροδισιακών και λοιμωδών νοσημάτων... «Ένα όνειρο που «κάηκε», το Πανεπιστήμιο της Σμύρνης, το επιβλητικό οικοδόμημα του Ιωνικού Πανεπιστημίου ή Κεπετζόγλειου, όπως το ήξεραν οι Σμυρνιοί.../δεν υπολείπεται προς συμπλήρωσιν του Σμυρναϊκού πανεπιστημίου παρά μόνον η εσωτερική διακόσμησης των αιθουσών του/το πρόγραμμα λειτουργίας του καταρτίζεται υπό του καθηγητού κ. Καραθεοδωρή συνδυάζει την κλασσικήν μορφωσιν προς το πρακτικόν πνεύμα και θα είναι το πρώτον του είδους του καθ' όλην την Ανατολήν, αληθές μνημείον μιας Ελληνικής εργασίας υπέρ της προόδου της Ιωνίας...».⁸ Παραπομπή 1, 2.

Ο ενθουσιασμός και η προσδοκία να πραγματοποιηθεί το όραμα του έθνους με τελικό στόχο την «Κόκκινη Μηλιά» αναθερμαίνονται με την παραίτηση του Κωνσταντίνου και την ανάληψη της πρωθυπουργίας από τον Βενιζέλο (12/6/1917 και 26/6/1917 αντίστοιχα), τη συμμαχία με τις δυνάμεις των Entente στις μάχες του 1918, την κατάληψη από τα ελληνικά στρατεύματα της Σμύρνης (15 /5/1919), την κατάληψη της Ανατολικής Θράκης και της Ανδριανούπολης (25/7/1920), τη Συνθήκη των Σεβρών (10/8/1920), τη μεγάλη επίθεση προς

τον Σαγγάριο (10/7/1921) ...και σ' αυτό το ιστορικό σημείο αρχίζει η αντίστροφη πορεία. Το σημαντικότερο όμως είναι η πολιτική αλλαγή με την πτώση του Βενιζέλου (14/11/1920) και επιστροφή του Κωνσταντίνου (19/12/1920). Η αλλαγή αυτή συντελείται εν καιρώ πολέμου με τους Συμμάχους ενοχλημένους για την επιστροφή του βασιλιά και τον ελληνικό λαό διχασμένο. Η εξέλιξη των γεγονότων συμπαρασύρει το όνειρο σε εφιάλτη με τη γενική επίθεση που εξαπολύει ο Κεμάλ (26/8/1922) (εκμεταλλεύτηκε, ενώ φαινόταν στριμωγμένος και απογοητευμένος, την εξάντληση, την ηττοπάθεια, τις αλλαγές αξιωματικών (άπειροι αντικατέστησαν τους έμπειρους...) του ελληνικού στρατού) και ως απρόσμενο τραγικό επακόλουθο τη θριαμβευτική είσοδό του στη Σμύρνη (9/9/1922). Επί τρεις μέρες μεθοδεύεται η εξόντωση των άοπλων Ελλήνων και Αρμενίων με φωτιές στα σπίτια τους, τις εκκλησίες τους, βιασμοί, κλοπές, βασανισμοί... με τις συμμαχικές δυνάμεις να τηρούν πολιτική ουδετερότητας! «Ο αφανισμός των χριστιανικών κοινοτήτων ήταν αποτέλεσμα σχεδιασμένης κυβερνητικής πολιτικής και της θέλησης των μουσουλμάνων κατοίκων της χώρας... αξιωματούχοι διέταξαν τους φόνους, τις εκτοπίσεις, τους προσηλυτισμούς και τις απελάσεις ...όλα αυτά συνέβησαν με την συμμετοχή των αξιωματούχων αλλά και κατοίκων μουσουλμάνων κληρικών και την ενθάρρυνση του τύπου...».⁸ Όσοι σώθηκαν μετετράπηκαν από πολίτες της προγονικής γης τους σε πρόσφυγες. Καμιά δικαιολογία δεν υπάρχει στη σχεδιασμένη γενοκτονία του κεμαλικού εθνικισμού ως τάχα αντίποινα στις επισήμως καταδικαστές και απαράδεκτες βιαιοπραγίες, φωτιές, πλιάτσικο και σφαγές Τούρκων από Έλληνες στρατιώτες. Υπάρχουν οι μαρτυρίες Ελλήνων, όπως ο στρατιώτης Ν. Καστρέτιος, ο αντιστράτηγος Π. Παναγάκος, η Φιλώ Χαϊδεμένου...⁵ που αποκαλύπτουν και καταδικάζουν τις ενέργειες αυτές στο Ουσσάκ κ.λπ., όμως η τουρκική πλευρά αποσιωπά και αποπροσανατολίζει για το τεράστιο γεγονός της οργανωμένης βίας ενάντια στους πολίτες της Σμύρνης. Μετά τη λήξη ενός πολέμου η μετάβαση στην ειρήνη εμπεριέχει στοιχεία χάους που τις βαρύτερες συνέπειες τις καταβάλουν οι ηττημένοι. Όμως το χάος είναι τυφλό και τα θύματα, ασχέτως από την αριθμητική τους αναλογία, καλύπτουν όλο το φάσμα των εμπλεκομένων.

«Η διατήρηση της Μεγάλης Ελλάδας των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών, που είχαν δημιουργήσει η νίκη των Συμμάχων και το διπλωματικό δαίμονιο του Βενιζέλου ήταν ένα δύσκολο και επισφαλές έργο -όπως σωστά είχε επισημάνει ο Μεταξάς- ακόμη και για μια Ελλάδα ενωμένη. Το αγεφύρωτο χάσμα που

εξακολουθούσε να χωρίζει τις δύο παρατάξεις, τη βενιζελική και την κωνσταντινική, και η μετατόπιση της εξουσίας από τη μια στην άλλη στη μέση της τετραετίας (εννοεί το διάστημα 1918-1922), τον Νοέμβριο του 1920, με τις καταλυτικές της συνέπειες -διωγμοί, εκκαθαρίσεις, αντεκδικήσεις, μίσος, ψυχικός κάματος, αδιαφορία για τα κοινά... μέσα σε κλίμα ουσιαστικά εμφυλίου πολέμου, κατέστησαν τη διατήρηση της Μεγάλης Ιδέας ανέφικτη και τη Μικρασιατική Καταστροφή αναπόφευκτη».⁹

Δυστυχώς μέχρι σήμερα, εκσυγχρονισμένα μεν όμως ο διχαστικός τους πυρήνας παρών, είναι τα απομεινάρια των πόλων της «μικρής αλλά έντιμης Ελλάδας» των βασιλικών και της «Μεγάλης Ελλάδας» των βενιζελικών. «Όταν το ελληνικό κράτος αποφασίζει να κάνει κατοχή στη Σμύρνη, ως εγγύηση σωτηρίας του ελληνικού πληθυσμού από τουρκικές αντεκδικήσεις, σύσσωμος ο αντιβενιζελισμός καταγγέλλει την πράξη το 1919... οι «αυτόχθονες» και οι «ετερόχθονες» στη διαμάχη του Συντάγματος του 1844 αποτέλεσαν το προηγούμενο ανάμεσα στην παλιά και την αλύτρωτη Ελλάδα του Εθνικού Διχασμού».⁶ Είναι εντυπωσιακό που μετά το 1922 οι κατά δήλωση τους «υπερπατριώτες» συνεχίζουν διχαστικά. Τότε δεν υπολόγιζαν τους 1.700.000 Έλληνες της Μικράς Ασίας, τους 730.000 της Θράκης και της Κωνσταντινούπολης. Όπως σήμερα σχεδόν αγνοούν και πολλές φορές υπονομεύουν τον εθνικό ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη και τη σημασία του εναπομένοντος ελληνισμού... Ο Winston Churchill λέγεται ότι τον εξέπληξε πως επιβίωσαν οι Έλληνες με τόσα που τους έκαναν... και τόσα που οι ίδιοι έκαναν στον εαυτό τους! Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι διαθέτουμε άπειρο απόθεμα να χωριζόμαστε, να αντιπαραιτούμε, να μισιόμαστε, να σκοτωνόμαστε και στο τέλος πάντα να σωζόμαστε... Άλλο πολιτική διαφωνία και άλλο φθόνος. Η ήττα στον πόλεμο του 1922 αντιμετωπίστηκε με τα κατάλοιπα του Εθνικού Διχασμού οδηγώντας έξω από τους οκτώ καταδικασμένους ως εσχάτη προδοσία σε εκτέλεση της επιβαλλόμενης θανατικής ποινής. «Και οι έξι υπήρξαν εξιλαστήρια θύματα. Δεν επρόκειτο για κανονική δίκη και εκτέλεση αλλά για σφαγή, πλήρωσαν για τα λάθη, τις ανοησίες (και τις δικές τους) και κυρίως το μίσος».¹⁰ Παραπομπή-3.

Υπήρξαν «fake news» και εκείνα τα χρόνια τα οποία μέχρι σήμερα καλλιέργησαν ιστορικές απόψεις που δύσκολα αμφισβητούνται. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι και η περίπτωση του Υπατου Αρμοστή στη Σμύρνη Αριστείδη Στεργιάδη. «Όντως δόθηκε προτεραιότητα στη διάσωση του στρατού όμως δεν

α-Πολίτης

υπήρξε ουσιαστική απαγόρευση εξόδου προσφύγων που επιβεβαιώνεται με την αναχώρηση μέχρι 5 Σεπτεμβρίου οπότε ολοκληρώθηκε η εκκένωση του στρατού 200.000 Μικρασιατών... Ο Στεργιάδης ήταν αντικοινωνικός, κλειστός και οξύθυμος με ακραίες αντιδράσεις όμως δεν μπορεί να εξαλειφθεί αφενός η προσπάθειά του στις 19 Αυγούστου να κινηθεί η ελληνική κυβέρνηση για να παρέμβουν οι μεγάλες δυνάμεις στην Σμύρνη ή το έργο που έκανε για την ίδρυση του πανεπιστημίου στην Σμύρνη...».¹¹ Ο Σαράντος Καργάκος στο έργο του *Μικρασιατική Εκστρατεία, από το έπος στην τραγωδία*, 2013 μεταξύ άλλων υποστηρίζει ότι θα ήταν άδικο να ρίξουμε την ευθύνη για τη μακιαβελική τακτική αποκλειστικά στον Στεργιάδη, ο οποίος αντιμετώπισε την αποχώρηση ως μια γραφειοκρατική διαδικασία χωρίς να αντιλαμβάνεται το ιστορικό και ανθρώπινο μέγεθος της τραγωδίας.

«Η επέτειος της Καταστροφής του 1922 θα όφειλε να μας θυμίζει τι χάνουμε όταν θέτουμε τα προσωπικά μίσση και πολιτικά πάθη πάνω από το εθνικό συμφέρον».¹²

Υπάρχει φυσικά και η απέναντι όχθη που μετά τους εθνικοαπελευθερωτικούς πολέμους ανεξαρτησίας των υποδουλωμένων λαών των Βαλκανίων και καθώς περιοριζόταν η επικράτεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (1912-1913) έδωσαν 632.000 νεκρούς και 812.000 πρόσφυγες προς τη Μικρά Ασία και Κωνσταντινούπολη. Οι μετακινήσεις πληθυσμών προκάλεσαν συγκρούσεις μεταξύ γηγενών χριστιανών που ξαφνικά έγιναν ξένοι στον τόπο τους απ' τη στιγμή που οι μουσουλμάνοι θεωρούσαν ότι βρίσκονται στην πατρίδα τους!¹³ Ο Huluis Akar σε δηλώσεις του στις 11

Αυγούστου 2022 θυμίζει την επέτειο των 100 ετών από τη μεγάλη νίκη του τουρκικού στρατού και προκαλεί απειλώντας ότι αν δεν εισακουστούν οι ανιστόρητες, αναθεωρητικές και επεκτατικές αιτιάσεις της Τουρκίας οι Έλληνες θα ξαναζήσουν τραγωδία όπως τότε...

Η προίκα των Μικρασιατών τα κειμήλια, τα εικονίσματα, τα χρυσαφικά, τα βιβλία, τα κεντήματα... Άλλα βυθισμένα στο Αιγαίο, άλλα σε σπίτια αλλόθρησκων, άλλα στις μεταφερόμενες γλυκές τραυματικές αναμνήσεις, από γενιά σε γενιά χαράζουν τη δική τους διαδρομή. Όμως η μεγάλη προίκα των Μικρασιατών που εναπόθεσαν στο ελληνικό έθνος είναι το ανεξίτηλο πνευματικό έργο δημιουργών όπως οι: Δημήτρης Γληνός (Σμύρνη 2/9/1882-Αθήνα 26/12/1943), Κοσμάς Πολίτης (Σμύρνη 16/3/1888-Αθήνα 23/2/1973), Φώτης Κόντογλου (Αϊβαλί 1895-Αθήνα 1965), Στρατής Δούκας (Μοσχονήσια 6/5/1895-Αθήνα 26/11/1930), νομπελίστας Γιώργος Σεφέρης (Σμύρνη 13/3/1900-Αθήνα 20/9/1971), Ιωάννης Συκουτρής (Σμύρνη 1901-Κόρινθος 1937), Φαίδων Βεγλερής (Κωνσταντινούπολη 1903-Αθήνα 12/8/1998), Ηλίας Βενέζης (Αϊβαλί 4/3/1904-Αθήνα 3/8/1973), Δημήτρης Ψαθάς (Τραπεζούντα 21/10/1907-Αθήνα 13/11/1979), Διδώ Σωτηρίου (Αϊδίνιο 18/2/1909-Αθήνα 23/9/2004), Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος (Σμύρνη 1913-Αθήνα 2004), Μανώλης Ανδρόνικος (Προύσα 1919-Αθήνα 1992) και το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών που ίδρυσαν η Μέλπω (Ξάνθη 1889-Αθήνα 3/11/1979) και Octave Merlier (Roubaix Γαλλίας 25/10/1897-Αθήνα 22/7/1976) «την ιστορία, το συναξάρι, το μαρτυρολόγιο, τις μνήμες, δεν μπορούμε να τις σβήσουμε...».

«Στη Μικρασία γεννήθηκε μια λογοτεχνία που καθιέρωσε το έπος, τον λυρισμό, τη ρητορική, τη φιλοσοφία, τα μαθηματικά, την αστρονομία και το παραμύθι».¹⁴

Το νούμερο «31328» χαραγμένο σε μεταλλική πλάκα συνόδευε πάντα τον Ηλία Βενέζη ως υπόμνηση της οφειλής του στους Έλληνες, Αρμένιους που ποτίσανε με το αίμα τους τη γη της ημικρανίας.

«Τι είναι;/ Δεν είναι τίποτα, λέει δειλά ο παππούς... Δεν είναι τίποτα. Λίγο χώμα είναι./ Χώμα;/ Ναι, λίγο χώμα απ' τη γη τους. Για να φυτέψουν ένα βασιλικό, της λέει, στον ξένο τόπο που πάνε. Για να θυμούνται.../ Δεν είναι τίποτα λέω. Λίγο χώμα./ Γη, Αιολική Γη, Γη του τόπου μου».¹⁵

Από τότε περάσανε εκατό χρόνια. «Μετά από κάθε απόδραση στην Μικρά Ασία επέστρεφα ακόμη πιο γοητευμένος με την «Απαγορευμένη Χώρα» (η οποία) είναι διάσπαρτη με τα άψυχα σημάδια μιας αιωνόβιας παρουσίας λαών τους οποίους ο 20ος αιώνας μετέτρεψε ταχύτατα σε απόντες...».¹ Η γιαγιά του Αλέξανδρου Μασσαβέτα δεν πολυμιλούσε για τη Μικρά Ασία όχι γιατί ήτανε περιορισμένες οι μνήμες της αλλά γιατί κουβαλούσε ένα σιωπηλό βάρος αφενός για τον ξεριζωμό της αφετέρου -ίσως και περισσότερο- το στίγμα, η κακή υποδοχή στη νέα πατρίδα. Όπως ακριβώς βιώσανε αντίστοιχα τις σιωπές των τραυματισμένων ψυχών των προγόνων τους όσοι έχουμε καταγωγές από τις χαμένες πατρίδες, ακόμη κι όταν προσπαθούμε να εξωραίσουμε την ήττα με ευχάριστα επίθετα για τις αγαπημένες, αλησμόνητες, αξέχαστες μας πατρίδες! Ο Μασσαβέτας αυτό το «βάρος» της «απαγορευμένης πατρίδας» το μετέτρεψε σε

συνεχή αναζήτηση-έρευνα των αποτυπωμάτων των ανθρώπων που έζησαν εκεί ενάντια στις προσπάθειες των νικητών του πολέμου να αποξέσουν τις ιστορικές μνήμες. Όπως αναφέρει στο 754 σελίδων έργο του ευτυχώς η μνήμη νίκησε τη μεθοδευμένη λήθη και σ' αυτή την προσπάθεια υπήρξε «συμβολή των συνοδοιπόρων» του, όπως οι Ακύλας Μήλλας, Αθηνά Καζολέα, Αχιλλέας Χατζηκωνσταντίνου, Κώστας Σταματόπουλος, Στάθης Τρύφωνας...

Το 1972 στην Πόλη καθώς η Τούρκοι γιορτάζανε τα πενήντα χρόνια που «ρίξαν τους Έλληνες στη θάλασσα» εμείς ακούγαμε τα τραγούδια από το LP «Μικρά Ασία» και τα σιγοψιθυρίζαμε ένα-ένα: Οι καμπάνες της Αγιά Σοφιάς, Μέσ' του Βοσπόρου τα στενά, Ο Μαρμαρωμένος Βασιλιάς, για να μην προκαλέσουμε (απ' τη στιγμή που η τουρκική λογοκρισία είχε απαγορεύσει την κυκλοφορία του LP για τα 50 χρόνια της καταστροφής). Η ακρόαση των τραγουδιών του δίσκου, που μας έκανε δώρο ο πατέρας μου, ηχούσαν σαν μνημόσυνο για αυτούς που χάθηκαν και σαν δέηση να μην ξαναζήσουμε τέτοιο κακό...

«η Σμύρνη μάνα, καίγεται/ καίγεται και το βιος μας/ Ο πόνος μας δεν λέγεται/ δεν γράφεται ο καημός μας./ Η Σμύρνη μάνα, χάνεται/ τα όνειρά μας πάνε./ Στα πλοία όποιος πιάνεται/ κι οι φίλοι τον χτυπάνε./ Ρωμιούσνη, Ρωμιούσνη/ δεν θα ησυχάσεις πια/ένα χρόνο ζεις ειρήνη/ και τριάντα στη φωτιά».¹⁶

Σημ.: Οι ημερομηνίες παρατίθεται με το Γεωργιανό ημερολόγιο, που καθιερώθηκε το 1923.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ:

1. «Το όνειρο του Καραθεοδωρή ήταν η δημιουργία ενός προοδευτικού και ριζοσπαστικού για την εποχή του, πανεπιστημίου, όπως διευκρινίζει στο υπόμνημά του προς τον Βενιζέλο: Ο Ελληνικός κόσμος εξακολουθεί σήμερα ακριβώς όπως κατά τους χρόνους του Ηροδότου να σχηματίζει την συνδετική πόρτη την συνάπτουσαν την Ευρώπη με την Ασίαν και με την Αφρικήν, ενώ ταυτοχρόνως είναι ενδεδειγμένος διαμεσολαβητής μεταξύ αφ' ενός μεν του Σλαβικού και Τουρκο-Αραβικού κόσμου αφ' ετέρου δε του κόσμου της Δύσεως... Είναι αληθές ότι μέχρι των τελευταίων αυτών καιρών ο πολιτισμός των Ελλήνων υπηκόων του σουλτάνου αποτέλεσε το αναγκαίον συμπλήρωμα της διανοητικής καλλιέργειας, οία αυτή ανεπτυύσσετο εν Ελλάδι, και συχνά συνέβαλεν εις παραμείωσιν της μονομερείας αυτής...». Υποσημ. στη σελ. 435, κεφ. «1922 Ματωμένη Μικρασία» αναφορά 7.

2. Ο Κωνσταντινουπολίτης Δρ. Χρυσολέων Μιχαηλίδης εμπιστεύτηκε το ψηφιακό υλικό στην ΟΙΟΜΚΩ και την εθελόντρια Ελένη Πατούχα, πτυχιούχο Τουρκικών και Ανατολικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, η οποία εκπόνησε την 379 σελίδων εργασία της με θέμα: « Η Μελέτη και Τεκμηρίωση του αρχείου της Ίδρυσης του Πανεπιστημίου Σμύρνης (1919-1922)». Η μελέτη παρουσιάζει τις λεπτομέρειες που κάλυπτε η ολοκληρωμένη προετοιμασία από τον καθηγητή Καραθεοδωρή της ίδρυσης του πανεπιστημίου «Φως Εξ Ανατολών» της Σμύρνης. Το αρχείο που σώθηκε φυλάσσεται στο Μουσείο Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας (ΜΦΕΤ) του ΕΚΠΑ (Σόλωνος 104, Αθήνα στο παλιό Κτίριο Φυσικής).

3. Με τον όρο «Δίκη των Έξι» έχει καταγραφεί στην ελληνική ιστορία η δίκη ενώπιον έκτακτου στρατοδικείου στο οποίο παραπέμφθηκαν από την Επαναστατική Επιτροπή (Σ. Γονατάς, Ν. Πλαστήρας, Δ.Φωκάς) που είχε αναλάβει την εξουσία με την επανάσταση της 11ης Σεπτεμβρίου 1922 για να τιμωρηθούν οι θεωρούμενοι ως υπεύθυνοι για τη Μικρασιατική Καταστροφή: Γεώργιος Χατζανέστης διοικητής της στρατιάς της Μικράς Ασίας, Δημήτριος Γούναρης πρώην πρωθυπουργός, Μιχαήλ Γούδας υποναύαρχος και πρώην υπουργός, Ξενοφών Στρατηγός υποστράτηγος και πρώην υπουργός, Νικόλαος Στράτος πρώην πρωθυπουργός, Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης πρώην πρωθυπουργός, Νικόλαος Θεοτόκης και Γεώργιος Μπαλτατζής υπουργοί στρατιωτικών και εξωτερικών αντίστοιχα στην κυβέρνηση Γούναρη.

Αν και οι κατηγορούμενοι ήταν οκτώ, η ονομασία «δίκη των Έξι» δόθηκε λόγω των Έξι εκτελέσεων που τελικώς αποφασίστηκαν και πραγματοποιήθηκαν την ίδια ημέρα στην περιοχή Γουδιό. Το περιστατικό αυτό αποτελεί την κορύφωση αλλά και τον επίλογο του Εθνικού Διχασμού.

Το κατηγορητήριο είχε τον χαρακτήρα επαναστατικού εγγράφου και σύμφωνα με την επικρατέστερη άποψη συντάχθηκε από τον Γεώργιο Παπανδρέου, πολιτικό σύμβουλο της Επανάστασης και ανερχόμενο αστέρι της βενιζελικής παράταξης. Μέσα στο κατηγορητήριο υπήρχε ξεχωριστό κεφάλαιο που απέρριπτε την ένσταση των κατηγορουμένων για δίκη από το ειδικό δικαστήριο της Βουλής με τα εξής λόγια: «*Αλλ' όχι! Τò Έθνος όρθούμενον αίμοσταγές, κρεουργημένον, αλλά άδυσώπητον ενώπιον του, ζητεί παρ' αυτού και τών συνεργατών του δικαιοσύνην διά την προδόσιαν και τιμωρίαν διά τò έγκλημα. Και έν όνόματι τού Έθνους την δικαιοσύνην ταύτην ή Έπανάστασις θα την άποδόση!*».[2]

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

- Μικρά Ασία, Το παλίμψηστο της μνήμης*, Αλέξανδρου Μασσαβέτα, εκδ. Πατάκη, 2015.
- «Φως» στίχοι Μιμή Ντενίση από το έργο «Σμύρνη-Izmir» Ανδρέα Κατσιγιάννη, 2015.
- Η έκταση της Ελλάδος από 63.211 km² επεκτείνεται σε 120.308 και οι κάτοικοί της από 2.631.952 σε 4.718.221 με τις Συνθήκες Λονδίνου 30/5/2013 και Βουκουρεστίου 10/8/2013.
- Συνθήκη της Lausanne (Λωζάννης) 24/7/1923: Αναγνωρίζει de jure την ελληνική κυριαρχία στα νησιά Λέσβο, Χίο, Λήμνο, Ικαρία, Σάμο και Σαμοθράκη και παραχωρεί στην Τουρκία την Ίμβρο και Τένεδο, ενώ τα Δωδεκάνησα παραχωρούνται στην ιταλική και η Κύπρος στην αγγλική κυριαρχία και Συνθήκη Παρισίου 10/2/1947: Η Ιταλία παραχωρεί τα Δωδεκάνησα στην Ελλάδα.
- Δακρυσμένη Μικρασία*, Βασίλη Ι. Τζανακάρη, εκδ. Μεταίχμιο, 2007.
- 22 Ερωτήσεις και Απαντήσεις για το '22*, Θάνου Βερέμη, εκδ. Μεταίχμιο, 2022.
- Λαοί και φυλαί της Μικράς Ασίας*, Γεώργιος Κλεάνθης Σκαλιέρης, εκδ. «Τύπος», 1922.
- Η τριακονταετής γενοκτονία 1894-1924, Benny Morris, Dror Zeevi, εκδ. Πατάκη, 2021.
- Ο Εθνικός Διχασμός*, Αλέξανδρου Κοτζιά, Φοβερά Ντοκουμέντα, *Τα Νέα*, 2011.
- «Ενα βιβλίο απαραίτητο» Νίκου Δήμου (αναφέρεται στο βιβλίο *Η δίκη των έξι* του Ανάνση Διαμαντόπουλου, εκδ. Πατάκη, 2022), *Το Βήμα* 14/8/2022.
- Οι τελευταίες ημέρες του αρμοστή*, Κωνσταντίνος Δ. Βλάσσης, εκδ. Archive, 2022.
- «Ερίδες και κίνδυνος», Νίκου Κωνσταντάρα, *Η Καθημερινή*, 10/4/2022.
- «Η ανάγνωση της αμοιβαιότητας», Αντώνη Λιάκου, *Το Βήμα*, 30/1/2022.
- «Η προίκα της Μικράς Ασίας», Κώστα Γεωργουσόπουλου, *Τα Νέα*, 27/2/2022.
- Αιολική Γη*, Ηλία Βενέζη 17η έκδ., Εστία, 1969.
- «Μικρά Ασία» σε μουσική Απόστολου Καλδάρα, στίχους Πυθαγόρα. Τραγουδούν Γ. Νταλάρας, Χάρις Αλεξίου, LP Minos 1972.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΗΔΕΙΑ



Την πολυαγαπημένη μας μητέρα, γιαγιά και συγγενή **ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΓΚΟΥΖΕΛΣΕΚΕΡ-ΤΖΙΟΓΛΟΥ** ετών 86

θανούσα στις 26 Ιουλίου, κηδεύσαμε στις 30 Ιουλίου 2022 από τον Ι. Ν. του Κοιμητηρίου Παλ. Φαλήρου.

Τα τέκνα
Μαριάνθη και Δημήτρης,
Γιώργος και Ρέα

Τα εγγόνια Θωμάς, Αναστάσης, Ανέστης
Οι λοιποί συγγενείς

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της πολυαγαπημένης μητέρας, γιαγιάς και συγγενούς **ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ ΓΚΟΥΖΕΛΣΕΚΕΡΤΖΙΟΓΛΟΥ**

θα τελεστεί την Κυριακή 4 Σεπτεμβρίου 2022 και ώρα 11:00 στον Ιερό Ναό του Κοιμητηρίου Παλ. Φαλήρου.

Η οικογένεια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στη νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά για φιλανθρωπικά ιδρύματα και όλους όσοι με οποιονδήποτε τρόπο συμμετείχαν στο πένθος μας για τον θάνατο της πολυαγαπημένης μας μητέρας και γιαγιάς

ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ ΓΚΟΥΖΕΛΣΕΚΕΡΤΖΙΟΓΛΟΥ

απευθύνουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα το **Γραφείο Τελετών Μιλτιάδης** για την άψογη διεξαγωγή της νεκρώσιμης ακολουθίας και του ενταφιασμού.

Η οικογένεια

ΑΓΟΡΑΖΩ ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Καμπούρης Χρήστος
Τηλ. 6983510450



Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570
www.poimenidi.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ

210.98.38.801 - 210.98.28.070

ΕΦΥΓΕ Ο ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας ακόμη απελαθείς Κωνσταντινουπολίτης, ο οποίος επί σειρά ετών πρόσφερε στο Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας, έφυγε από τη ζωή στις 22 Ιουλίου 2022.

Ο Διονύσιος Αγγελόπουλος, με καταγωγή από τη Ζάκυνθο την οποία επισκεπτόταν κάθε χρόνο, ήταν ένας από τους απελαθέντες συμπατριώτες μας με τη γνωστή κόκκινη σφραγίδα στο διαβατήριό του.

Παντρεμένος με την Αργυρώ Θεοφίλου, ένα αγαπημένο ζευγάρι, που ήρθε στην Ελλάδα το 1964 λόγω απέλασής του από τις τουρκικές αρχές. Αρχικά έμειναν στην Κυψέλη και αργότερα μετεγκατεστάθηκαν στο Παλ. Φάληρο. Δυστυχώς η σύντροφός του Αργυρώ εγκατάλειψε νωρίς τα εγκόσμια, αφήνοντας τον Διονύση Αγγελόπουλο μόνο. Από τότε και μετά προσέφερε ακόμη περισσότερα στο Σωματείο Απελαθέντων, κάνοντάς το δεύτερο σπίτι του. Προσέφερε στη μνήμη της την επίπλωση του γραφείου των Απελαθέντων, την ανακατασκευή της πλάκας με τα ονόματα των εθελοντών Κωνσταντινουπολιτών στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και γενικά εργάστηκε για το σωματείο επί σειρά ετών, ενώ τα τελευταία χρόνια πρόσφερε από τη θέση του προέδρου εκπροσωπώντας το Σωματείο σε διάφορες εκδηλώσεις.

Το Σωματείο, τιμώντας τη μνήμη και την προσφορά του, εξέδωσε Ψήφισμα και εκπροσωπήθηκε στη νεκρώσιμη ακολουθία, η οποία τελέστηκε στον Νεκροταφειακό Ναό του Κοιμητηρίου Καισαριανής.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αττικής γης που τον σκέπασε.



Αθλητικά Νέα

ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ ΚΑΙ «ΑΔΙΚΙΕΣ» ΣΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΥΠΕΛΛΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Ο τίτλος αυτός ίσως δεν προκαλέσει απορία στον αναγνώστη διότι είναι γνωστόν ότι το ποδόσφαιρο θεωρείται το πλέον, τρόπον τινά, «άδικο» άθλημα στο οποίο πολλές φορές τα «φαβορί» ακόμη και οι κατά τεκμήριον ισχυρές ομάδες συχνά δεν νικούν ή/και δεν έχουν την αναμενομένη επιτυχία, όχι μόνο λόγω της φύσεως του αθλήματος αλλά και διά κάποιους άλλους λόγους, όπως μη συμμετοχή ομάδων λόγω πολέμου, πολιτικού χάους, φυσικών καταστροφών, πολιτικής αλλά και λόγω τρόπου διεξαγωγής των αγώνων, μη απροβλέπτων τραυματισμών, καιρικών συνθηκών [βροχή, χιόνι, λάσπη], υπεροψίας αλλά και «εχθρικής» διατησίας. Ακόμη, στο παρελθόν συχνά υπεισέρχοντο και ιδεολογικοί, πολιτικοί/κομματικοί λόγοι ή σκοπιμότητες που, κακώς, από κάποιους αναμειγνύονται στον αθλητισμό. Είναι γνωστόν τοις πάσι τι εγένετο την περίοδο του «ψυχρού πολέμου» αλλά και στους Ολυμπιακούς αγώνες της Μόσχας το 1980, του Λος Άντζελες το 1984 και του Μόντρεαλ το 1976 όπου δεν συμμετείχαν διά πολιτικούς λόγους οι ΗΠΑ και σύμμαχοι τους, η ΕΣΣΔ και σύμμαχοί της, Αφρικανικές χώρες αντιστοίχως. Πρόσφατως δε, με... πρόφασιν τον πόλεμο Ουκρανίας-Ρωσίας οι διεθνείς Ομοσπονδίες αθλημάτων κατόπιν εντολών ΕΕ, ΗΠΑ, ΝΑΤΟ και Κυβερνήσεων με ρόλο «ουράς» τους, απέβαλαν τις ρωσικές ομάδες από όλα τα αθλήματα. Ε και, θα σκεφθή κάποιος. Εδώ εγελιοποιήθησαν απαγορεύοντας Ρώσους, λογοτέχνες, συγγραφείς, μουσικούς, μπαλέτα, επιστήμονες κ.ά, ωσάν να είμεθα στον μεσαίωνα, στα αθλητικά θα «κολλήσουν»; Κάτι αντίστοιχο σε μικρότερη κλίμακα είχε γίνει και στους Ολυμπιακούς αγώνες του Ρίο, όπου με πρόφασιν ότι κάποιοι Ρώσοι αθληταί ήταν «ντοπέ», απεβλήθησαν... όλοι, με συνέπεια η καλύτερη αθλήτρια στο άλμα επί κοντώ, η Ισινμπάγιεβα να μην διεκδικήσει το χρυσό μετάλλιο το οποίο εδικαιούτο. Ήτο η μόνη αθλήτρια που είχε περάσει τα 5 m., και με επιδόσεις 20-25 cm επάνω από τις όλες τις άλλες. Όμως, ένα εύλογο ερώτημα είναι διατί αντίστοιχα μέτρα δεν εφαρμόζονται και διά τις ΗΠΑ στις περιπτώσεις των πολέμων σε Αφγανιστάν, Ιράκ Ι, Ιράκ ΙΙ, Συρία, Γιουγκοσλαβία κ.ά. Προφανώς, υπάρχουν οι «καλοί» και οι «κακοί πόλεμοι» όπως οι «καλοί» και οι «κακοί» δικτάτορες, αναλόγως αν είναι με τις ΗΠΑ ή όχι.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΥΠΕΛΛΟ 1950

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος είχε διακόψει τις αθλητικές εκδηλώσεις και έτσι δεν έγιναν οι διοργανώσεις το 1942 και το

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ
Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ



1946. Το ποδόσφαιρο ενεφανίσθη στα τέλη του 1945 και στο συνέδριο της ΦΙΦΑ [FIFA], ελήφθησαν τρεις αποφάσεις: η ένταξη στην διεθνή Ομοσπονδία των 4 Βρετανικών χωρών [Αγγλία, Σκωτία, Ουαλλία, Βόρειοι Ιρλανδία], η διαγραφή της Γερμανίας και η ανάθεση στην Βραζιλία της διοργάνωσης του τετάρτου Παγκοσμίου Κυπέλλου, το 1950. Χώρες οι οποίες επλήγησαν από τον πόλεμο, όπως η Ελλάς, η Σοβ. Ένωση, η Πολωνία, η Ουγγαρία, η Τσεχοσλοβακία, η Ρουμανία και η Βουλγαρία, το Βέλγιο, η Ολλανδία, η Αυστρία κ.ά., δεν εδήλωσαν συμμετοχή. Τελικώς προεκρίθησαν 12 ομάδες: Γιουγκοσλαβία, Ελβετία, Ισπανία, Αγγλία, Ιταλία και Σουηδία από την Ευρώπη, Βραζιλία, Χιλή, Ουρουγουάη, Παραγουάη και Βολιβία από την Νότιο Αμερική, το Μεξικό και οι Η.Π.Α από την Β. Αμερική.

Στον δεύτερο από τους τέσσερεις ομίλους, η Αγγλία των μεγάλων ποδοσφαιριστών της εποχής Ράμσεϊ, Ράιτ, Φίνεϊ, Μάθιους ηττήθη, μάλλον λόγω υπεροψίας και υποτιμήσεως του αντιπάλου, από την πολύ αδύνατη ομάδα των ΗΠΑ με 1-0, με τέρμα που εσημείωσε ο Γκέτγιενς στο 39' και που, λογικά, θα το ενθυμείτο ως το πλέον σημαντικό του επίτευγμα στο ποδόσφαιρο. Το γεγονός αυτό που θεωρείται ότι αποτελεί την μεγαλύτερη έκπληξιν στην ιστορία των Παγκοσμίων Κυπέλλων, εστέρησε από την Αγγλία την πρώτην θέσιν του ομίλου αλλά και την πρόκρισιν και ως εκ τούτου την διεκδίκησιν του Παγκοσμίου κυπέλλου.

Η τελική φάσις διεξήχθη με έναν πρωτόγνωρο τρόπο. Αντί των διασταυρώσεων των δύο πρώτων των τεσσάρων ομίλων, εδημιουργήθη ένας νέος όμιλος των τεσσάρων πρώτων των ομίλων και με την διεξαγωγή αγώνων μεταξύ των. Στον τελευταίο αγώνα αντιμετώπιες ήταν η πρώτη του ομίλου Βραζιλία με την δεύτερη Ουρουγουάη. Παρά το ότι εφαινότο ως τελικός, στην Βραζιλία που ήτο το μεγάλο φαβορί, αρκούσε και η ισοπαλία.

> Συνέχεια από τη ΣΕΛ. 14

Όμως, προς μεγάλην έκπληξιν το κύπελλο δεν το κατέκτησε η ισχυρή διοργανώτρια χώρα. Αν και ήτο το μεγάλο φαβορί, ελύγισε στον «τελικό» στο κατάμεστο «Μαρακανά» του Ρίο με 180.000 θεατάς, εναντίον της παθιασμένης αντιπάλου της η οποία ανατρέποντας όλα τα προγνωστικά ενίκησε 2-1. Η «Σελέστε» είχε μία ομάδα ιδιαιτέρως αποτελεσματική, με ποδοσφαιριστάς που ήξευραν να μάχονται στο γήπεδο και που κατάφεραν έτσι να αντιδράσουν στο βιρτουόζικο ποδόσφαιρο των Βραζιλιάνων Ζιζίνιο, Αντεμίρ [πρώτος σκόρερ του κυπέλλου με 9 τέρματα σε 6 αγώνες], Ζάιρ κ.ά. Εθαυμάσθησαν ο μέσος Βαρέλα και οι δύο επιθετικοί, ο γεμάτος φινέτσα αλλά και ουσία Σκιαφίνο και ο δαιμόνιος δεξιός ακραίος Γκίτζια, οι οποίοι επέτυχαν τα δύο τέρματα της ομάδος των, επίσης και ο πολύ καλός τερματοφύλαξ Μάσπολι. Υπήρχαν πολλοί Βραζιλιάνοι οπαδοί οι οποίοι είχαν λιποθυμήσει μετά την νίκη της Ουρουγουάης αλλά και πολλοί που είχαν αυτοκτονήσει από την στενοχώρια.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΥΠΕΛΛΟ 1954

Όπως το 1950 με την Ουρουγουάη, έτσι και το 1954, το Παγκόσμιο Κύπελλο της Ελβετίας, δεν το κατέκτησε το φαβορί, που ήτο τότε η μεγάλη ομάδα της Ουγγαρίας των Πούσκας, Μπόζσικ, Κότσις, Τζίμπορ, Χιντεγκούτι, Γκρόσιτς κ.ά, η οποία εθεωρείτο όχι μόνον η καλύτερη και πληρέστερη ομάς της δεκαετίας του '50, αλλά και μία από τις τρεις καλύτερες, μεταπολεμικά Εθνικές ομάδες, μαζί με την Βραζιλία του '58 και την Ολλανδία του '74. Η Εθνική Ουγγαρίας του '50 η οποία, σημειωτέον, είχε κατακτήσει και το χρυσό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς αγώνες, ήτο η πρώτη ομάδα που ενίκησε την Αγγλία στην έδρα της, στο Γουέμπλεϊ με 6-3, ενώ την εταπείνωσε μέσα στην Ουγγαρία με 7-1. Δυστυχώς, διά το ποδόσφαιρο, μετά τα γεγονότα του 1956 στην Ουγγαρία, απεδυναμώθη αφού πολλοί ποδοσφαιρισταί της έφυγαν στο εξωτερικό, με κυριωτέρους τον Πούσκας [τέταρτος σκόρερ του κυπέλλου με 4 τέρματα σε 3 αγώνες], στην Ρεάλ Μαδρίτης και τους Κότσις [πρώτος σκόρερ του κυπέλλου με 11 τέρματα σε 5 αγώνες] και Τζίμπορ, στην Μπαρτσελόνα.

Από την άλλη πλευρά, η Δυτ. Γερμανία η οποία κατέκτησε



το κύπελλο είχε επανεμφανισθή στα γήπεδα μετά τον αποκλεισμό της από την FIFA πριν τέσσερα έτη, όπως αναφέρθη και προηγουμένως. Είχε προπονητή τον «μάγο» Ζεπ Χερμπέργκερ, αλλά δεν εθεωρείτο ένα συγκρότημα υψηλού επιπέδου. Είχε όμως μεγάλη αγωνιστικότητα, πείσμα, ψυχολογικές αρετές και φιλοδοξία. Ακόμη, είχε και τρεις εξαιρετικούς ποδοσφαιριστάς: τον μεγάλο ηγέτη Φ. Βάλτερ, τον ταχύτατο δεξιό επιθετικό Χ. Ραν και τον πολύ καλό επιθετικό μέσο Χ. Έκελ. Ήτο ένα δεμένο συγκρότημα το οποίο ξεκίνησε μέτρια στην διοργάνωσιν στα ελβετικά γήπεδα, αλλά εφάνη πολύ ισχυρή στην συνέχεια, όπως και στον τελικό.

Οι δύο ομάδες ευρέθησαν αντίπαλες την δεύτερα αγωνιστική στον Β' όμιλο. Προηγουμένως, η Ουγγαρία είχε νικήσει την Ν. Κορέα με 9-0 με τρία τέρματα του Κότσις και δύο του Πούσκας ενώ η Γερμανία την Τουρκία, στην οποία ηγωνίζετο και ο ομογενής Λευθέρης Κ. Αντωνιάδης, με 4-1. Στον αγώνα του ομίλου νικήτρια ήτο, πολύ εύκολα, η Ουγγαρία 8-3 με 4 τέρματα του Κότσις και κατέκτησε άνετα την πρώτην θέσιν. Η Γερμανία έπαιξε

αγώνα «μπαράζ» διά την πρόκρισιν, στον οποίον ενίκησε και πάλι την Τουρκία 7-2, με τρία τέρματα του Μόρλοκ, ενώ ένα από τα τέρματα της Τουρκίας επέτυχε ο Λευθέρης.

Στον τελικό στην Βέρνη, στο πρώτο οκτάλεπτο η Ουγγαρία προηγήθη 2-0 με τα τέρματα των Πούσκας και Τζίμπορ, οπότε πολλοί, έχοντας υπ' όψιν και τον αγώνα του ομίλου, εθεώρησαν ότι τα πάντα είχαν κριθή. Όμως, η Γερμανία ισοφάρισε σε 2-2 στο επόμενο δεκάλεπτο, άντεξε στην πίεσιν της αντιπάλου και πέντε λεπτά πριν το τέλος του αγώνος ανέτρεψε την κατάσταση με δεύτερο τέρμα του Μόρλοκ [δεύτερος σκόρερ του κυπέλλου με 8 γκολ σε 6 αγώνες] και, εν συνδυασμώ με το κακώς ακυρωθέν τέρμα της Ουγγαρίας, κατέκτησε το κύπελλο γεγονός που απετέλεσε, ίσως, την μεγαλύτερη «αδικία» στα Παγκόσμια Κύπελλα. Πάντως, είχαν ακουστή πολλά διά αυτόν τον αγώνα. Την εύνοια της διαιτησίας προς την Γερμανία λόγω του ιδεολογικού ανταγωνισμού μεταξύ του Δυτικού και Ανατολικού μπλοκ που είχε συνέπειες και στα αθλητικά. Ακόμη, υπήρχαν φήμες διά «ντοπάρισμα» με αναβολικά, παικτών της Γερμανίας πολλοί εκ των οποίων εσταμάτησαν σύντομα το ποδόσφαιρο αλλά και με θανάτους κάποιων άλλων στο εγγύς μέλλον από αιτίες που σχετίζονται με αυτά.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΥΠΕΛΛΟ 1966

Η θεωρουμένη ως «μητέρα» του ποδοσφαίρου, Αγγλία, διωργάνωσε την τελικήν φάσιν του 8ου Παγκοσμίου Κυπέλλου. Και δεν έχασε την παρουσιασθείσα εις αυτήν μεγάλη ευκαιρία διά να κατακτήσει το τρόπαιο. Ο μάντζερ της Αλφ Ράμσεϊ εκρησιμοποίησε ένα νέο αγωνι-



στικό σύστημα, το «4-4-2», το οποίο παίζεται ακόμη από πολλές ομάδες στον κόσμο, στηριζόμενο σε μία καλά οργανωμένη αμυντική γραμμή με ηγέτη τον Μπόμπι Μουρ και στην εστία με τον καλό τερματοφύλακα Γκόρντον Μπανκς, που εδέχθη μονο τρία τέρματα σε έξι αγώνες. Με αυτά, η Αγγλία κατέκτησε το 8ο Παγκόσμιο Κύπελλο. Δικαίως υποστηρίζουν μερικοί, άδικοι και με την εύνοια της διαιτησίας άλλοι. Πολύ καλή η εμφάνισις της Δ. Γερμανίας η οποία επάλεψε στον τελικό πριν ηττηθή στην παράτασιν 4-2, με γκολ που κατεκυρώθη χωρίς η μπάλα να περάσει την γραμμή του τέρματος, εντυπωσιακή η Πορτογαλία του Εουσέμπιο [πρώτος σκόρερ του κυπέλλου με 9 τέρματα σε 6 αγώνες]. Δεν εφάνη η χλωμή και χωρίς προσωπικότητα Βραζιλία και με τον Πελέ τραυματισμένο, όπως και στο προηγούμενο κύπελλο του 1962.

Η μεγάλη απογοήτευσις όμως προήλθε από την Ιταλία, την κάτοχο των Παγκοσμίων Κυπέλλων 1934 και 1938, η οποία απεκλείσθη στην φάσιν των ομίλων αφού ηττήθη από την αδύναμη Β. Κορέα 1-0 με τέρμα που εσημείωσε ο Πακ Ντόο στο 41'. Το γεγονός αυτό απετέλεσε την δεύτερη μεγάλη έκπληξιν ύστερα από αυτήν του Παγκοσμίου Κυπέλλου 1950 η οποία προανεφέρθη. Δέον να σημειωθή ότι η Β. Κορέα και στον προημιη τελικό εναντίον της Πορτογαλίας προηγείτο στα πρώτα με 3-0. Όμως, δεν κατάφερε να επιτύχει και δεύτερη σημαντικήν έκπληξιν αφού η αντίπαλος της, με ηγέτη τον Εουσέμπιο που επέτυχε 4 γκολ, την ενίκησε 5-3.

Συνεχίζεται

Από το 1955 στο 1964, όπως έγιναν

Την έφερε στην πραγματικότητα το κουδούνι που χτύπησε τρεις φορές. Άνοιξε το παραθυρόφυλλο, έσκυψε κάτω και είδε τη Φατιχέ που της έγνεφε να κατέβει. Με τον φόβο ακόμη στην ψυχή, παραμέρισε τον άντρα της και βρέθηκε στα γρήγορα κοντά της. «Τι έγινε με τον ιερωμένο Φατιχέ χανούμ, πες μου σε παρακαλώ». Η Φατιχέ χλωμή και απεριποίητη την κοίταξε με όλη τη συμπόνια που έκρυβε μέσα της. «Μη φοβάστε μαντάμ Ισμήνη, όλα πήγαν καλά. Όλη τη νύχτα την πέρασε σπíti μας, πάνω σε μια πολυθρόνα. Πριν καλά χαράξει καταφέραμε με χίλια παρακάλια και τον πείσαμε να ξυρίσει τα γένεια του. Του φορέσαμε μια μακριά φούστα κι ένα μαντό από πάνω, του δέσαμε μια μαύρη μαντίλα στο κεφάλι και σκεπάσαμε το στόμα του. Θέλαμε να μοιάζει με Τουρκάλα επαρχιώτισσα. Έπειτα κρατώντας τον απ' το μπράτσο η Γκιουλσέν κατάφερε να τον συνοδέψει μέχρι την πόρτα του σπιτιού του. Ψυχή δεν υπήρχε στον δρόμο. Καλός άνθρωπος ο καημένος ο παπάς. Καθώς έπινε το καφεδάκι που του προσφέραμε, διαβάζαμε και την ευγνωμοσύνη στο βλέμμα του. Όταν θέλησε να μας ευχαριστήσει, αισθάνθηκα άσχημα. “Έκαμα το καθήκον μου σαν άνθρωπος” του είπα, “και τίποτε άλλο. Εύχομαι να τελειώσουν εδώ όλα και για σένα και για όλους τους Ρωμιούς της Πόλης. Αν θέλεις να κάμεις κάτι για μένα: Όταν προσεύχεσαι στον Θεό σου που δεν είναι άλλος απ' τον δικό μας Αλλάχ, μνημόνευε και το όνομά μας. Παρακάλα τον να μας συγχωρέσει εμάς κι όσους έφταιξαν που σας καταντήσαμε έτσι”.

»Ναι μαντάμ Ισμήνη, τα είδαμε όλα σήμερα όσα συνέβηκαν. Σας κατέστρεψαν, αυτό μόνο μπορώ να πω. Σου ζητώ συγγνώμη εκ μέρους όλων των Τούρκων, ακόμη και για λογαριασμό της Κυβέρνησής μας. Για το άδικο που διαπράχθηκε χθες εις βάρος σας. Ντρέπομαι και μόνο που στέκομαι απέναντί σου. Επίζω να περάσουν και να γίνουν όλα όπως πριν και να σας έχουμε γειτόνους για να θαυμάζουμε το ήθος και την ευγένειά σας».

* * *

Προσωρινά είχαν περάσει όλα. Όμως τίποτα πια δεν ήταν όπως πριν. Κι η Ισμήνη έμεινε εκεί με την οικογένειά της κι έκαμε παρέα τις ανθρωπίστριες γειτονιάς της που είχαν διακινδυνέψει για χάρη της εκείνη τη βραδιά του Σεπτέμβρη. Δεν έφυγαν απ' τη γειτονιά ούτε απ' την Πόλη. Δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα για να ακολουθήσουν αυτούς που, τρομοκρατημένοι και κάποιοι τελείως κατεστραμμένοι, εγκατέλειπαν τα πάντα για να ζήσουν ελεύθεροι.

Όταν πια το 1964 ξεκίνησαν οι Τουρκικές αρχές τις απελάσεις Ελλήνων υπηκόων είχε αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση και για εκείνους. Ο Νίκος ήταν από τους πρώτους που έδιωξαν σαν ανεπιθύμητο απ' την Πόλη. Ένα βράδυ απροειδοποίητα, επιτρέποντάς του να πάρει μονάχα μια βαλίτσα στο χέρι με τα απολύτως απαραίτητα μέσα, η μυστική αστυνομία τον οδηγούσε στα σύνορα Ελλάδας-Τουρκίας. Απ' εκεί και πέρα ούτε οι δύο χανούμισες ούτε κανένας άλλος ήταν σε θέση να τους σταματήσουν.

Μετά από ταλαιπωρία κάποιων μηνών, θα έφευγε και η Ισμήνη με άλλες δύο βαλίτσες στο χέρι και τα τρία της παιδιά, για να βρεθεί κοντά στον άνθρωπό της στην Αθήνα.

Ήταν ειλικρινή τα δάκρυα στα μάτια της όταν αποχαιρετούσε την Γκιουλσέν και τη Φατιχέ. Κι εκείνες, ακούσια προσαρμοσμένες στις συνθήκες ενός παρόντος δεχόντουσαν σαν ένα δεδομένο τον άδικο ξεριζωμό της οικογένειας.



πρόσωπα και άνθρωποι

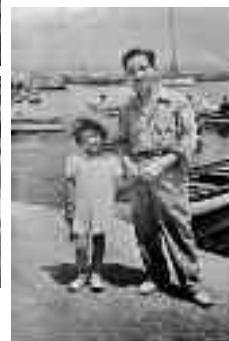
Την αγαπητή Ζωή Τατάκη-Ιωσηφίδου τη γνώρισα από τις στήλες του *Πολίτη*.

Το ενδιαφέρον μου για το αξιόλογο έργο και η περιεργειά μου προς το πρόσωπο «της Πολίτισσας λογοτέχνης», μας έφερε πιο κοντά ώστε

πραγματοποιήθηκε η συνέντευξη την οποία θα διαβάσετε παρακάτω.

Την ευχαριστώ θερμά και της εύχομαι αστείρευτη δημιουργικότητα στον χώρο των γραμμάτων...

ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ



Ζωή Τατάκη-Ιωσηφίδου

■ **Αγαπητή κα. Τατάκη, σε ποια περιοχή της Πόλης γεννηθήκατε και μεγαλώσατε; Σε ποια σχολεία μας φοιτήσατε;**

Γεννήθηκα στην Κωνσταντινούπολη και πέρασα τα παιδικά και εφηβικά μου χρόνια στο όμορφο Πριγκηπονήσι την Αντιγόνη, όπου και φοίτησα στο μικρό σχολείο της μέχρι την έκτη δημοτικού.

Ένα σχολείο που μου έδωσε τα πρώτα εφόδια που θα σημάδευαν το μέλλον μου. Οφείλω πολλά σε εκείνους τους δασκάλους και κυρίως στην αείμνηστη Βασιλική Βιγγοπούλου. Την εκλεκτή δασκάλα και αργότερα διευθύντρια του σχολείου μας, καθώς με τον ζήλο μιας νέας κοπέλας δίδασκε και παράλληλα δημιουργούσε.

Μικρό μπορεί να ήταν το σχολείο και λίγοι οι μαθητές, όμως δεν υστερούσε σε τίποτα από άλλα σχολεία της Πόλης. Με τη βοήθεια αυτής της δασκάλας οργανώναμε εκδηλώσεις και θεατρικές παραστάσεις στη μικρή αίθουσα του θεάτρου του και πολλές φορές επισκεπτόμασταν και άλλα σχολεία για μία παράσταση με πολύ μεγάλη επιτυχία.

Εκτός από τα μαθήματα που διδασκόμασταν είχαμε και την ευκαιρία να προμηθευτούμε βιβλία από τη δανειστική βιβλιοθήκη του σχολείου μας, καθώς και εκείνη ήταν δημιούργημα της δασκάλας μας Β. Βιγγοπούλου. Ήταν μία άξια εκπαιδευτικός που σίγουρα άφησε το στίγμα της. Ωστόσο μετά τις απελάσεις βρέθηκε να διδάσκει με επιτυχία σε διάφορα σχολεία της Ελλάδας αφήνοντας πίσω της αξιόλογο έργο.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ τα καλά της λόγια, όταν ανακάλυψε εδώ στην Αθήνα πως είχα ανοίξει τα φτερά μου στη λογοτεχνία «άργησες παιδί μου, νωρίτερα το περίμενα». Από τότε είχαμε ανταλλάξει επισκέψεις και ήταν παρούσα όποτε μπορούσε στις παρουσιάσεις των βιβλίων μου. Έως ότου έμαθα το δυσάρεστο γεγονός του θανάτου της πριν λίγο καιρό. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τη σκεπάζει.

Συνέχισα τη φοίτηση μου στο Κεντρικό Παρανεαγωγείο. Μέσα στα αυστηρά πλαίσια που όριζε η μόρφωση τότε, εγώ ήμουν βυθισμένη στο δικό μου σύμπαν. Πότε ζωγράφιζα και

ποτέ έγραφα στιχάκια ασταμάτητα πάνω στα βιβλία και στα τετράδια μου. Όμως εκείνο που με διαφέντευε ήταν η λογοτεχνία. Άλλωστε από πολύ μικρή διάβαζα αμέτρητα βιβλία που δανειζόμουν από τη βιβλιοθήκη του σχολείου της Αντιγόνης και στη συνέχεια του Κεντρικού. Έγραφα πάντα πολύ καλές εκθέσεις και έδειχνα ιδιαίτερη αγάπη στην ποίηση, ώστε οι αείμνηστες καθηγήτριες μου Μαρία Κλημεντίδου και Ελένη Χατζοπούλου με συμβούλευαν να βρεθώ στην Ελλάδα, ώστε να σπουδάσω Φιλολογία. Ένα όνειρο και δικό μου που φαινόταν απραγματοποιήτο, αφού έτυχε να ήμουν μοναχοπαίδι και οι γονείς μου ποτέ δεν θα ήθελαν να με αποχωριστούν.

Ωστόσο δρασκελίζοντας τα βιώματα της καθημερινότητας, μου γεννήθηκε η επιθυμία να βρεθώ στον στίβο της ζωής και να εργαστώ. Έτσι αποφάσισα να παρακολουθήσω μαθήματα Αγγλικών στο British Council και παράλληλα να εγγραφώ στην κρατική σχολή δακτυλογραφίας και στενογραφίας όπου, μετά από εξετάσεις σε επιτροπή, απέκτησα το ανάλογο δίπλωμα (Daktilo ve sekreter Özel Kursu).

■ **Πώς ήταν η ζωή στην Κωνσταντινούπολη, προτού αποδημήσετε για την Ελλάδα. Είναι γνωστό ότι αρχικά δραστηριοποιηθήκατε στον επαγγελματικό χώρο ως στέλεχος της Τουρκικής Τράπεζας ΑΚΒΑΝΚ. Σαν Ρωμιά, τι εντυπώσεις αποκομίσατε από τη συνεργασία σας με Τούρκους συναδέλφους; Διατηρείτε ακόμα σχέσεις μ' αυτούς;**

Οι γνώσεις που απέκτησα ήταν εκείνες που με βοήθησαν να πάρω μέρος σε διαγωνισμό της Τράπεζας ΑΚΒΑΝΚ να ξεχωρίσω, να πετύχω και να εργαστώ στη Γενική Διεύθυνση ΑΚΒΑΝΚ Τ.Α.Σ., στο τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Προμηθειών. Τότε η τράπεζα αυτή στεγαζόταν σε ένα θαυμάσιο κτίριο με απίθανες ευρύχωρες αίθουσες στην οδό του Πέρα. Εκεί μέσα πέρασα 7 χρόνια της ζωής μου που, ακόμη και σήμερα, αναπολώ με νοσταλγία. Παρόλο που ήμουν η μοναδική Ρω-

μιά ανάμεσα στα εκατό άτομα που εργάζονταν σε διάφορα τμήματα, δεν ένιωσα ποτέ παραγκωνισμένη. Τουναντίον με σεβόντουσαν και η ευγένεια των συναδέλφων στο πρόσωπό μου με είχε κάνει να νιώθω όχι μονάχα άνετα, αλλά με πολλούς συναδέλφους και συναδέλφισσες ιδιαίτερα φιλικά. Ακόμα και όταν είχα αρραβωνιαστεί, με τον ίδιο ευγενικό αυθορμητισμό φέρθηκαν και στο μέλλοντα σύζυγο μου. Αυτός ήταν και ο λόγος που αναπτύξαμε πολύ καλές οικογενειακές σχέσεις και με τον διευθυντή του Τμήματός μου.

Ακόμη, η βοήθεια που μου παρείχαν όλοι οι συνάδελφοι, όταν επρόκειτο να παντρευτούμε και να διακοσμήσουμε το σπίτι μας στο Τζιχαγκίρ, ήταν συγκινητική. Καθώς το Αρχιτεκτονικό Τμήμα είχε αναλάβει το σχεδιασμό των επίπλων και το Τμήμα Προμηθειών βοήθησε στην αγορά του εξοπλισμού του διαμερισμάτος μας.

Πάντα όλα αυτά τα πρόσωπα, ένα προς ένα, θα τα έχω μέσα στις καλύτερες αναμνήσεις που κουβαλώ από την Πόλη.

Δυστυχώς το 1967 όταν αποφασίσαμε να μεταναστεύσουμε στην Ελλάδα, αναγκάστηκα φυσικά να εγκαταλείψω τη θέση μου στην τράπεζα, ενώ ήταν έτοιμη η προαγωγή μου σε Τμηματάρχη.

Όταν μετά από πολλά χρόνια ξαναβρέθηκα στην Πόλη, η πρώτη μου έγνοια ήταν να επισκεφτώ ένα από τα υποκαταστήματα της Τράπεζας στην οδό του Πέρα, για να αντλήσω πληροφορίες σχετικά με τους παλιούς μου συναδέλφους.

Με δέχτηκαν με μεγάλο ενθουσιασμό, κυρίως όταν έμαθαν πως ήμουν υπάλληλος της ίδιας Τράπεζας πριν τόσα πολλά χρόνια. Δυστυχώς όμως η αναζήτησή μου ήταν άκαρπη, καθώς στη διαδικτυακή έρευνα που έκαναν διαπιστώθηκε πως οι περισσότεροι από τους συναδέλφους μου δεν υπήρχαν στη ζωή. Ακόμη και κάποιες νεότερες συναδέλφισσές μου –που είχαν περίπου τη δική μου ηλικία– έχοντας αποχωρήσει από την τράπεζα, είχαν χαθεί τα ίχνη τους.

Η ζωή στην Πόλη κυλούσε όπως όλων των

Κωνσταντινουπολιτών τα χρόνια εκείνα, με καλές και κακές στιγμές. Ωστόσο προσπαθεί η μνήμη να συγκρατήσει ότι καλύτερο βιώσαμε. Όμως εκείνη η πικρία των βανδαλισμών της 6-7 Σεπτεμβρίου θα μείνει χαραγμένη στη μνήμη μου αφού τις βίωσα σαν παιδί. Καθώς από την καταστροφική μανία των βανδάλων δεν είχε γλιτώσει ούτε η επιχείρηση του πατέρα μου και αυτό επηρέασε την όλη πορεία της μετέπειτα ζωής μας.

■ **Στο βιογραφικό σας ομολογείτε πως είστε παθιασμένη με την Αντιγόνη των Πριγκηποννήσων. Ποιες είναι οι εντυπώσεις και αναμνήσεις σας από την εποχή της πρώτης νιότης σας, κατά τις καλοκαιρινές διακοπές σας στην Αντιγόνη;**

Την Αντιγόνη την έζησα σαν μόνιμη κάτοικος μέχρι τα 13 μου χρόνια και αργότερα πάλι σαν παραθεριστριά. Από το νησάκι αυτό κουβαλώ τη γαλήνια καταπράσινη ομορφιά του, τις πλυμένες με μπάπη αλμυρές ακρογιαλιές του. Τα ψαροκάικα που άραζαν στο λιμάνι του για να ξεβράσουν το ασήμι της θάλασσας. Τους γλάρους τους κάτασπρους που πετούσαν χαμηλά για να φιλήσουν τα κύματα. Και εμείς παιδιά τότε, έξω από γεγονότα που δούλευαν εις βάρος μας, ζούσαμε ξένοιαστα απολαμβάνοντας μία περίσσια ελευθερία. Βιώναμε το όνειρο το παιδικό και αργότερα το εφηβικό, με τις παρές μας, με τα πρώτα χτυποκάρδια της νεανικής μας ορμής. Αφού το νησάκι αυτό ήταν σαν μία μικρή Ελλάδα, γιατί όπως είναι γνωστό, οι περισσότεροι κάτοικοί του ήταν Ρωμιοί, αλλά και οι παραθεριστές του που γεύονταν την ξεγνοιασιά. Με τις εκκλησίες και τα μοναστήρια του, με τις κατανυκτικές λειτουργίες, με τους ανθοστόλιστους επιτάφους, που εμείς τα κορίτσια φροντίζαμε για αυτό, όλες τις πασχαλινές μέρες. Με τις καλοκαιρινές χαρές, με κιθάρες και ακορντεόν, με δίσκους που μας καλούσαν να χορέψουμε ένα αισθαντικό ταγκό, ένα τσα-τσά, ένα τρελό Rock n' roll.

Ζούσαμε το όνειρο χωρίς να το γνωρίζουμε.

Συνεχίζεται

Το Αετόπουλο

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Αρχές Σεπτεμβρίου του 2011 από νωρίς, με το πρωινό αγκυράκι ξεκίνησα από την Ελάτη με προορισμό τον Ξενώνα που βρίσκεται στην κορυφή του Κερκετίου – κοινώς Κόζιακας. Ανηφορίζω τα δύσβατα μονοπάτια. Εκτός των απαραίτητων για αυτήν τη μεγάλη πεζοπορία έχω τοποθετήσει στη ζώνη μου και ένα CD player. Παρά την κακοφωνία μου σιγοψιθυρίζω το λαϊκό άσμα που ακούω:

«Είμ' αετός χωρίς φτερά
χωρίς αγάπη και χαρά...»

Περίεργο, στο μεγάλης κλίσης χωματόδρομο που ανηφορίζω, παρά τη μάζα και την κακοφωνία μου, έκπληκτος διαπιστώνω ότι με συνοδεύει ένα αετόπουλο μέσα από τη βαθειά χαράδρα που βρίσκεται αριστερά μου. Με κοιτά με ανοιγμένα φτερά, αιωρείται σε απόσταση περίπου τριάντα μέτρων. Χαμογελώ, ρωτάω αμήχανα:

– Πώς βρέθηκες εδώ αετόπουλο;

– Εσύ πως βρέθηκες εδώ; ρωτά με κατηγορηματική ανθρώπινη φωνή(!), λαλιά από ένα αετόπουλο;

– Έχεις δίκιο, λέω, οι επτά λόφοι που ανηφορίζα στα νιάτα μου δεν ήταν τόσο απότομοι και έσφυζαν από ανθρώπους και κτίρια...

– Εγώ και ο παππούς μου, και ο παππούς του παππού μου εκεί ήταν, πριν μετοικήσουμε οικογενειακώς στα απόμερα της Νότιας Πίνδου..., διευκρινίζει το αετόπουλο.

– Αλήθεια; λέω κάπως χλευάζοντας, και σαν αετοί που έμεναν;

– Βόρεια στην κορυφή ενός λοφίσκου, όχι και τόσο μακριά από τους δικούς σου επτά λόφους. Οι πρόγονοί μου όταν κοιτάζαν από τη μία, πέρα από τον Εύξεινο Πόντο έβλεπαν το Βασίλειο του Βοσπόρου των Μιλησίων και όταν κοιτάζαν από την άλλη, τη Χώρα των Τυφλών, την πόλη του Βύζαντα του Μεγαρέως και πέρα από την Προποντίδα τον Όλυμπο της Φρυγίας, απ' όπου με ευνοϊκούς ανέμους, από τη χιονισμένη κορυφή του απολάμβαναν τους ήχους του Υάγνιδος. Εξάλλου ο παππούς μου όταν φτερούγιζε ακολουθώντας τα νερά του Βοσπόρου, όποτε κοιτάζε από τη μία έβλεπε την Ανατολή και όταν κοιτάζε από την άλλη τη Δύση και συχνά απολάμβανε τον κανόνα του Δαμασκηνού έστω και με διαφορετικές λαλιές. Παρατηρούσε μία αρμονική ζωή διαφορετικών κοινοτήτων, με διαφορετικές ενδυμασίες και έθιμα. Δηλαδή σαν να ήταν αετός με δύο κεφάλια και μία καρδιά.

Απορώ! πώς ένα νεοσσός, όπως τον έκρινα, γνωρίζει τόσα πολλά, που δεν γνωρίζουν οι συμπολίτες μου, που δαπάνησαν τουλάχιστον δώδεκα χρόνια της ζωής τους στα θρανία. Κάπως σοβαρεύομαι:

– Και ήταν ευτυχισμένος εκεί;

– Ευτυχισμένος, όμως και θλιμμένος ο παππούλης μου! αποκρίνεται με τρυφερή φωνή.

– Και αφού ήταν ευτυχισμένος, και έβρισκε τα «προς το ζην», γιατί βρέθηκε απομονωμένος στα άγρια βράχια της Νότιας Πίνδου, όπου μετά βίας βρίσκεις τα απαραίτητα;

– Α! Είσαι και περίεργος! με τη σειρά του χλεύασε το αετόπουλο.

Έχω άλλες πέντε ώρες διαδρομή, δεν

θέλω να χάσω τη μοναδική μου συντροφιά στη δύσκολη αυτή πεζοπορία. Προσπαθώ να καλοπιάσω το χαριτωμένο αετόπουλο.

– Όχι! Όχι! απλώς προσπαθώ να συγκρίνω κατά πόσο ομοιάζει με τη δική μου περιπέτεια...

Ίσως ο τόνος ήταν δυνατός, φτερουγίζει, κάνει έναν μεγάλο κύκλο και έρχεται πάνω από το κεφάλι μου. «Λες τώρα να με κάνει και κάποιο τυχερό...» συλλογίζομαι, ναι μεν δεν το λέω, αλλά αυθόρμητα χαμογελώ...

– Όλα ξεκίνησαν όταν οι συμπαθούντες τον αετό απόγονοι των Ρως, στρατοπέδευαν στους πρόποδες του λοφίσκου όπου διέμενε ο παππούς, άρχισε να εξιστορεί το αετόπουλο. Οι στρατοπεδευμένοι είχαν εντολή να προστατεύσουν την Πόλη από τα στρατεύματα του Αλί από την Καβάλα, που μετά από τα κατορθώματά τους σε Κρήτη, Κάσο και Μοριά ξεκίνησαν από Αίγυπτο και Μέση Ανατολή για να εισπράξουν με βία το αντίτιμο των υπηρεσιών τους...

– Ωχ! λέω, πας πολύ πίσω...

– Ναι, ίσως πρέπει να πάμε και προγενέστερα αυτών των ημερών για να αντιληφθούμε την αλήθεια, όμως ο παππούς τότε μόλις είχε επωαστεί και δεν θέλω να σου διηγηθώ γεγονότα που άκουσε ο παππούς, αλλά γεγονότα που έζησε...

– Έχεις δίκιο, λέω, όμως συντόμευε!

– Ήταν η περίοδος που ξεκινούσε το ξήλωμα των δραγουμάνων του Φαναρίου από κυβερνητικές θέσεις και αξιώματα...

– Ναι, ναι! λέω, γνωρίζω περί Φαναριωτών, ότι είμαι το οφείλω σ' αυτό, όπως και ο δικός μου παππούς και ο δικός μου πατέρας...

Ακούω φτερουγίσματα δίπλα στο αυτί μου και μία οργισμένη φωνή...

– Ναι όμως με ξαναδιέκοψες! Τι θα γίνει με σένα;

– Όλα καλά! δεν θα σε διακόψω ξανά, όπως να 'ναι έχω μεγάλο, επίπονο και ανηφορικό δρόμο να διανύσω...

– Ξεκινώντας από την επόμενη δεκαετία και για μισό αιώνα και βάλε ο παππούς έβλεπε να οικοδομούνται νέα κτίρια γεμάτα με παιδιά...

Συνέχισε το αετόπουλο, σαν να περίμενε να το διακόψω ξανά. Τάφος εγώ!

– Παιδιά σαν πουλάκια που φτερουγίζουν, γέμιζαν τις αυλές αυτών των άριστα οικοδομημένων κτιρίων. Η λαλιά τους ομοίαζε αυτής της Βίβλου, ίσως με κάποια μετάλλαξη... Όχι μόνο αυτά, αλλά ο παππούς σημείωνε και νεόκτιστα καμπαναριά. Τώρα πλέον ηκούσαν έναντι αυτών που προ πολλών αιώνων είχαν μετατραπεί σε μιναρέδες για να φιλοξενήσουν τους μουεζίνηδες που καλούσαν τους πιστούς σε ναμάζι...

Ωχ! σκέπτομαι, σε λίγο θα χρειαστώ και λεξικό(!) Όμως δεν λέω τίποτα.

– Για πενήντα χρόνια σαν αποδημητικά πουλιά πηγαινοερχόντουσαν άτομα από Ανατολή και Δύση. Κάποτε με φορτωμένα κάρρα, που επέστρεφαν σχεδόν άδεια και κάποτε με τα καλά τους όλο γέλια και χαρά. Βέβαια έτσι ο παππούς έβρισκε αρκετή τροφή για την οικογένεια. Όλα ήταν λαμπρά, μέχρι να εμφανιστεί η άρπυια μ' ένα κεφάλι και κατεβα-

σμένα τα φτερά. Κοιτούσε μόνο προς μία κατεύθυνση...

– Προς ποια; ρωτάω

– Εκεί, μόνο βορειοδυτικά! Και σαν αρπακτικό τα έβαλε και με την κοινωνία του παππού... Όπως διηγούνταν ο παππούς του παππού μου αυτή η βίαιη αντιπαράθεση κρατούσε πολλούς αιώνες...

– Συγγνώμη που διακόπτω, όμως πάλι ξέφυγες, λέω...

– Συγγνώμη λέει και το αετόπουλο, σαν να θέλει να ανασυντάξει τη σκέψη του. Κάνει άλλο έναν μεγάλο κύκλο γύρω από τα φάργγι και επανέρχεται δίπλα μου...

– Δεν άργησαν να εμφανιστούν καπνοί από τη Δύση, πρώτα αρκετά κοντά στο λοφίσκο μας, και έπειτα σ' όλο τον ορίζοντα. Τα αποδημητικά πουλιά μετατράπηκαν σε κατατρεγμένα προσφυγικά. Ερχόντουσαν ξανά, όμως μόνο από την Ανατολή, με κουρελιασμένα ρούχα και σχεδόν μόνο τα μισά, μισά είχαν μείνει και αυτά.. Τα κάρρα και οι εστίες τους πλέον ανήκουν στους λαφυραγωγούς...

Σίγησε για λίγο το αετόπουλο σαν να είχε να πει πολλά ...

– Όταν κόπασαν οι καπνοί και οι οδυρμοί, πλήθαιναν τα κτίρια της Πόλης, όμως άλλαξε και η επικρατούσα συνήθης λαλιά... άλλαξε και αυτή του μουεζίνι. Λιγότεψαν και οι προερχόμενες από τα καμπαναριά επικλήσεις για αγάπη. Τρόμος από τη μία, η ζωή συνεχίζεται από την άλλη. Μόνο η άρπυια δεν ησύχασε. Τώρα κρύβονταν πίσω από τον δεξιόστροφο Μαϊάνδρο...

Αφελής ρωτάω:

– Και πόσο κακό ήταν αυτό για τον παππού;

– Η άρπυια πλέον ήταν πιο γρήγορη και πιο αποτελεσματική, συνεχίζει το αετόπουλο κάπως αγνοώντας με, σύντομα, πάλι καταχνιά, καπνοί και δυστυχία σε όλο τον ορίζοντα. Έτσι μέσα στην αντάρα και τους καπνούς, κάποιοι, πρώτα συγκέντρωσαν τους αρσενικούς μακριά από τις εστίες τους, και έπειτα βρήκαν ευκαιρία να κλέψουν τα αυγά από τους αετούς.

– Όταν κάπως τιθασεύτηκε η άρπυια, οι αετοί απόφυγαν να απαιτήσουν τα κλεμμένα, διότι προβλήθηκε ότι υπό τη σκέπη των πολυάστερων θα συμμαχήσουν οι αετοί με τους λύκους για να αντιμετωπίσουν τη βορεινή αρκούδα. Όμως πώς θα υλοποιούνταν μία ευχή, όταν η συμμαχία παραβίαζε τους νόμους της φύσης;

– Εμένα ρωτάς; λέω. Εγώ, είμαι των θετικών επιστημών και δεν γνωρίζω τόσο καλά τις ισοροπίες του ζωικού βασιλείου. Και πού κατέληξε αυτή η παρά φύση, όπως λες, συμμαχία;

Το αετόπουλο θλιμμένο συνεχίζει να εξιστορεί.

– Ακριβώς σαν σήμερα πενήντα έξι χρόνια πριν, ο παππούς μαζί με τον πατέρα είχαν ανεβεί στα σύννεφα προς αναζήτηση των προς το ζην... Ξέρεις, η Πόλη είχε μεγαλώσει και πια έπρεπε να φτερουγίζουν μακριά. Λοιπόν, ο ένας προς τη Δύση και ο άλλος προς την Ανατολή. Έτσι ο πατέρας ως νεότερος πέταξε ανατολικά ακολουθώντας τις σιδηρο-

δρομικές γραμμές και ο παππούς δυτικά προς τις λίμνες. Ο μεν πατέρας σημείωσε μεγάλη κίνηση εισερχόμενων επιβατών, έρχονταν λένε «για να ξεναγηθούν στα αξιοθέατα», όμως οι ομάδες ξενάγησης απαρτίζονταν μόνο από άνδρες, μόνο από άνδρες! Ο δε παππούς σημείωσε φορτηγά γεμάτα από χωρικούς που κατευθύνονταν προς την Πόλη, πήγαιναν λένε «για γλέντι», καρότσες γεμάτες με άνδρες πήγαιναν να γλεντήσουν... όμως μόνο άνδρες!

– Και τι έκαναν μπροστά σ' αυτή την εξέλιξη; ρωτάω...

– Υποψιασμένοι αποφασίζουν να πάνε ψηλά και να παρατηρήσουν τι γίνεται στις κεντρικές πλατείες, όπου τις τελευταίες μέρες κυκλοφορούσε οργισμένος όχλος, τάχα για κάποιες επικείμενες εξελίξεις σε κάποιο μεγαλόνησο...

– Γνώριζαν περί αυτών;

– Τότε δεν γνώριζαν και πολλά, απλώς ήξεραν ότι ήταν μια υπόθεση που αφορά ένα βορεινό νησί με τα τρία του τα λιοντάρια, που κυνήγησαν την άρπυια. Άκου βορεινή νήσος με λιοντάρια! μονολογεί το αετόπουλο.

Αφελής, ρωτάω:

– Και τι ζητούσαν τα λιοντάρια στη μεγαλόνησο;

– Αρπακτικά και αυτά, αποκρίνεται το αετόπουλο, χαμογελώντας πικρά!

– Όμως στο θέμα μας, λέω, και τι είδαν στις πλατείες;

– Προς το μεσημέρι είδαν μικρές ομάδες να συγκεντρώνονται σε διάφορα σημεία, σαν να είχαν συγκεντρωθεί σε κάποια από αυτά οι γλεντζέδες και σε άλλα οι τουρίστες... Όλοι γύρω από κάποιους καλοσυνάτους με σκιά λύκου... Τότε παππούς και πατέρας ζαλίστηκαν από τα ραδιοκύματα των ασυρμάτων... Από τη μία μέσα στην Πόλη η άναρχη κυκλοφορία των διοικούντων της χώρας και από την άλλη οι πολυπληθείς ομαδούλες...

– Ναι, ναι γνωρίζω, λέω, όταν όλοι βγουν στα ασύρματα εσείς χάνετε τον προσανατολισμό σας...

– Οι δικοί μου δεν τα 'χασαν. Απλώς κατέβηκαν πιο χαμηλά. Έτσι ο παππούς κατευθύνθηκε προς το Σταυροδρόμι και ο πατέρας προς την παλιά Πόλη. Ο παππούς ακολούθησε μία μικρή πομπή αυτοκινήτων, που έφερε κάποιους διοικούντες... Η πομπή ανηφόριζε προς την πλατεία από όπου κάποτε διανέμονταν το νερό, εκείνη την ημέρα όμως διανέμονταν εφημερίδες και οργή! Παρατηρεί λοιπόν να συγκεντρώνεται όχλος εκσφενδονίζοντας κραυγές μίσους...

– Γιατί συγκεντρώνονταν; ρωτάω έκπληκτος, και τέλος πάντων γιατί μίσος;

– Κάπου, λέει, είχε γίνει κάτι κατά του σεβαστού τους προγόνου. Όμως το μίσος προέρχονταν λόγω απόρριψης του διαφορετικού...

– Δηλαδή;

– Δηλαδή, όπως ο λύκος δεν θέλει να έχει στη ζωτική του περιοχή αρκούδες και αετούς, και η αρκούδα λύκους και αετούς, οι δε αετοί αποφεύγουν να συχνάζουν σε περιοχές των λύκων και των αρκούδων... Κάπως έτσι.

Συνεχίζεται

ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ **ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται κάθε μέρα 9-1 π.μ. και 5-8 μ.μ.,
πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει

Αλκυόνης 25 - Π.ΦΑΛΗΡΟ

Τηλ. Ιατρείου 210 9831509, οικίας 210 9814675

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212

e-mail: k.zisiadis@gmail.com

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Χ. ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ

Δημ. Σούτσου 7, Πλατ. Μαβίλη, Αθήνα

Πλησίον Σταθμού Μετρό Μέγαρο Μουσικής

Δέχεται με ραντεβού

Τηλ.: 210 64 27 956 Κινητό: 694 49 42 103



Dr ΛΥΔΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ-ΜΟΥΖΑΚΑ

ε. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών
Χειρουργός-Γυναικολόγος, Χειρουργός-Μαστολόγος



- Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μαστολογίας
- Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδος στην European Commission Initiative for Breast Cancer
- Εκπρόσωπος του Π.Ι.Σ. στη UEMS για τις ανάγκες στη χειρουργική εκπαίδευση στον καρκίνο του μαστού
- Δ/ντης Ελληνικής Σχολής Μαστολογίας
- Πρόεδρος του 21st SIS World Congress on Breast Cancer & Breast Healthcare



Α. Βασ. Σοφίας 124B, 115 26 Αθήνα • Τηλ.: 210 77 71 246
Φαξ: 210 77 16 834 • E-mail: lydiamouzaka@yahoo.gr
www.mastologos.gr

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ



ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΑΪΡΗΣ

Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογικών,
Ρευματοαρθρικών παθήσεων
και Αθλητικών κακώσεων

Επισκέψεις κάθε μέρα 12.00 - 21.00 εκτός Σαββάτου

Λεωφ. Ποσειδώνος και Παρθενώνος 1, ισόγειο

Τηλ.: 210 9843810, 210 9834227 Fax: 210 9812504

www.kairis.gr

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών

& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7

ahatzi@med.uoa.gr

Τηλ. 6937 191322

210 6411766

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ METROPOLITAN

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61

(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο)

Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα

Τηλ./Fax: 210-98 28 894

Κινητό: 697-2201044

Τηλ.: 22910 55019



ΠΕΤΡΟΣ Α. ΑΛΤΣΙΤΖΟΓΛΟΥ

ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Δ/ντής Αιμοδ. εργαστηρίου ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΘ.

τ. Δ/ντής Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου

Καρδιολογικού - Καρδιοχειρουργικού Κέντρου

"HERZZENTRUM K.W.K." Παν/μίου DUSSELDORF

Λεωφόρος Αγ. Δημητρίου 19, Αγ. Δημήτριος

T. 210 98.38.601, K. 6944.33.20.68

E. altsipe@otenet.gr



ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

Δρ. ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΟΣ. GREAT ORMOND STR. ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΠΑΝ/ΜΙΩΝ HARVARD και COLUMBIA ΗΠΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 4 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 210 36 02 745 • ΟΙΚΙΑΣ 210 98 33 413

ΚΙΝΗΤΟ 6932 414 943 e-mail: prdrsant@otenet.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα

Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00

Έλλης 16 (Έδεμ) Παλ. Φάληρο

Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU

Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής

Νοσοκομείου Metropolitan

www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Κ. ΜΟΥΓΚΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-

ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΟΥΤΣΟΓΛΟΥ

— Τέλος χρόνου —

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΑΜΠΑΧΑΤΤΙΝ

ΑΛΗ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΘΑΝΟΣ ΖΑΡΑΓΚΑΛΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

"ΧΑΡΗ... ΤΟΠΟΤΩΝΤΑΣ"

Σιωπή που γεννά εγκλήματα

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΓΑΝΤΖΟΥΔΗ

Διαβάζω και κλαίω. Διαβάζω και θρηνώ. Τα λόγια μιας μάνας. Τα λόγια της Μπαϊντά, που είδε το κοριτσάκι της να σβήνει μες τα χέρια της. Σε ένα νησί. Ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία. Σε ένα νησί «κόλαση», όπως το χαρακτηρίζει. Σε ένα νησί γεμάτο φίδια, έντομα, σκορπιούς. Σκορπιός έκοψε τη ζωή της πεντάχρονης Μαρίας που ξεκίνησε από τη Συρία με την οικογένειά της κι άλλους 40 ή 50 συμπατριώτες της (ποιος ξέρει πόσους;) για να σωθούν. Αντ' αυτού βρέθηκαν παγιδευμένοι σε ένα νησί. Αβοήθητοι. Να εκλιπαρούν για μια λύση.

Διαβάζω και κλαίω. Διαβάζω και θρηνώ. Η μάνα βάζει το άψυχο κορμί της κόρης της στα παγωμένα νερά για να καλυπτεριστεί τη σήψη. Την ίδια στιγμή η άλλη κόρη της, η εννιάχρονη Αγιά, που δέχτηκε κι εκείνη τσίμπημα από σκορπιό, δίνει μάχη να κρατηθεί στη ζωή. Πείνα, δίψα, δυστυχία. Ο θάνατος σαν μαύρο σύννεφο πάνω από τα κεφάλια ανθρώπων που έτρεξαν να σωθούν, που κρεμάστηκαν από μιαν ελπίδα για ένα αύριο. Καλύτερο; Χειρότερο; Πάντως αύριο. Για εκείνους. Για τα παιδιά τους. Μα σαν να μην έφτασε ποτέ αυτό το «αύριο». Κολημένοι για περισσότερο από έναν μήνα πάνω σε αυτό το νησί-κόλαση.

Διαβάζω και εξοργίζομαι. Η Εξουσία μένει αμέτοχη. Εμείς πετάμε το μπαλάκι στη γείτονα χώρα. Το νησί ανήκει στην Τουρκία. Η Τουρκία πετάει το μπαλάκι σε εμάς. Το νησί ανήκει στην Ελλάδα. Την ίδια στιγμή οι αντιδράσεις δεν έχουν σταματημό. Οργανώσεις, κόμματα, πολίτες φωνάζουν, απειλούν, εκλιπαρούν. Τα ανθρώπινα δικαιώματα, ο σεβασμός στο άψυχο σώμα ενός πεντάχρονου κοριτσιού γράφονται με μεγάλα γράμματα σε άρθρα, σε τοίχους, σε δακρυσμένα μάτια. Δεν ιδρώνει το αφτί της Εξουσίας.

Διαβάζω και θλίβομαι. Γιατί Εμείς μένουμε αμέτοχοι. Λέμε ή σιωπούμε, γράφουμε, συζητάμε, κλαίμε ή θρηνούμε, όμως συνεχίζουμε. Συνεχίζουμε να απολαμβάνουμε τα αγαθά μας, τα σπίτια μας, το ελληνικό καλοκαίρι. Πο-



στάρουμε φιλτραρισμένες φωτογραφίες στα social. «Πουλάμε» την όμορφη και τακτοποιημένη ζωή μας. Την ίδια στιγμή 40 ή 50 άνθρωποι (ποιος ξέρει πόσοι;) πεθαίνουν πάνω σε ένα νησί, λίγα μετρά μακριά από την πόρτα μας.

Όχι, μη με ρωτάς, αγαπημένε μου αναγνώστη. Δεν έχω λύσεις. Απλά προσπαθώ να καταλάβω. Να βρω απάντηση στο ερώτημα: Τι δεν κάνω καλά; Γιατί αυτό είναι το μόνο σίγουρο. Κάτι πάει λάθος. Πολύ! Κάτι δεν κάνουμε καλά. Ούτε «μας» κατηγορώ που συνεχίζουμε, που σιωπούμε, που απολαμβάνουμε την τακτοποιημένη μας ζωή, που τη μοιραζόμαστε. Απλά θα περίμενα κάτι άλλο. Μη με ρωτήσεις τι. Ούτε σε αυτό έχω απάντηση. Δε μπορώ όμως να πιστέψω πως είμαστε τόσο αδύναμοι, έρμαιο των δυνατών, των αποφάσεών τους. Κι αν δεν ξέρω ποιο είναι αυτό το κάτι άλλο που θα περίμενα από εμάς, ξέρω τι θα περίμενα από την Εξουσία.

Θα ήθελα σε ένα τόσο ευαίσθητο θέμα η Εξουσία να αναλάβει δράση. Να αφηγήσει νόμους, κανόνες και να δείξει σεβασμό σε ένα πεντάχρονο κορίτσι που έφυγε τόσο άδικα. Θα περίμενα από την Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, που τόσες φορές έχει δείξει την ευαισθησία της για τους Εβραίους που χάθηκαν στο Άουσβιτς, για τους αγώνες των Ελλήνων, θα ήθελα λοιπόν να τη δω να δακρύζει και για τη μικρή Μαρία κι ύστερα να παίρνει θέση, πρωτοβουλίες, να κινεί τα πράγματα για να γίνουν όλα όσα πρέπει. Όσα εσύ κι εγώ δεν έχουμε τη δύναμη να κάνουμε. Κι εκείνη την έχει. Να τι δεν συγχωρώ: τη σιωπή της Εξουσίας. Μια σιωπή που γεννά εγκλήματα. Όχι, αγαπημένε μου αναγνώστη, δεν «μας» κατηγορώ. Αλλά τους δυνατούς, την Εξουσία, δεν θα τη συγχωρέσω ποτέ για την αδιαφορία τους. Για τα εγκλήματά τους. Ούτε εγώ. Ούτε η ιστορία.

ΗΜΕΡΕΣ ΛΕΒΑΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΙΓΚΗΠΟ

Το Μουσείο Πριγκηποννήσων σε συνεργασία με τον Δήμο Πριγκηποννήσων, τον Συνεταιρισμό Πρωτοβουλίας Μιμόζας και με τον Μητροπολιτικό Δήμο Κωνσταντινούπολης, οργάνωσαν από 19-24 Ιουλίου 2022 τις «Ημέρες Λεβάντας» στην Πρίγκηπο και τη Χάλκη. Από τον δημοσιογράφο Özgür Güvenç στην ιστοσελίδα Anayurt.



Τις εκδηλώσεις «Ημέρες Λεβάντας» εμπνεύστηκαν από τη φυσική, πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά των νησιών, μετά από πρωτοβουλία εθελοντών και οργανώσεων. Περιελάμβαναν ανθοκομία, εκθέσεις λουλουδιών, καλλιέργειες θερμοκηπίων. Ένας φόρος τιμής για τη φυσική, πολιτιστική, ιστορική κληρονομιά των νησιών, γνωστά για την ανθοκομία τους. Κατά τη διάρκεια των ολοήμερων πενταήμερων εκδηλώσεων παρουσιάστηκαν διάφορα σχετικά με τις λεβάντες, έγιναν ομιλίες, εκδρομές, μουσικές συναυλίες.

ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΛΕΒΑΝΤΑΣ ΕΚΤΙΜΑΤΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Οι λεβάντες, τις οποίες καλλιεργούν γυναίκες του νησιού όπως και άλλα είδη με θέμα τη λεβάντα διατέθηκαν προς πώληση στο παζάρι που στήθηκε στην αυλή του Μουσείου Πριγκηποννήσων. Τα έσοδα μοιράστηκαν οι νησιώτισσες που εργάστηκαν. Οι λεβάντες που χρησιμοποιήθηκαν, αποκτήθηκαν από κήπους που δημιουργήθηκαν για τον σκοπό αυτό.

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΛΟΥΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Οι εκδηλώσεις περιελάμβαναν στοιχεία «κοινωνικής ευθύνης», «σεβασμού της φυσικής, πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς» και «αειφόρου ζωής». Πραγματοποιήθηκαν αγορές προϊόντων, ομιλίες, συγκεντρώσεις, μουσικές παρουσιάσεις, με ελεύθερη είσοδο για όλους. Κατά τη διάρκεια των «Ημερών Λεβάντας» διοργανώθηκαν επιδείξεις στα εργαστήρια και εκδρομές με περιορισμένη συμμετοχή ατόμων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ

Στην κεντρική αυλή του Μουσείου Πριγκηποννήσων στήθηκε παζάρι, στο οποίο συμμετείχαν νησιώτισσες, που είχαν ετοιμάσει διάφορα αξιόλογα είδη δώρων, και κάποιοι ξένοι και όλοι μαζί παρουσίασαν ένα πλούσιο, ποιοτικό προγράμμα.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε εργαστήρια λεβάντας με αντικείμενα διακοσμημένα με λεβάντες, αρώματα λεβάντας και εργαστήρια χειροτεχνιών. Έγιναν ομιλίες για όσους δεν γνώριζαν τη λεβάντα, αυτό το ωραίο φυτό της φύσης.

Στις εκδηλώσεις συγκαταλέγονταν και ψυχαγωγικό εργαστήριο φιλοσοφίας για παιδιά, που οργάνωσε η Γαλλίδα φιλόσοφος Brigitte Labbe, αλλά και εκπαιδευτικές δραστηριότητες ανοιχτές στη συμμετοχή ενηλίκων.

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ

Πραγματοποιήθηκαν θεματικές συναυλίες σε διάφορους χώρους, όπως στον Άγιο Γεώργιο Κουδουνά, προκειμένου οι επισκέπτες να διασκεδάσουν κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ και τα πρωινά και τη νύχτα. Την προσοχή όλων τράβηξε η συναυλία μουσικής Çağlar Fidan με θέα το ηλιοβασιλέμα, η συναυλία πιάνου στο Μουσείο Πριγκηποννήσων από τον Γάλλο μουσικό Wassim Soubra, κάτοικο Λιβάνου, καθώς και η συναυλία από το τρίο της ορχήστρας των πόλεων.



ΤΟ ΣΤΑΦΥΛΙ

6η Αυγούστου

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ BEALES



Τον Αύγουστο είχε την τιμητική του, γιόρταζε δηλαδή και εγώ περίμενα πως και πως για τα χρόνια πολλά, και του χρόνου, τα γνωστά και σχετικά που λέμε κάθε φορά που πάμε για επίσκεψη και γευόμαστε το κέρασμα για τις συνηθισμένες ευχές για το εορταζόμενο πρόσωπο. Λικεράκι μέντα, βύσσινο, ahududu αλλιώς agas cilegi,¹ γλυκό του κουταλιού φράουλα, γυριστό –υποβρύχιο, μαστίχα ή περγαμόντο ή βανίλια-συκαλάκι πράσινο, σμέουρα, πορτοκάλι κτλ.

Βέβαια αυτό το τιμώμενο δεν μπορούσε να μας υποδεχτεί, αφού δεν ήταν πρόσωπο, να πάμε στο σπίτι του, να μας ανοίξει την πόρτα η νοικοκυρά του σπιτιού, να μας πάρει στο σαλόνι, στην καλή κάμαρα αν είχε, στο καθιστικό, στη σάλα ή στην τραπεζαρία. Να μας πει «καθίστε» και σε λίγο να εμφανιστεί ο δίσκος με το βαζάκι το γλυκό, τα καλογιαλισμένα χουλιάρικα στο πλάι και τα ποτήρια με δροσερό νερό για να πούμε εμείς τις ευχές μας, να πιούμε τη σπιτική λεμονάδα ή τη βυσινάδα μας –και αυτή σπιτική– με τα λεπτά γλυκά μπισκοτάκια και τα άλλα τα αλμυρά με σουσάμι στο πιατάκι, άντε και ένα κομμάτι γλύκισμα με σαντιγί και να φύγουμε για να αδειάσει ο τόπος να έρθουν κι άλλοι...

Στο σπίτι της γιαγιάς μου, της Ευαγγελίως, το πατρικό δηλαδή της μαμάς μου, το Πολυχρονέικο, στο Cira sokak, ακριβώς δίπλα στην πόρτα σκαρφάλωνε μια δράνα, μικρούλα ήταν. Με το που άρχιζε το καλοκαίρι, έβλεπα τα δρανόκλαδα να σκάνουν από το λεπτό κορμάκι της κληματαρίτσας σαν μικρά πράσινα μπαλάκια στην αρχή και στο πι και φι τα κλαράκια να βγάζουν φύλλα. Κάθε φορά που πήγαινα στη γιαγιά μου τα πρόσεχα και, με λαχτάρα, τα μετρούσα, ώσπου γινόταν πολλά και έχανα τον λογαριασμό. Χαρές που έκανα όταν ανάμεσα στα κληματοφύλλα έβλεπα ίχνη από χνουδάκια που, στα γρήγορα, μεταμορφωνόταν σε τοσοδούλικες χαντρίτσες για να γίνουν μικρά τζιτζιλόνια σφιχτά, κολλημένα το ένα στο άλλο.

Σαν την αλεπού που όσα δεν φτάνει τα κάνει κρεμαστάρια, κάτω στο κατώφλι εγώ περίμενα. Ξημέρωνε η γιορτή του θείου Μόρφη, που τ' απόγευμα θα πηγαίναμε για τα Χρόνια Πολλά, με τα τραταμέντα που φυσικά θα ήταν νησιόσιμα, έλ-

πιζα σε κουλουράκια γιαγλίδικα και τα πολλά άλλα που θα είχε η θεία Αθανασία, αφού πρώτα θα ήμασταν παρόντες στην εκκλησία το πρωί.

Την παραμονή, το πρώτο μέρος από το δικό μου «περίμενε» έπαιρνε τέλος και με κάποια βοήθεια, ανεβασμένη από ένα μικρό σκαμνάκι σε μια καρέκλα, πλησίαζα τον αίτιο και τον καρπό της αναμονής μου. Η γιαγιά, η θεία Λεμονίτσα και ο

θείος Στυλιανός μάρτυρες στη δράση. Οι ρώγες, που σαν τη γιορτή του θείου που θα επισκεπτόμασταν αύριο, είχαν μεταμορφωθεί από λιλιπούτια πράσινα σχεδόν τίποτα, σε τσαμπιά με σφιχτοδεμένες γυαλιστερές σε χρώμα βυσινί μπίλιες² σαν αυτές που έπαιζε ο εξάδελφος Χαρίλαος της θείας Κασούλας, εγγονός της θείας Μαρουλιώς. Η θεία Μαρουλιώ –η μαμά μου και εγώ προτιμούσαμε να τη φωνάζουμε θεία Μαρούλλα– ήταν συνυφάδα της γιαγιάς μου και συγκατοικός της, αλλά είχε δική της εξώπορτα (η τρίτη πόρτα, είχε και τη μεσαία /δεύτερη που κατεβαινε παλιά στο αραμπαλίκι³), τα κλαδιά της δράνας όμως σκαρφάλωναν και έγερναν και πάνω σ' αυτήν.

Στην Εκκλησία λοιπόν με τα καλά μας –πάει το μπάνιο σήμερα– και η ώρα του δεύτερου μέρους του «περίμενε» το διαβασμένο και ευλογημένο σταφυλάκι από το χέρι του παπά Αχιλλέα, που θα έμπαινε σε έναν λευκό φάκελο, φουσκωμένο από μια χοντρούλη φέτα ψωμιού ζυμωμένη με μπόλικο γλυκάνισο από την Αρτοκλασία.

Στο σπίτι της γιαγιάς, το δικό μου σταφύλι, περίμενε.

Την άλλη μέρα, μαμάδες και γιαγιάδες, θείες, παιδιά, γειτόνισσες και φιληνάδες, νύφες και πεθερές, κουινιάδες και συννυφάδες, αδελφές και εξαδέλφες αντάμα, στου Ζελκίφι το μποστάνι, για τρύγο.

Και του χρόνου!

1. Σμέουρα.

2. Βώλους.

3. Εκεί που έβαζαν τα αμάξια.

